

Könyvhét

WWW.KONYV7.HU

XIV. ÉVFOLYAM 3-4. SZÁM 2010. FEBRUÁR

ÁRA 440 FT ELŐFIZETŐKNEK 330 FT

A MAGYAR KÖNYVBARÁTOK LAPJA

Murányi Gábor
Örömkönyvek

Tarján Tamás
Szóló két szereplőre

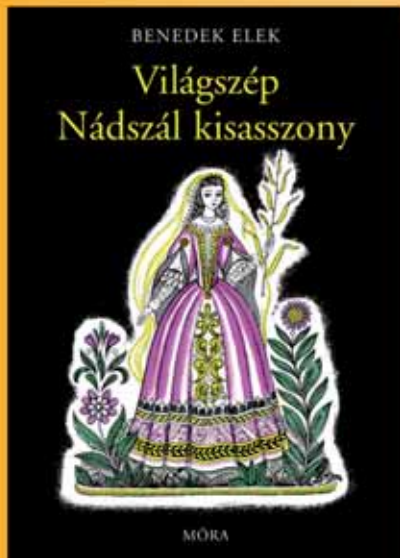
Kertész Ákos
A mi szilveszteri fiúnk

„annak a művésznek a küzdelmes sorsa foglalkoztatott, aki nem fogadja el a korszak csábításait, és radikális víziót ad magunkról, a helyről, ahol élünk”

SÁNDOR IVÁN

Fotó: Szabó J. Judit

Benedek Elek
VILÁGSZÉP NÁDSZÁL KISASSZONY

312 oldal+4 színes melléklet, ill. K. Lukáts Kató

Benedek Elek dolgozta fel a magyar mesekincs színe-javát, olyan meséket, amelyek a nép életéről, találékonyságáról, humoráról, meleg szívről tesznek tanúságot, és örökbecsű darabjai a magyar kultúrának. K. Lukáts Kató illusztrációi finomságukkal, bájjukkal alátámasztják a népi szövegek elragadó naivitását.

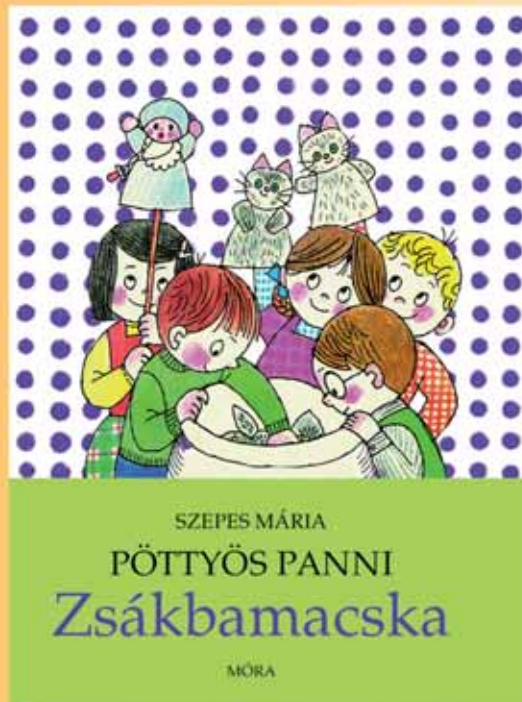
2990 Ft

Sarah Mlynowski
HÁLÓZSÁK
ÉS HÓKUSZPÓKUSZ

248 oldal, ford. Kada Júlia

„Igen, ez az! Végre-valahára! Végre én is közéjük tartozom!” Hogy hová tartozik Rachel végre-valahára? Óriási igazságtalanság a sorstól, hogy az ő varázsereje csak később ébredt föl, mint a hűgáé, lesz mit behoznia... Sebaj, előttük a nyár, a hosszú táborozás, ahol a sportolás (brrr, úzás!), barátkozás és Raf visszahódítása (ha minden jól megy!) mellett a varázlás gyakorlására is alkalma nyílik...
1990 Ft

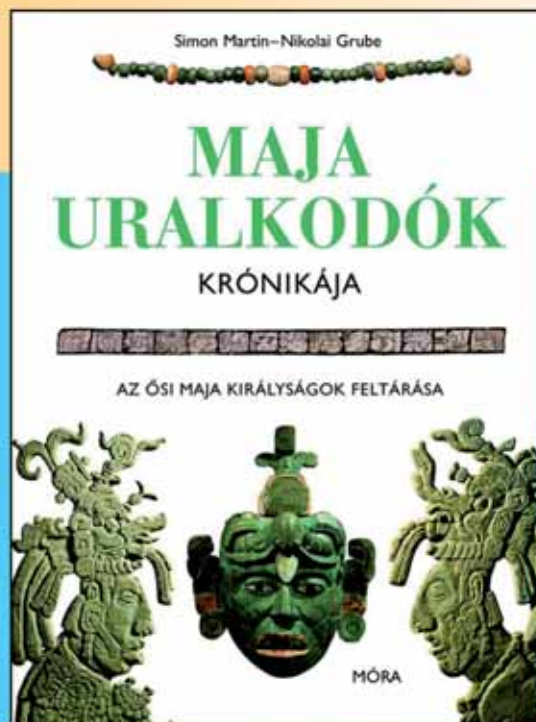
SZEPES MÁRIA
PÖTTYÖS PANNI
Zsákbamaczka

MÓRA

Szepes Mária
PÖTTYÖS PANNI
– **ZSÁKBAMACSKA**
64 oldal, ill. F. Györfly Anna

Az óvoda udvarán közlekedési játszótér épül. Vajon ki irányíthatja a forgalmat az óvodások közül? Panni, aki megszelídíti a mindig zsörtölődő Rónai nénit? Gabi, aki balesetet szenved? Bitui, a vietnami vendég kislány? Vagy Peti, aki kívülről fújja a legfontosabb közlekedési szabályokat? Csak egyikük lehet közlekedési rendőr, a többieket Ciróka és Miróka bábjátéka vigasztalja.

2490 Ft

Simon Martin – Nikolai Grube
MAJA URALKODÓK KRÓNIKÁJA
Az ősi maja királyságok feltárása

240 oldal, ford. Zsuppán András, 366 illusztráció, ebből 86 színes

Egyedülálló és különleges könyv! A Maja uralkodók krónikája a történettudomány és a régészet egyik legdinamikusabban változó ágának legteljesebb összefoglalása.

A százötvennél is több király és királynő élettörténete tényekkel, adatokkal és összehasonlító kronológiai táblázatokkal.
6990 Ft

IMPRESSZUM

KÖNYVHÉT

A magyar könyvbarátok lapja
Együttműködő partnerünk:
a Magyar Könyvbarát Közhasznú
Alapítvány

Megjelenik havonta

Ára: 440 Ft

Előfizetőknek: 330 Ft

Előfizetési díj: 3960 Ft egy évre

Kiadja:

Kiss József Könyvkiadó,
Kereskedelmi és Reklám Kft.
Az 1795-ben alapított Magyar
Könyvkiadók és Könyvtérjesztők
Egyesülésének a tagja

Szerkesztőség, hirdetésfelvétel,
előfizetés:

1114 Budapest
Hamzsabégi út 31.
Telefon/fax: 466-0703,
telefon: 209-1875,
209-9140, 209-9141
e-mail: konyvhét@t-online.hu

Főszerkesztő, felelős kiadó:

Kiss József

Főszerkesztő-helyettes:

Csokonai Átilia

Lapmenedzser: Könnnyű Judit
Művészeti vezető: Szabó J. Judit
Marketingvezető: Jakab Sara
Szedés, tördelés: Blasiits Ildikó

Nyomás:

Pauker Nyomdaipari Kft.

Felelős vezető:

Vertes Gábor ügyvezető igazgató

ISSN 1418-4915

A hirdetésekben közöltekről
a kiadó és a szerkesztőség
nem vállal felelősséget

Terjeszti:

a Bookline.hu Nyrt.,
a Lira és Lant Zrt.,
a Magyar Lapker Rt.,
a Magyar Posta Rt.
Hírlap Üzletág, Fok-ta Bt.,
előfizethető a kiadónál.

Külföldön előfizethető

a Hungaropress Sajtóterjesztő
címen:

1097 Budapest, Táblás u. 32.

Lapunk megjelenését támogatja:

Magunkat ajánljuk

Kezdődik az esztendő

KÖNYVHÉT, 2010. FEBRUÁR

Eltelt egy esztendő, és elkezdődik egy új, a 2010-es naptári évben megjelenő első számunk máris a februári: a januári még az őszesztendő utolsó hónapjának közepén jelent meg. Az év kezdete arra szokott jó alkalmat adni, hogy összegezzük az elmúlt évet, vagy előadjuk hipotéziseinket az előttünk állóról. Hiába a jó alkalom, ezt most elmulasztjuk, az elmúlt év röviden összegezhető lenne egy-két keresetlen szóval. Az év végén elhunyt Deák László költő, és nem mellékesen az Orpheusz Kiadó vezetője, akit a Könyvhét szerkesztőségének munkatársai is barátjukként tiszteltek, az év vége felé bejelentették a Márai-program januári elindulását, most lapzártánk előtt nem sokkal a média arról tudósított, hogy késik a Márai-program. Az előttünk álló

elő esztendőről is csak annyit mondhatunk el, amennyi biztos: idén is lesz Könyvfesztivál, Ünnepi Könyvhét, Karácsony, és sok minden más előre megjósolhatóan és megjósolhatatlanul.

Műveljük kertjeinket, ajánljuk a Könyvhetet.

Elovasásra ajánljuk például a SÁNDOR IVÁN-nal készített interjút. A Kossuth-díjas író új kötetében két idősik egymásba játszásának irodalmi fogását alkalmazva életünk, sorsunk örök kérdéseire keresi és adja meg a választ, így nyújtva saját sorsának értelmezéséhez is fogódzót az értő olvasónak.

VÁMOS MIKLÓS új kötetéről szólva hangsúlyozza azt is, hogy tapasztalatai szerint műveit sokan olvassák úgy, mintha azok személyes sorsáról szóló beszámolók lennének, pedig az író élete és műve között nincsen egyenes arányú megfelelés. A szerző irodalmi ínyencek számára a debreceni kolbászkákhoz hasonlítva páros történeteit, erről a műfajról is megosztja véleményét az olvasóival.

MAJOROS SÁNDOR két kisregényt tartalmazó új kötetében is fontos kérdés az író személyiségének és művének viszonyrendszere, a vele készített interjúból kiderül, hogy mennyire határozta meg munkásságát az évtizedekkel ezelőtti hazatelepülés Bácskából, és a személyiség és mű összefüggését vizsgálva mit tekint ő az író feladatának.

Ha véges terjedelmünk miatt korlátok közé kényszerítve is, egy rövid tematikus összeállítást szenteltünk a rendszerváltozás óta eltelt két évtizedről megjelent könyvek szűk körének. 2009 évfordulós év volt, nagyon sok könyvújdontság foglalkozott a rendszerváltozással, történelmünknek a nagy korszakforduló utáni átalakulása elemzésével, a gazdag kínálatból válogatva Székely János ismert lapunkban néhány kötetet.

POZSGAY IMRE ennek a pillanatnak, a rendszerváltozásnak meghatározó politikai szereplője volt, a politikától visszavonulva, egyetemi tanárként publikált kötetet A rendszerváltás (k)ára címmel (erről a Könyvhét 2003. évi 9. számában olvashattak interjút), most Mátraházi Zsuzsa kérdéseire válaszolva tekinti át azt a történelmi pillanatot és az eltelt húsz évet.

Másként és más módon, de ide tartozik DALOS GYÖRGY Világ proletárjai, bocsássatok meg! címmel nemrégiben megjelent kötete is, a szerző a kelet-európai országok szocialista korszakának vicceiből adott közre viccgűjteményt először – első kiadásként – régebben németül, s most magyarul is. A vele készített interjúból a politikai viccek természetrajzáról is ismeretekhez juthatunk, a kort jellemző információk mellett.

Február a Mezőgazdasági Könyvhónap hava is, LELKES LAJOS mellett, hogy erről is beszél, a szakkönyvkiadás helyzetéről is beszámol, így illeszkedve abba a lassan sorozattá te-rebélyesedő vonulatba, amelyben a gazdasági válság által megérintett magyar könyvszakma helyzetét tekintik át a megkérdezett könyves szakemberek.

Végezetül egyetértően idézem FOLTIN JOLÁN egy mondatát az Emberben könyv rovatban megjelent interjúból: „Úgyhogy én bízom a könyv jövőjében, abban, hogy örök érték a könyvespolcunkra fölkerült kötet, mert egyszer csak leemeli valaki az utánunk jövők közül, és megismerkedik a tartalmával.”

(A Szerk.)

www.konyv7.hu

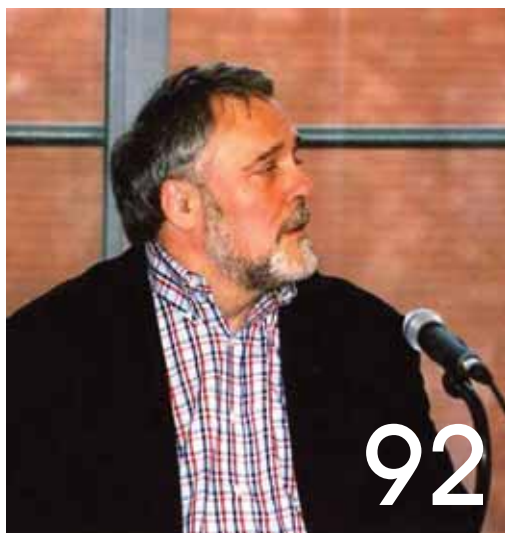
„Ez után találtam meg azt a regényformát, amelyben a jelen idejű szerelmi történet, s az antik témájú forgatókönyv tükörvilágként egymásra rétegeződik. Alkalmas annak az ábrázolására, hogy mindig a múltunkon járunk. Azok is, akik nem élték át a múltat.” – Sándor Iván

„A legizgalmasabb kérdés ebben a szituációban számomra az, hogy mit vállalunk fel a túlélésünk érdekében és ezen a téren meddig vagyunk hajlandók elmenni.” – Majoros Sándor

86

„A viccek rendszerint azzal foglalkoztak, hogy mi a különbség az uralkodó réteg szavai és tettei között. Mi a különbség a propagandában túldicsért és a tényleges helyzet között, az ideológia és a valóság között.” – Dalos György

92

58

CÍMLAP
„Mindig a múltunkon járunk”

Beszélgetés Sándor Ivánnal
(Jolsvai Júlia)

61

EMBERBEN KÖNYV
„Mit olvas, Joli néni?”

Beszélgetés Foltin Jolánnal
(Mátraházi Zsuzsa)

62

Tiszta tűz, avagy a „debreceni páros”

Beszélgetés Vámos Miklóssal
(Maczkay Zsasklin)

63

Egy életem, egy halálom

Mesék életről, halálról és újjászületésről
(Vál., szerk. Boldizsár Ildikó)
(Pompor Zoltán)

64

GYERMEK, IFJÚSÁGI
Kifogyhatatlan kínálat

(Cs. A.)

66

„Párszor már kilábal az ez a nemzet a bajból”

Beszélgetés illúziókról és kiutakról Pozsgay Imrével
(Mátraházi Zsuzsa)

69

SZUBJEKTÍV
Párizs – Csikágó

Tandori Dezső

70

Historia est parabola vitae?

Könyvek a rendszerváltozásról
(Székely János)

72

Sikerkönyvek 2009

Vámpírregény, önismereti könyv, női regény és egy kevés szépirodalom
(Szénási Zsófia)

74

Mi van a vásznak mögött?

Timothy Brook: Vermeer kalapja
(Laik Eszter)

75

PANORÁMA

Torey Hayden: Szellemlány
Dina McMillan:

De hiszen azt mondja, hogy szeret! – Vagy csak uralkodni akar?

Kim „Howard” Johnson:

A Monty Python Tunéziában. Életem Briannal

Andy Rathbone: Windows 7

77

KÖNYVBÖLCSŐ
Szóló két szereplőre

Tarján Tamás

MEGJELENT KÖNYVEK 78

2009. november 27 – 2010. január 21.

A forgalomba került könyvek válogatott listája a Könyvtár-ellátó adatbázisa alapján. A teljes lista és a művek további adatai a Könyvtár-ellátó honlapján (www.kello.hu) tekinthetők meg.

LAPMARGÓ

Örömkönyvek 83

Murányi Gábor

[A KÖTETRŐL] Szükséges tudnivaló ebben a kötetben mutatónak sem található. Hasznosítható információ még kevésbé. Érdekesítőbb, vonzóbb összeállítás a főleg ismeretekből viszont az utóbbi hetekben, hónapokban nemigen került a kezembe.

KERTÉSZ ÁKOS 84

A mi szilveszteri fiúnk

A jellem alakulása 86

Beszélgetés Majoros Sándorral
(Illényi Mária)

Pesti Broadway 88

Beszélgetés Surányi J. Andrásal

„Színházor”, Opera, Operett, Zeneakadémia, vigalmi negyed, szórakoztató zóna, pesti vicc, kabaré... Világörökség... Ez volt a most ismét feléledt pesti Broadway illetve ahogyan a pesti nyelv és a szerző is szívesen említi: „a Bródvéj”.
(Szepesi Dóra)

SIKERLISTA 90

„Közös titka volt a társadalomnak” 92

Beszélgetés Dalos Györggyel

A közelmúltban jelent meg Dalos György Világ proletárai, bocsásatok meg! című könyve, melyben az előző rendszer kelet-európai vicceit gyűjtötte csokorba.
(Jolsvai Júlia)

A felkelő Nap arcai 96

Ferber Katalin: Mindenki szellemi kalauza: Japán
(Laik Eszter)

KÖNYVIPAR

Babel, de nem zűrzavar 97

Beszélgetés Votisky Zsuzsával
(Hegedűs Eszter)

Nem a válság miatt haldoklik a szakkönyvkiadás 98

Beszélgetés Lelkes Lajossal

Újra február, újra itt a mezőgazdasági könyvhónap. Küldetése éppoly aktuális mint amikor Erdei Ferenc hatvan évvel ezelőtt kitalálta. Felhívja a figyelmet, mert az agráriumban ma is kevés a szaktudás.
(Szénási Zsófia)

„Realista író esetén valamennyire mindig be-
szűrődnek a szövegbe az adott élet morzsái.
Ez nem cél, sőt. Emiatt szoktak megsértődni a rokonok, barátok, ismerősök. Nem hinném, hogy több az életrajzi elem ebben a könyvemben, mint bármelyik másikon.” – Vámos Miklós

98

A februári könyvhónapot az ötvenes években Erdei Ferenc találta ki, ilyenkor tartották az arany- és ezüstkalászos mezőgazdasági tanfolyamokat a szakképzetlen mezőgazdasági dolgozóknak. Ehhez kellett a tankönyv, az irodalom. Ma valami hasonló a helyzet. – Lelkes Lajos

▶ A KÖNYVHÉT KAPHATÓ

ANIMA KÖNYVESBOLT Mammút, 1026 Bp., Lövőház u. 2–6. LO szint, 13–15.
ANIMA KÖNYVESBOLT MOM PARK, 1126 Bp., Alkotás u. 53. 1 szint 1.8.
ANIMA KÖNYVESBOLT Savoya Park, 1117 Bp., Hunyadi János u. 19.
ARANY JÁNOS KÖNYVESBOLT 1013 Bp., Krisztina krt. 34.
BABITS KÖNYVESBOLT 2500 Esztergom, Aradi tér 4.
BUDAI LIBRA KÖNYVESBOLT 1122 Bp., Magyar jakobinusok tere 4/b.
FÁMA KÖNYVESBOLT 2100 Gödöllő, Szabadság tér 9.
FEJTŐ FERENC KÖNYVESBOLT, A KOSSUTH KIADÓ mintaboltja 1043 Bp., Bocskai u. 26.
FONYÓDI LÍRA KÖNYVESBOLT 8640 Fonyód, Ady Endre u. 23.
HELIKON KÖNYVESHÁZ 1064 Bp., Bajcsy-Zsilinszky út 35.
ÍRÓK BOLTJA 1061 Bp., Andrassy út 45.
LIBRA KÖNYVESBOLT 1085 Bp., Kölcsey u. 2.
LITEA KÖNYVESBOLT ÉS TEÁZÓ 1014 Bp., Hess András tér 4.
MILLENNIUM KÖNYVESHÁZ 1066 Bp., Teréz krt. 22.
MŰVÉSZETEK PALOTÁJA, MUSEUM SHOP 1095 Bp., Komor Marcell u. 1.
OLVASÓK BOLTJA Millennium Center üzlethelyiség, 1052 Bp., Váci utca 19–21.
PONT KÖNYVESBOLT 1051 Bp., Nádor u. 8.
RÁDAY KÖNYVESHÁZ 1092 Bp., Ráday u. 27.
RIVALDA KFT. KÖNYVESBOLTJA 9200 Mosonmagyaróvár, Városház u. 3.
SZENZO KFT. KÖNYVESBOLTJA 4220 Hajdúböszörmény, Munkácsy u. 5.
TOLDY FERENC KÖNYVESBOLT, A KOSSUTH KIADÓ mintaboltja 1011 Bp., Fő u. 40.
ULPIUS-HÁZ KÖNYVESBOLT 1137 Budapest, Pozsonyi út 23.

valamint a

BOOKLINE.HU NYRT. boltjaiban

LÍRA KÖNYV ZRT. boltjaiban

és budapesti valamint vidéki újságárusoknál

„Mindig a múltunkon járunk”

Beszélgetés Sándor Ivánnal

Ezredfordulós regény, művészregény, „nyomozati” regény, generációs regény, többsíkú regény – ezekkel a szavakkal jellemezhető röviden **Sándor Iván** legújabb regénye, *Az Argoliszi-öböl*. E most megjelent sokrétű műről beszélgettünk a szerzővel.

– A mű egy síkja egy szerelmi háromszög története. E háromszöget alkotók közül melyik szereplő áll a legközelebb Önhöz?

– A különböző, mégis közös sorsuk áll közel hozzám. Az emberi helyzet az ezredfordulón. Mindhármukat nyomasztják a szülők, a rokonok életéből az elmúlt hetven évből rájuk hagyott traumák. A regény jelen idejű története két férfi és a Nő hullámzó, érzéki küzdelme. Megjelennek körülöttük az

elmúlt hetven év történelmi viharait átélő alakok. A három főszereplő filmes. Pauló filmrendező, aki az életét teszi fel rá, hogy megcsinálja az antik témájú Iszméné-filmjét. Így kívánja megjeleníteni, hogy az európai kultúrát megalapozó egykori alapértékek, a szembenézés, a katarzis az ezredfordulón már működésképtelenek.

Pauló filmforgatókönyvében nem Oidipusz a főalak, hanem Iszméné, aki végignézi családja véres történetét. Mindent lát, de mindent el akar felejteni. Teljes amnéziába süllyed. Tükkörtörténet ez az ezredforduló történelemfeledéséről, a túlélési reflexekről, a közönyről. Pauló ars poeticája hasonló a regény mottójául választott Nietzsche-gondolathoz: „...az igazi tudás az iszonyatos valóba nyert betekintés.” Leginkább az ő alakja áll közel hozzám.

– Az imént vázolt gondolatkör áll Paoló Iszméné-filmjének centrumában. Ez a regény másik síkja: a film forgatókönyve.

– A mában játszódó fejezetekbe úgy ékelődik be a forgatókönyv Iszméné-története, hogy közös „story”-ban rétegződjenek egymásra. Pauló radikálisan szembefordul a számtalan évszázados Oidipusz-feldolgozással, amikor Iszméné felejtékényszerét-közönyét állítja a középpontba. Az ilyen nietzschei mélyre pillantó tekintet az ezredforduló mentalitásvilágában nem talál megértésre, támogatásra. Persze, hogy a film-biznisz-világában sem. Ez a kavargó, színes világ is megjelenik a regényben: fesztiválok, konferenciák. A helyszínek pedig: Budapest, Mannheim, Milánó, Velence, a görög tengerpart.

– **Miért ezt a megoldást választotta? Mármint hogy két síkon fut a cselekmény.**

– 2002-ben egy hosszabb esszével szembefordultam az Oidipusz-mítosz hagyományos értelmezésével. Ennek alapján először egy, az antik világban játszódó regény tervét készítettem el. Elégedetlen voltam vele. Félretettem. Befejeztem a Drága Livet. Megírtam a Követést. Ez után találtam meg azt a regényformát, amelyben a jelen idejű szerelmi történet, s az antik témájú forgatókönyv tükörvilágként egymásra rétegződik. Alkalmas annak az ábrázolására, hogy mindig a múltunkon járunk. Azok is, akik nem élték át a múltat. Azok is, akik nem tudnak róla, hogy a múltjukon lépkednek. Közben annak a művésznek a küzdelmes sorsa foglalkoztatott, aki nem fogadja el a korszak csábításait, és radikális víziót ad magunkról, a helyről, ahol élünk.

– **Milyen műveket tekint a könyve előképeknek?**

– A huszadik század két klasszikus művészregénye, Bulgakov A Mester és Margaritája és Thomas Mann Doktor Faustusa. Hatalmas, távoli, nagy példák. Mindkettő lényege a művész küzdelme a hatalmi erők szorításában a kor kifejezéséért. Az én regényemben pedig Pauló már az ezredforduló új korszakában keresi a korlényeget.

– **A Követés című regénye most jelent meg németül.**

– A Drága Liv után ez a második regényem a Deutscher Taschenbuch Verlagenál. Nagy tekintélyű kiadó, Szerb Antal és Szép Ernő után a harmadik magyar szerzőjüknek fogadtak. Érdeklődnek Az Argoliszi-öböl iránt is.

– **A közeljövőben jelenik meg Gábor Miklósról szóló könyve.**

– Gábor Miklóssal élete utolsó két évtizedében szellemi barátságba kerültünk. Nemcsak a korszak egyik legnagyobb színésze, igen jó író is volt. Átlátta a huszadik század történelmét, színházi világát, művészi küzdelmeit. Tudta, mit jelent színésznek lenni a humanista kultúrakorszak alkonyán. Végigélte, milyen pokoljárásokon kell neki magának is átjutni. A könyvnek, amely pályáját, szerepeit, fél évszázad színházi világát mutatja be, a Hamlet visszanéz a címe. Márciusban jelenik meg, Féner Tamásnak a Gábor Miklós legnagyobb szerepeit megörökítő fotóival.

Jolsvai Júlia

Könyvszerda

Legnagyobb
kiadói
kedvezmények

20-75%

Akciók 20-75% kedvezménnyel

36 féle

36 antikvárium teljes kínálata

Line

Törzsvásárlói kedvezmények

500.000 féle

Idegen nyelvű könyvek és eBookok

Ingyenes

Ingyenes házhoz szállítás 10.000 Ft felett

A Kiss József Könyvkiadó ajánlja

Kicsi Sándor András
Magyar könyvlexikon

360 oldal, szövegek közti illusztrációval, 4900 Ft

„A magyar könyv” ábécérendben, függelékeként: A könyv filozófiája. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Pogány György

A magyar könyvgyűjtő kalauza
317 oldal, szövegek közti illusztrációval, 4400 Ft

A bibliofília, a könyvgyűjtés, a bibliofília gyakorlati tudnivalóiról. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Geréb László

A magyar középkor költészete
176 oldal, ill., 2600 Ft

A középkori latin nyelvű magyar líra antológiája Geréb László válogatásában és fordításában, szép, illusztrált kötetben. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Pompor Zoltán
A hétfejú szeretet

Lázár Ervin meséit és más írásait egységes egészként vizsgálva jut arra az álláspont-ra, hogy az író életművének központi kategóriája a szeretet. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Pompor Zoltán

A hétfejú szeretet

Hagyomány és újítás Lázár Ervin elbeszélő művészetében, 232 oldal, 2280 Ft

Az irodalmi tanulmányban a szerző Lázár Ervin meséit és más írásait egységes egészként vizsgálva jut arra az álláspont-ra, hogy az író életművének központi kategóriája a szeretet. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Kőszeghy Elemér

Magyarországi ötvösjegyek a középkortól 1867-ig
Merkzeichen der Goldschmiede Ungarns vom Mittelalter bis 1867

2. reprint kiadás, 464 oldal, 8479 Ft

A kötet a történelmi Magyarországhoz tartozó városok szerinti csoportosításban tartalmazza a műkincsek ötvösjegyeit, mestereit, tulajdonosait és egyéb adatait.

Révay Mór János

Írók, könyvek, kiadók

Egy magyar könyvkiadó emlékiratai (1920) I-II. kötet, reprint kiadás, 408+496 oldal, 8500 Ft

A Révai Testvérek Rt. igazgatójának, a Révai Nagy Lexikona főszerkesztőjének emlékirata 1920-ból – mintha csak ma lenne: a könyvkiadó ipar kezdetei Magyarországon. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Glant Tibor

Emlékezzünk Magyarországra 1956

Tanulmányok a magyar forradalom és szabadságharc amerikai emlékezetéről, 320 oldal, 2490 Ft
Glant Tibor kötetében történeti pontossággal azt mutatja be, hogyan őrződött meg, hogyan és mi maradt fenn Amerikában az 1956-os forradalomról a nem magyar származású amerikaiak „köztudatában”. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Dr. Bódis Béla

Kontrolling elemek a könyvkiadásban

Hogyan szervezzünk hatékony kiadói ügyvitelt? 154 oldal, 2680 Ft

A kötet végigvezeti az olvasót – a könyvszakma elismert gazdasági szakemberének kalauzolásával – a könyvkiadás sajátos kalkulációs, számviteli, adózási, tervezési vonatkozásain.

Tarján Tamás

Könyvbölcso

Röpkritikák 2002-2008 (Könyv-

hét Könyvek) 311 oldal, 2640 Ft
„Röbben a tenger”: hét év rövidebb-hosszabb kritikáiból, olvasónapló jellegű cikkeiből válogatta össze a szerző a kötetben megjelent közel kétszáz, kortárs könyvről szóló írást. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Murányi Gábor

Lapmargó lábujjgizetekkel
(Könyvhét Könyvek) 296 oldal, 2640 Ft

A szerző műfajilag változatosan besorolható művekről írta meg személyes hangvételű kritikáit, melyek önmagukban is árnyalatosan rajzolják ki az elmúlt évek szellemi tájképét, ám a kötetben a szövegekhez lábujjgizeteket is fűzött, megkönnyítve így az összefüggések értelmezését.

Kertész Ákos

Égszakadás, földindulás
Napló miniatúrák

Kisesszék és publicisztikai írások, Könyvhét 1998-2009 (Könyvhét Könyvek), 283 oldal, 2640 Ft

A kötet írásából megismerheti az Olvasó, hogyan gondolkodik Kertész Ákos művészetéről, családról, gyerekről, kutyáról, költészetéről, irodalomról, az esztétikáról, politikáról és vallásról... megismerheti Kertész Ákost. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Foltin Jolán: Sirató – Szilágyi Domokos verseire című koreográfiájának egy pillanata. A képet Korniss Péter készítette.

„Mit olvas, Joli néni?”

A népművészet és közművelődés kategória egyik legutóbbi Prima-díjasa **Foltin Jolán** koreográfus, táncpedagógus, a Bihari János együttes „anyja” arról híres, hogy a verset, az irodalmat becsempészve a néptáncba, színházzá varázsolja az aprótól a felnőttig minden biharis csoport előadásait.

– Napi kapcsolatom van a könyvvel – vág bele a történet közepébe –, el sem tudom képzelni az életemet úgy, hogy ne üljek be egy sarokba és ne vegyek a kezembe könyvet, ne érezzem a kötet testét, lapjait, s ne olvassak. Nyugdíjasként szerencsére még néha ott vagyok a próbateremben, de több időm marad a könyvekre. Azt veszem észre magamon, hogy szeretek újraolvasni bizonyos műveket, visszatérő kedvenceim az ismét megismételt elővett versek.

– **Eredetileg magyartanárnak készült, de időközben elcsábította a tánc.**

– Régen egy jó tanár meghatározta az ember életét, műveltségét – idézi fel az ötvenes éveket. – Akkoriban mindenki szegényen élt, mögöttem sem volt polgári háttér, hatalmas könyvtárral. A gimnáziumi magyartanárunk, dr. Nagy Béla, kinyitotta a szemünket a világra. Majd a Bihari együttesben is három hihetetlenül olvasott mester fogadott tizenhat éves koromban: Györgyfalvai Katalin, Szigeti Károly, aki már nem él és Novák Ferenc. Ők nemcsak a táncsal és a mozdulatainkkal törődtek, hanem olvasni is megtanítottak. Fölhívták a figyelmünket fontos művekre, óriási könyvtárunk nyitva állt előttünk, ahonnan kölcsönözhattunk olvasnivalót. Az együttesben szállóige volt a kifejezés: alapkönyv. Elsősorban a magyar irodalmat ölelte magába, leginkább a verseket. József Attila szentírásnak számított. A mestereink utaztak a világban, friss híreket hoztak az akkori kortárs irodalomról. Salinger Zabhegyezője még meg sem jelent Magyarországon, amikor már fentük a fogunkat rá, hogy lefordítsák. Amint kiadták, rohantunk a boltba, hogy nekünk is jusson az akkor még filléres könyvből, amit aztán ronggyá olvastunk.

– **Vidáman csillog beszélgetőtársam szemé, ahogy a pezsgő szellemi és társasági életet idézi:**

– A néptáncosokkal közösen jártunk az Egyetemi Színpadra, ahol hihetetlenül jó előadóestek voltak, Surányi Ibolya nevéhez kötődött az elindításuk. Kállai Ferenc úgy

mondta harminc-valahány évesen a Kései siratót, hogy alig tudtam megnyugodni utána. Aztán az akkori kortársainkkal, Bella Istvánnal, Csukás Istvánnal összejártunk. Kormos István mindennapos vendégünk volt, amikor már Novák Ferencsel éltem házasságban. Mi hívtunk a lakásunkra népdal-énekest, a költő elcsodálkozott a dalokon, mondott egy verset, mi azon ámultunk. A gyerekeim a Vackoron nőttek fel, az ő gyerekversein...

– **Erről újra eszébe jut a pedagógusság, amelyet végül még az irodalomra is sikerült kiterjesztenie.**

– Amikor végül a táncos pályát választottam, gondoltam, a próbateremben is taníthatok, ott is vannak gyerekek. S az oktatásra tényleg legalább annyi energiát fordítottam, mint a koreográfusságra. Mivel átfogta az életemet az irodalom, fel tudtam rá hívni a gyerekek figyelmét, ha máshogy nem, hát versekre táncoltunk. Reveláció volt ez a néptáncmozgalomban.

– A Weöres-versek a ritmus mesteri felhasználása miatt szinte ösztönöznek a mozgásra – tér át a részletekre. – Szilágyi Domokos versei is mély hatással voltak rám, a belőlük sugárzó élni nem akarást, azt a rémes véget, amit ő megélt, siratóba valónak, Pieta-motívumnak éreztem, amelyben az anya felnőtt gyereket támogatja: fiam, tartsd magad, legyél erős, ne omolj össze, ne az erdőben leljenek rád. Az ehhez talált vesszorokat maga a táncos mondta, dobszó szolgáltatva a zenét. Vagy amikor asszonyokról terveztem darabot készíteni, éreztem, a Bernarda Alba házáat kell eltáncolni Lorciától. De hát értek én a spanyol tánchoz? Miért ne játszódhatna ez Széken egy erdélyi faluközösségben? Ugyanolyan bezárt világ, fejkendők mögé szorított bánatok, szerelmek, sorsok. Az adaptációként készült Harangokból kitűnt, hogy az asszonyok élete bárhol a világban bánatos, keserves, de ugyanakkor felemelő.

Nem csak régi olvasmányélményeiből szokott meríteni Foltin Jolán. A pár éve kezébe került Friss Tinta című kötet nyomán szüle-

tett legújabb, Zene-Bona, Szana-Szét című, a Honvéd Táncszínháznál ma is futó gyerekdarabja. Ebben Kányádi Sándor, Kukorelly Endre és más kortárs alkotók költeményeit mondják, éneklük, táncolják az előadók.

– Felvisítanak a gyerekek a nézőtéren, amikor hallják, hogy a Kinder tojás neve bele van szöve az egyik versbe – meséli a koreográfus. – Szellemes és érthető módon szólnak ezek a költemények mai nyelven. A srácok az ötévestől a tizennégy évesig örömmel jönnek az előadásra a szüleikkel együtt. Megkérdezik: hogy is hívják ezeket a költőket? És kérik róluk a szórólapot.

– A felgyorsult világban ezt is egyfajta olvasásra nevelésnek érzem – folytatja. – Tanítványaim általában látnak nálam olvasnivalót. Most Ulickaja Életművésznőkjét forgatom az orruk előtt. Ilyenkor odajönnek kérdezgetni: „Mit olvas, Joli néni?”. Legalább egy címet vagy szerzőt tudok nekik mondani, s már az is jó, ha a negyvenből kettő elolvassa. A lányok kézről kézre adták például a Jadviga párnáját. A rohanó tempó rovására írom, hogy manapság folyton nyüzsögnek, vibrálnak a gyerekek. Állandó szorításban kell tartani a figyelmüket. Más a ritmusa ennek a generációnak, sokfelét csinálnak egyszerre, nincsenek megállások az életükben, pillanatok, amikor csak úgy gondolkodnak vagy csak úgy olvasgatnak. Ha nehezebben is, egyszer biztosan meg fogják találni a harmóniát.

– De hogy meghalna a könyv? – hitetlenkedik. – Karácsony előtt bementem az egyik nagy könyváruházba. Tülekedés volt. Ilyen bő választékkal soha nem találkoztam. A Nobel-díjas Pamuknak több magyarra fordított műve jelent meg. Én is levettem az egyiket, mert nagyon érdekel, ahogyan ő szövi egybe a mai életet a török hagyományokkal. Úgyhogy én bízom a könyv jövőjében, abban, hogy örök érték a könyvespolcunkra fölkerült kötet, mert egyszer csak leemel valaki az utánunk jövők közül, és megismerkedik a tartalmával.

Mátraházi Zsuzsa

Tiszta tűz, avagy a „debreceni páros”

Beszélgetés Vámos Miklóssal

Az Európa Kiadó által gondozott életmű sorozat második köteteként jelent meg **Vámos Miklós Tiszta tűz** c. gyűjteményes könyve, melynek páros novellái és kisregényei a sokszólamúság izgalmas érzését kínálják az olvasónak. Az irodalmi páros történeteiben különböző nézőpontok találkoznak és felelnek: gyerekkori emlékképek a felnőtt reflexióival, történetek női és férfi aspektusa: egy-egy vallomás, egy-egy életérzés.

– Először is kezdjük a címnél, mire utal e szokatlan párosítás? („tisztá”, mint „tisztító”?)

– A könyv címének eredetileg azt választottam: Dupla vagy semmi. Azonban az internet korában az ember, mielőtt véglegesítené, megnézi az interneten, hátha már használták. Dupla vagy semmi címen Illyés Gyula drámát írt, egy amerikai szerző pedig ponyvaregényt. Így kénytelen voltam mást választani. Volt úgy, hogy szerepel a kötetben egy Tiszta víz című kisregény (hogy miért hagytam ki, arra vonatkozóan található ez meg az, az utolsó bekerült műdarabban). Csakhogy a Tiszta víz kimaradt, és a csillagok mostani állása szerint soha nem fogom publikálni. Így a könyv záródarabjának (Tiszta pohár) és egyik novellájának (Tűz) címéből barkácsoltam kötetcímet. Én már megszerettem, különösen tetszik, hogy alliterál, és az is, hogy valamelyest összecseng azzal, hogy Tiszta szívvel. Olykor e két szóval szoktam dedikálni, más könyveket is, József Attila iránti hódolattal.

– Az irodalmi páros régi hagyományokkal rendelkezik. Pályája kezdetén, már Ön is kísérletezett ezzel a műfajjal. Ezúttal mi vonzotta leginkább a „több szempontúságban”?

– A Tiszta tűz hét szöveget tartalmaz. (Egyet fizet – hetet kap.) Négy hosszú novella, és három kisregény. Különböző súlyos és nevetséges témákról szólnak, születésről, halálról, válásról, szerelemtől, félelemtől, boldogságról, rivalizálásról, önértékről. Azonos bennük, hogy én írtam őket. Továbbá, hogy a szerkezetük egyforma: duplák, két részek, párosok. Két szemzőg, két idősíki, két történet ugyanarról az eseményről vagy jelenségről, két vallomás, két főszereplő, ilyesmi. Hamvas Béla és más ezoterikus szerzők szerint az egyes szám a tézis, a férfi jelképe, a kettes pedig az antitézis, vagyis a nő. Én ezt nem tudom elfogadni. Azt sem, hogy a kettes a sátán szimbóluma volna. Ámbátor talán mindegy, a sátán és az Isten éppúgy valaminek a színe s visszája, ahogyan a nő és a férfi.

A debreceni páros (dupla kolbászkák) mintájára valamilyen irodalmi műfajnak érzem az irodalmi párost. Nem én teremtettem. Nem is most életem vele először. Már 1972-es pályakezdő kötetemben (Előszó az ábécéhez) is szerepelt egy, ott annyira komolyan vettem a duplaságot, hogy a Magvető kiadó tipográfusát arra kértem, tördelje két függőleges sávba a két szöveget, ahogyan a forgatókönyveket szokták, jócskán megnehezítve az

olvasók dolgát. Ilyen formai trükkökkel már nem élek. De az irodalmi párosodhatnék alaposan rám jött. Olykor talán a páros is lehet páratlan.

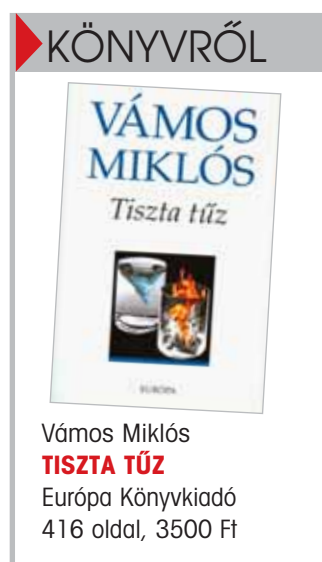
Boldog lennék, ha e könyv hatására szokásba jönne az irodalmi páros, mint olyan. A hozzám hasonló íróknak remek játék. Talán a hozzám hasonló olvasónak is.

A novellákban és kisregényekben különböző módon jelenik meg ez a páros nézőpont, némelyik történet „folytatása” egy másiknak, míg máshol egyetlen történet elevenedik meg, a két főszereplő különböző szemzőgéből...

Tulajdonképpen mindegyikben másképp. Arra törekedtem, hogy a duplaság lehetséges változatait sorra vegyem. Ugyanakkor a kötet szerkezete időrendi, tehát a gyerekkortól jutunk el az egyes történetekben nagyjából a nyugdíjas kor kezdetéig.

– A hétköznapi életben mennyire jellemző Önre a különböző nézőpontok összevetése?

– Nagymértékben. Én mindig abból indulok ki, hogy hátha tévedek. Épp ezért igyekszem el-

képzelné, mi van akkor, ha tényleg. Ehhez értelemszerűen meg kell próbálnom behelyezkedni az enyémtől eltérő szemszögekbe, célszerű átgondolnom az enyémmel ellentétes véleményeket. Ez csak azért nem esik nehezemre, mert az írói munkám egyik alapfogása, hogy belebújjak más személyek bőrébe. Számomra a legszorosabb az, ha női szereplőt írhatok meg, és ennek kapcsán talán egy kicsit átélhetem, milyen volna nőnek lenni.

– Az olvasók már megszokhatták, hogy regényeiben a személyes élettörténet is megjelenik. Természetesen mellékvágány lenne, ha a művek hőseit és az írókat azonosítanánk, ennek ellenére – úgy gondolom – a Tiszta tűz kapcsán nehéz kikerülni a kérdést, hogy a történeteknek mennyi az életrajzi háttér?

– Realista író esetén valamennyire mindig beszűrődnek a szövegbe az adott élet morzsái. Ez nem cél, sőt. Emiatt szoktak megsértődni a rokonok, barátok, ismerősök. Nem hinném, hogy több az életrajzi elem ebben a könyvemben, mint bármelyik másikon. De az biztos, hogy az olvasóim egy része, a televízióban szerzett ismertségem miatt, úgy olvassa a munkáimat, mintha rólam szóló tudósítások volnának. Nincs mit tenni, ez így alakult. De abban biztos vagyok, hogy a jó olvasó számára soha nem az író élete fontos. Mindig a sajátjával próbálja összevetni azt, amit olvas. És a jó író mindent elkövet, hogy ez a mutatvány sikerüljön is.

– Az Apák könyve 2008 őszén hatalmas sikert aratott az USA-ban. A Tiszta tűz külföldi megjelenésével kapcsolatban folytak már egyeztetések?

– Kétségtelen, hogy az Apák könyvét Észak-Amerikában úgy fogadták, hogy attól elállt a szavam. Mindig erről ábrándoztam. Ha azonban ezen elnyaralnék, az életem tönkre menne, és írni se tudnék. Épp ezért igyekszem csöndben

örülni, és folytatni a munkáimat. Nem hiszem, hogy a Tiszta tűz lehetne a következő dobásom az USA-ban. Gyűjteményes kötetet ott csak nagyon híres írótól adnak ki. Az ügynökség, amelyik a jogaimat képviseli, már tárgyal az amerikai kiadóval, de szerintem valamelyik másik vastag regényt fogják választani, talán a Sánta kutya címűt.

– Lehet tudni valamit az új könyvtervekről?

– Most egy olyan kötetet dolgozom, mely tartalmazni fogja az összes olyan beszélgetés szerkesztett változatát, amelyeket az Alexandra Könyvesházban folytattam írókkal az elmúlt öt évben, tévékamerák jelenlétében. Ez a könyvhét fog megjelenni, Kedves kollégák címmel. Írok egy regényfelét is, de még a címét se merem mondani babonából, nagyjából a fele van kész, és, ha Isten segít, ősszel állhatok vele elő.

– Néhány napon belül betölti a 60. életévét. Mennyire meghatározó ez a jubileum Önnek? Készíti pl. visszatekintésre, összegzésre?

– Valóban, január 29-én lesz a születésnapom, a hatvanadik. Nem veszem túl komolyan. Ünneplésre nem számítok, sőt az elől kifejezetten menekülni szoktam. De azért a hatvan jelentős szám. Hátra nem tekintek, de úgy érzem, máris sokkal többre vittem, mint amire valaha is számítottam. Lehet, hogy ez rosszul hangzik az én számból, de komolyan így gondolom. Javíthatatlan derűlátóként remélem, még van jövőm, és tartogat számomra meglepetéseket az élet. Már igyekszem beosztani az időmet. A gyerekeim a fő műveim, és ikerfiaimnak még sokáig szükségük lenne rám. Igyekszem annyi időt szánni rájuk, amennyit csak lehet. Minden fennmaradó energiámat a prózáírásra szánom, és igyekszem úgy viselkedni, ahogyan az egy decens írótól elvárható.

Maczkay Zsasklin

Egy életem, egy halálom

A meséket azért szeretjük, mert kiemelnek a hétköznapiakból, olyan világba repítenek el, ahol – ellentétben sivár valóságunkkal – bármi megtörténhet, a jó elnyeri a jutalmát, a rossz megbűnhődik. A mesék hősei legtöbbször nem emberfeletti lények, hanem ugyanolyan emberek, mint a mesemondó vagy a mesehallgató – hasonló gondokkal és örömmel, vágyakkal, emberi kapcsolatokkal, életkérdésekkel. A Magvető Könyvkiadónál megjelenő, Boldizsár Ildikó mesekutató, meseterapeuta által szerkesztett meseválogatások is pontosan azért izgalmasak, mert emberlétünk alapvető kérdéseire keresik a választ a mesék tükrében. Olvashattunk már mesegyűjteményt apákról és anyákról, férfiakról és nőkről, most pedig az emberi élet két végpontja, az élet és a halál kerül terítékre a Mesék életről, halálról és újjászületésről című könyvben.

A két nagyobb fejezet (Élet és Halál) alcíme pontosabb definícióval is szolgál a mesékhez. Az Életről szóló részben a kötet szerkesztője az európai (köztük a magyar) hiedelemvilág teremtéssel kapcsolatos történetei mellé a világ minden tájáról válogat meséket, mondákat. A kezdetről szóló történetek hasonló vonásai a mesék közös gyökereire világítanak rá. A világ és benne az ember teremtése mellett már ebben az Életet ünneplő részben is időnként felbukkan a másik pólus, a halál árnyéka, ám az elmúlás komor képét az örök ifjúság vizét kutató bátor legények küzdelmeiről szóló mesék (ugyanannak a mesének magyar, német és szlovák változata) még képesek ellensúlyozni.

A második nagyobb fejezet azonban már teljességgel a Halálé, ám hogy ez a rész mégsem lett annyira komor, mint amilyennek a véget elképzelni szoktuk, annak egyik titka a népmesék rendíthetetlenül optimista világképe, hiszen a mese megengedi a hős számára, hogy a Halál felett is győzedelmeskedjék. A halál az emberi élet elkerülhetetlen része, ezzel a mese is tisztában van (boldogan éltek, amíg meg nem haltak), ugyanakkor létezik olyan mese is, amelynek hőse, mintha felül akarná írni az elmúlás örök isteni rendelését az örök életre és a halhatatlanságra vágyva. Lehetséges-e még ez is a

mesék világában? Sikerül-e a királyfinak halhatatlanná válnia? Ezt is megtudhatja, aki nem gyáva szembenézni az élet nagy kérdéseivel és végigolvasa Boldizsár Ildikó meseválogatását. Ismerős és kevésbé ismert meséket olvasva kerülhetünk közelebb emberi létezésünk titkához, talán kicsit neki is bátorodunk, amikor a hősök sorsában saját lehetőségeinket pillantjuk meg. Segítenek ezek a mesék abban, hogy megértsük: egyszer véget kell érnie a mi utunknak is, de addig még sokat tehetünk azért, hogy történetünk boldog véget érjen.

Pompor Zoltán

KÖNYVRŐL

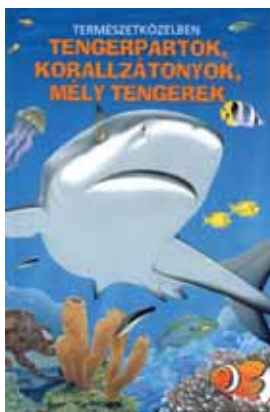
MESÉK ÉLETRŐL, HALÁLRAÓL ÉS ÚJJÁSZÜLETÉSRŐL

Válogatta és szerkesztette:
Boldizsár Ildikó
Magvető Könyvkiadó,
328 oldal, 2990 Ft

Kifogyhatatlan kínálat

Természet és történelem – játékosan

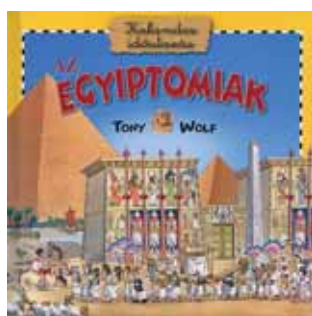
A *Reader's Digest* itt ismertető kiadványa két 22 oldalas, kemény táblás könyvet és négy kártyagyűjteményt, több mint 100 ismertetőkártyát tartalmaz. *Az élet a tengerekben* c. kötet rövid leírásokat ad a tengerek és óceánok legérdekesebb lakóiról: halakról, delfinekről, rájákról, cápákról, teknősökről, de szó esik a fókákról és a rozmárokrol is (ezek valamennyi időt a szárazföldön is eltöltenek). Az utolsó két oldalon pedig néhány tengeri madárral ismerkedhet meg az olvasó. Minden oldalpáron szerepel egy kérdés és egy kiemelt állat. A másik kötet, amelynek szerzője ugyancsak *Christina Wildson*, a *Tengerpartok, korallzátonyok, mély tengerek* már címével pontosan jelzi tartalmát. Felépítése hasonló az előzőéhez, az illusztrációk itt is nagyszerűek, és ennek

a végéről sem hiányzik a Szójegyzék. Az említett kártyákon pedig egy-egy jól (pl. sirály), vagy kevésbé jól ismert (pl. muréna), s jó néhány ismeretlen lényről (pl. pelikánangolna)

kapunk információt. 56 kártyán pedig nemcsak szöveg és kép van, hanem egy kis dia is, amelyhez a dobozba – mert mindez egy dobozban kap helyet – nagyítót is mellékeltek. *A Természetközelen. A tengerek világa* 3-4 éves kortól alapozza meg a gyerekek természetismeretét, -szeretetét. (Fordította: *Dövényi Ibolya*.)

Tony Wolf Az egyiptomiak c. nagy alakú kötete – *Anna Casalis* szövegével, melyet *Nagy Mónika* fordított – kalandos, izgalmas időutazásra hív az ókorba. Oldalpárokon láthatjuk a Nílus vidékét, egy falu képét, életének résztvevőit, különféle munkálatok közben. Következik a fáraók, majd az istenek és a templomok bemutatása, ábrázolása. Természetesen nem

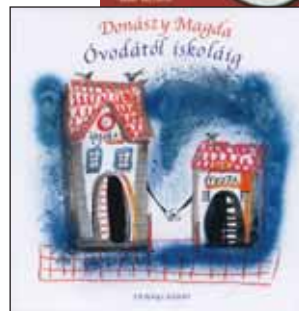
maradnak ki a piramisok, az ókori Egyiptom jellegzetes és részben fennmaradt építményei sem (hogyan épültek, mi volt, mi történt a belsejükből). És végül az egyiptomi írásokról, írnokokról, a papírnád megmunkálásáról olvashatunk. A *Ventus Libro* kiadványát az teszi játékosá és érdekessé, hogy az illusztrációkon főleg állatok szerepelnek, valamint hogy minden oldalpáron fél tucatot, vagy annál több felhajtható kis ablak található.

Rendes ovi, sulis és Rosszcsontiskola

Donászy Magda az óvodások és a kisiskolások kedvence: versei évtizedek óta semmit sem veszítettek népszerűségükből, gyakran hangzanak el a hétköznapi napokon akár a pedagógusok (óvónők, tanítónők), vagy valamely ünnepnapon (Anyák Napja, Mikulás) akár a gyerekek előadásában. Életművéből most – *Óvodától iskoláig* címmel – tematikus összeállítást készített (válogatott és szerkesztett) *Megegyer Pál*. A válogatás egy év eseményeit követi (öt fejezetbe rendezve a verseket: Ősz, Tél, Farsang, Tavasz, Nyár), így, habár témák ismétlődnek-variálódnak, nagyon gazdag az anyag. Könnyed, ritmikus, rímes és szabályos dalok adják a kötet nagyobb részét, amelyek nemcsak a gyermeki világ mindennapjait örökítik meg, hanem szívesen ábrázolják a természeti jelenségeket is. A kötet illusztrációit *Győrfi András* készítette, pompásan illeszkednek rajzai a versvilág hangulatához, változatosságához.

A költő *Michael Endé* *A kis firkások* című nagyszerűen megkomponált verseskötet alapján ismerhetjük meg igazán. (A Sátánármányosban... csak ízelítőt kaptunk poétai tehetségéből.) A mű sikeréhez – egységes műről, nem csupán egy gyerekek-

nek szánt, összeállított verseskötetről beszélhetünk – jócskán hozzájárulnak *Rolf Rettich* grafikái. A kis firkások, azaz cseles, ravasz gyerekek rokonai a komisz, ebada kölyköknek. A szerző azt is tisztázza, azonos című versében, mely „jellegrajzi kísérlet”: Ki a kis firkás? Aztán szól a Rosszcsontiskoláról, amely Sulabula országban működik. Ha az ebadtákat, haszontalanokat, dacosokat, naplopókat kiművelik, ha „Sikerültek a tanulmányok?/ Most jön a Ripókségi Vizsga,/ hogy a zsenge rosszcsont, a vásott/ Nagy Hit-

vánnyá vált, tanúsítja./ Kíméletlen-e? vad? Kegyetlen?/ Nincs pardon, a teszt dönt csak ebben, és aki e próbát megállja,/ lesz ilyképp RIPÓK-FIA-LÁNYA!”
Több mint egy tucatot további

versben szólalnak meg a kis firkások, de közben-közben van benne nonszensz vers, halandza ballada, böngőmasina-monológ, szótagrejtvény, verses rejtvény, s további számos ötletes, humoros és eredeti Ende-gyerekköztársak, pl. a sutyomokról, a pumpokról, a hörpökről. (A kongeniális fordítás *Tandori Dezső* munkája.)

Színes mesék

A *Nagy mesekönyv* c. „antológiában”, ahogy az alcím mondja, *Zdeněk Miler* és a kisvakond több évtizedes kapcsolatáról, pontosabban a nálunk is rendkívül népszerű cseh grafikus filmes és gyerekkönyv-illusztrátor munkásságáról kapunk sajátos áttekintést. Az összekötő szöveget írta és a történeteket újrameséli: *Hana Doskočilová*. Számptalan rajzfilm és gyerekkönyv hőse, Z. Miler talán legismertebb, legnépszerűbb figurája Vakond, aki kezdetben piros napellenzős sapkát viselt, de „elhajította” azt és ásót kért helyette Festőbátyótól. A kötet végén megtaláljuk azoknak a filmeknek és könyveknek a felsorolását, amelyeknek Z. Miler a munkatársa volt. Vakond filmen született meg 1956-ban (A vakond nadrágja), majd E. Petiška után a legtöbbször a már említett H.

Doskočilová írta a Vakond-könyvek szövegét. Jelen kötetben tehát Kisvakond elmondja nekünk, pontosabban szólva a kis olvasóknak, legkedvesebb történeteit, a mesét Lusta Grétáról, a kíváncsi kutyusról, Kubuláról és Kuba Kubikuláról, a világ leggazdagabb verebéről, Bakos fuvaros útjairól, a mesebeli nagyapóról. És persze felidéződik három remek vakond-történet is: A vakond nadrágja, A vakond autója és a Hogyan mentette meg a vakond a kisnyuszt. De nem csak próza olvasható (fel) ebben-ebből a színes képeskönyvből. Vannak itt versbetétek is: A kiscsibe meséje, A beteg hangya, A vidám Pöfivonat, A kutyus és a méhek, valamint a Leánymadár csúfolódik – méghozzá remek

het(ne) megnevelni a rakoncátlan kölköket? A mesék nyelve gazdag, a történetek lebilincselőek, *Lakatos István* illusztrációi sem szokványosak. A *Kisbali Anna*-fordította kötetet kár lenne kihagyni!

A Nyugat első nemzedékének legendás, különc, sokoldalú alkotója volt Füst Milán: költő, regény- és drámaíró, novellista. Élete utolsó éveiben, már túl a hetvenen, alkotott kilenc különös írást, amelyek jól mutatják a felnőtteknek az író karakterjegyeit, de amelyeket nyugodtan nevezhetünk meséknek, és így – gyerekkézbe valók. Ezekből a megejtően szép írásokból most *A kis Tahtúr története* címmel önálló kötetet adott ki a Holnap Kiadó, méghozzá a neve-

részben mitikus, részben valós indiai történetekben összeolvad a szeszélyes istenek és Sorsnak kiszolgáltatott emberek (uralkodók, gyönyörű lányok, rendkívüli férfiak) világa. A mesék sajátos atmoszféráját nagyszerű színes képekkel érzékelteti *Faltisz Alexandra*.

300 feladatot, rejtvényt és játékot

tartalmaz a *Nagy logikatréner*. Nem feltétlenül kell az Előszóval illetve a Bevezetés és háttér c. fejezetekkel kezdeni a Ventus Libro Kiadó vastkos kiadványával való ismerkedést, de végül érdemes ezeket is tanulmányozni, hiszen itt pl. azt olvashatjuk: „A logikus következtetés képessége semmi esetre sem velünk született, hanem tanulható és fejleszthető képesség.” Majd – ezekre még nem kell felelnie a nekigyürköző játékosnak – a szerzők ilyen kérdéseket tesznek fel (maguknak, hiszen ők válaszolnak): Mit nevezünk logikusnak? Mit jelent a logika? Miért kell logikusan gondolkodnunk? A 316 feladat, rejtvényt és játék célja, hogy „lendületbe hozza az agyat!” A feladatok egyre nehezebbek, végül is

öt nehézségi fokozatba vannak sorolva. Minden szint előtt olvasható néhány oldalas bevezető, ezek háttérismereteket nyújtanak a logikáról, a nyelvről és a kreativitásról. A kiadvány másik lényeges vonása: az összeállítás a gondolkodási készség minden dimenzióját megmozgatja, ez tehát a feladatok sokféleségét jelenti. Vannak szöveges feladatok, vannak grafikusán ábrázoltak. Vannak, amelyek „kis csapdákat rejtnek magukban – de vannak közöttük vicces kérdések is” – ígéri a szerzők. (Fordította *Tímár Saci*.)

Cs. A.

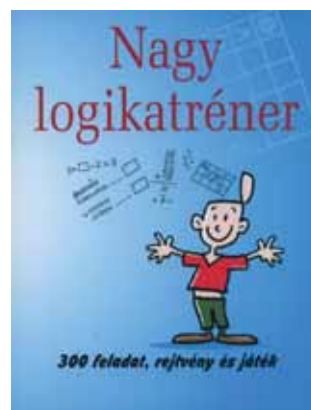
Donászy Magda: Óvodától iskoláig. Holnap Kiadó, 62 old., 2500 Ft; Ende, Michael: A kis firkások. Könyvmolyképző Kiadó, 138 old., 1799 Ft; Füst Milán: A kis Tahtúr története. Holnap Kiadó, 138 old., 2500 Ft; Nagy logikatréner. Ventus Libro Kiadó, 320 old., 2980 Ft; Nagy mesekönyv. Móra Könyvkiadó, 100 old., 2990 Ft; Az élet a tengereken. Reader's Digest. 7990 Ft; Ulickaja, Ljudmila: Történetek állatokról és emberekről. Magvető, 78 old., 2490 Ft; Wolf, Tony: Az egyiptomiak. Ventus Libro, 14 t., 2490 Ft

fordításokban, amelyeket *Nemes István*, *Rab Zsuzsa* és *Romhányi Ágnes* alkotott. A prózai rész fordítója *Balázs Andrea*.

A felnőttek körében már nálunk is népszerű író, *Ljudmila Ulickaja Történetek állatokról és emberekről* c. kötete most arról győzhet meg bennünket, hogy az orosz szerző a gyerekek nyelvén is tud szólni. Jelképes és természetes, ötletgazdag és játékos az itt olvasható három meséje. Tele van fantáziával és szeretettel, amikor a Magányos Egérről mesél, akinek bőséges kamrácskáját valaki folyamatosan megdézsmálja. Egér segítségért kénytelen fordulni egy macskához. Aztán persze jön a meglepetés is... Az öreg Kalácsov kidőlt-bedőlt falusi házikójából új, városi lakásba szeretne költözni. Csakhogy ettől a tervtől öreg kancája mindig elsírja magát. A költözés húzódik-húzódik, de hát ott a kiscsiki, Zellő, akinek „tanulnia” kell. Megható s egyben megnyugtató a történet, hiszen végül mindhármuk sorsa elrendeződik, de addig micsoda meglepő kalandokat élnek át...Egy beteges kis veréb, egy kóbor macska, egy cserép ezerjófű éledegél egy elhagyott házban, békében, barátságban. Mígnem elősereglik Marija Szemjonovna, a százlábú megszámlálhatatlan gyereke, akik felfordítják a házat. Mindig mindenkinek csak bajt okoznak. Hogyan, mivel le-

zetesen mutatós *Varázslatos Mesék* sorozatában. Kezdjük a két utolsóval, melyek magyar tárgyúak! A Mátyás király cukrásza novellamese, amely a szépséges Rozáliáról szól, aki azt mondta: „ – Én csak ahhoz megyek férjhez, aki engem a görög lepény meg a strassbourgi fonottas sütésében lefőz.” Nem azt szerettem, aki legyőzte, de tudjuk, Mátyás igazságos volt és a szálak végül is kibogozódnak. A Hogyan jutott Bertók a szalonnához – ahogy a sorozat szerkesztője, *Fenyő Ervin* írja utószavában: „...egy Navigirli-Kucuji nevű külföldi boszorkányról szól. Az író beavat minket: mekkora áldozatra képes egy igazi boszorkány, ha egy férfi igazán megtetszik neki.” A kötet első hét meséje igazi csemege: hiszen ezek a történetek (egy kivétellel) a „mesés Keleten”, Indiában illetve A kis Tahtúr története Damaszkuszban játszódik. Ez utóbbi egy idős ember kifosztásáról, szerencsétlenségéről és okos kisfiáról, végül az igazság kiderüléséről szóló példázat. A

„Párszor már kilábalta ez a nemzet a bajból”

Beszélgetés illúziókról és kiutakról Pozsgay Imrével

Sokszor nemzedékekkel később akadnak rá a történészek a társadalmi változások indítórugóira, amelyekről eleinte a kortársaknak lehet sejtésük. Ilyen szem- és fültanúi

meglátás, hogy a rendszerváltozást az akkor államminiszter **Pozsgay Imre** erőteljesen mozgásba lendítette azzal, hogy 1956 októberére az addig kötelezően használandó ellenforradalom kifejezés helyett kimondta a népfelkelés szót 1989 januárjában a 168 óra című rádióműsorban. Akkor nagy feltűnést keltett lépése háttéréről kérdeztem a politikust.

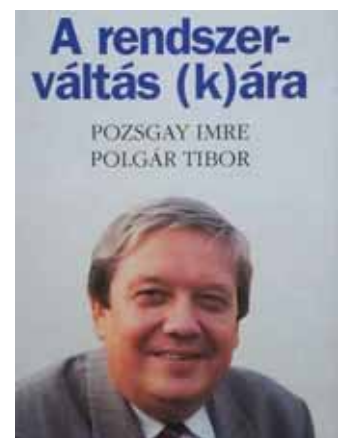
– Hosszú ideig magam is elfogadtam a hivatalos értelmezést 1956-ról, sőt, egyik vezetősi tagja voltam annak a pártnak, amelyik ezen az értelmezésen alapult. De a kritikai érzésem meg becsületbeli érvek erősebbnek bizonyultak. Kádár János leváltása után engem kértek fel a megújuló párt programjának elkészítésére. Én ezt ahhoz a feltételhez kötöttem, hogy teljes történelmi önvizsgálatot kell tartani, s kimondani mindent, ami gyalázat volt az előző negyven évben. Grósz Károly rúgkapált, de végül beadta a derekát, igaz csak fenyegetőzésemre, hogy az összes funkciómról lemondok, ami akkor nemzetközi botrányt okozott volna. Létrehoztam egy történelmi albizottságot, amelyben '56 volt a legsúlyponto-

sabb időszak, hiszen magának a rendszernek a legitimitása az akkori események hamis megítélésén alapult. A nyilvánosság elé lépéshez a valódi lökést Grósz Károly 1988 novemberében elmondott sportcsarnoki beszéde adta, amelyben fölfestette a polgárháború rémképét, amikor azt mondta: ha nem tudunk el-lenszegülni az elindult folyamatoknak, akkor fehérterror lesz, vér folyik majd az utcán, de mi is ott leszünk, elvtársak. Elgondolkodtam: kiket tud ő mozgósítani? A munkásorséget, a párthadsereget, a párttagságot, tehát lelkileg ezeket kell megbénítani. Emellett egy kicsit a Szovjetuniót is tisztelni akartam, hiszen attól kezdve, hogy valaki kimondja: '56 nem ellenforradalom volt, a szovjet beavatkozás nem

testvéri segítség, hanem közöségi birodalmi intervenció. Ez volt a megfontolásom, amelyet még a feleségemnek sem mondtam el; senkit sem akartam belerántani a kockázatba. De azt hiszem, jól számítottam, mert a tagság tízszerezéssel dobta vissza a tagkönyvet, katatóniás állapotba került az MSZMP, alkalmatlan lett arra, hogy utcai harcokra mozgósítson.

– **Hét évvel ezelőtt könyve jelent meg A rendszerváltás (k)ára címmel, amelynek summázata, hogy „csinálhattuk volna jobban is”. Miként látja a helyzetet most, immár több mint húsz évvel a fordulat után?**

– A rendszerváltás jelentőségét és szükségességét nem tagadom, de fájlalom, hogy az emberek elvesztették a biztonságérzetüket, nagyon sokan le-

süllyedésként és vesztesként élték meg az elmúlt két évtizedet. Ennek okát abban látom, hogy hozzáértő emberek helyett túl sok kontár fért hozzá az államigazgatáshoz, a közügyekhez. A riasztó társadalmi elem ebben az, hogy kevesek meggazdagodása sokak elszegényedésével járt.

– És összefonódott a vagyon meg a politika.

– Az összekapcsolódások elkerülhetetleneknek tűnnek föl, valójában ugyanis már az 1988-as társulási, majd átalakulási törvényből is kiérezhető, hogy tulajdonos keresetett. Ki lehet tulajdonos? Az, aki legközelebb áll a vagyonhoz; az előző rendszer menedzsmenete, amelynek nagyon csekély volt a nemzeti felelősségérzete. Hozzájutott a tulajdonhoz, kiszedte belőle a mozgatható részt, a többit pedig továbbadta. Így aztán könnyen teret nyertek a multik, de sajnos nem az innovációt hordozók. Nem ellenzem a külföldi tőke normális mértékű jelenlétét, ha az önérdékével tisztában levő ország maga mondja meg, ki foglalhat helyet nála. Ehelyett most azok mondják meg nekünk, mit cselekedhetünk, akik nálunk megvetették a lábukat. Nem ők tehetnek erről, hanem mi magunk. A tőke a maga ösztönös természetével szerint működik, s látjuk azt is, hogy mekkora károkat tud okozni a világ bármely részén. Mivel az ország vagyonát így elpazaroltuk és minden hitellehetőséget fölértünk, gazdasági cselekvési terünk egyetlen forrásra korlátozódik, ez pedig az élőmunka. De az államot kikapcsolták az újjáépítésből, hiszen oly tehetetlenné alakították, hogy az előbb említett erőforrással már nem tud élni. Hiányzik a szolgálatra alkalmas és szolgálatra parancsolható állam.

– Lát valamicske fényt az alagút végén?

– Párszor már kilábal az elmúlt ezer évben, most is látok rá esélyt. A kiutat a tétlenségre ítélte, ma feleslegesnek tartott százazrek tevékenységi lehetőséghez juttatása jelentené. Útjaink, infrastruktúránk, közlekedésünk állapota arra utal, hogy az elmulasztott és elhalasztott feladatok miatt sokkal nagyobb a hiány, mint

amikor azt az állami költségvetésén és az államadósságon keresztül ki lehet mutatni. Ezen a területen lehetne, nem közmunka-akcióval, hanem rendes bérmunkát adó állami befektetéssel megmozdítani a társadalmat és jövedelemhez juttatni az embereket, növelni a termelést. És főleg új nemzedékek kellenének, sajnos, nem születnek, emiatt majd szembe kell néznünk egy bevándorlási problémával is. Semmi előítélet nincs bennem ezzel kapcsolatban, csak az a tény, amivel nyugaton már szembesülnek: olyan, nehezen integrálható társadalmi csoportok lépik el Európát, amelyek aztán valójában konfliktushordozók lesznek, nem pedig erőforrások.

– Ha varázslattal visszamenénék 1989-be, mit változtatna az események menetén, hogy minden jobbra forduljon?

– Egyrészt önmagamon változtatnék, leszámolnék az illúzióimmal. Csalóka ábrándom volt például, hogy a nyilvánosság és a demokrácia tisztességes politikára kényszerítő erő. Ez az erő nem működött, és a tisztességes politika eléggé eltávolodott ettől az országtól. A demokráciához demokraták kellenek, akiket nem lehet neveléssel előállítani, csak intézményesen, ha az embereket működni hagyjuk és résztvevővé tesszük a politikában. Ezt mulasztottuk el '89-ben. Az emberek újabb adományként nézték a rendszerváltást, s a hozzáfűzött reményeikben csalódtak. A világot járva azt láthatták korábban, hogy a demokratikusan működő országokban jólét van, csak azzal nem voltak tisztában, mi szükséges ennek eléréséhez, például miként kell a politikusok körmére nézni, hogyan kell a civil társadalmat úgy megszöni-fonni, hogy az ne szakadjon el akkor sem, ha rossz politikai erők próbálkoznak rajta. Ezeket a tapasztalatokat kellene újra mérlegelni.

Mátraházi Zsuzsa

**A tetovált lány
újra célkeresztben!**
A világhírű krimisorozat 3. kötete
már kapható!

FELHASZNÁLÓKNAK, FEJLESZTŐKNEK

ÚJDONSÁG!
544 oldal, 7 000 Ft
Rendszergazdák, felhasználóknak.

432 oldal, 6 500 Ft
Fejlesztőknek, egyetemi hallgatóknak.

456 oldal, 5 900 Ft
Játékfejlesztőknek, diákoknak.

Egyetemi hallgatóknak ajánljuk:
• A C# 2008 és a .NET 3.5 1. és 2. kötet
• Szoftverfejlesztés JavaEE platformon
• Kezdkönyv a programozásról

Legyen tagja az Informatikusok Könyvklubjának, részletek a weblapon: www.szak.hu

A könyvek megrendelhetők a Kiadó címén, beszerezhetőek a szakkönyveket forgalmazó könyvesboltokban és viszonteladóknál.

SZAK Kiadó Kft. ☒ 2060 Bicske, Diófa u. 3.
☎ 06 22 350-209 Fax: 06 22 565-311 • info@szak.hu
• www.szak.hu

A torinói lepel titka

Jézus képmása

A bizonyosság: Torinóban őrzik egy halotti leplet, amelyen minden jel szerint egy keresztfeszítéssel kivégzett ember ruhátlan holttestének képe látható. A keresztény hívők többsége hisz abban, hogy a lepel Jézus halotti leple, a képmás Jézus képmása.

Ez a legenda évszázadok óta foglalkoztatja az emberek képzeletét, a megmagyarázhatatlan rejtélyek, jelenségek sokakat – hívőket és ateistákat egyaránt –, sarkallt arra, hogy megkíséreljék értelmezni a nehezen felfoghatót, a tudományos megközelítés számára értelmezhetlent.

Ellenvélemény

1988-ban egy régészeti vizsgálatokban alkalmazott fizikai módszerrel, az úgynevezett radiokarbonos vizsgálattal kísérelték meg a lepel korát megállapítani, és a hitben gyökerező vélekedésnek ellentmondó eredmény született: a hivatalos közlemény szerint a lepel a középkorban keletkezett.

Ezzel újabb érvet kaptak véleményük megerősítéséhez azok, akik úgy vélik, hogy a lepel nem hozható összefüggésbe Jézussal, de természetesen az ezzel ellentétesen gondolkodókat ez sem tántorította el hitüktől. Mindenesetre a vélemények és ellenvélemények tarka kavalkádja alkotók, kutatók, tudósok sokaságát ihlette meg és késztette arra, hogy könyvekben fogalmazzák meg álláspontjukat.

Születtek a lepel ihletésére regények is.

Nemzetközi siker

Julia Navarrót, a spanyol újságíró is meghihette a torinói lepel. Egy, a lepel körüli fejleményeket taglaló újságcikk olvasása nyomán fogott regénye megírásához. Célja nem az volt, hogy riporterri eszközökkel dolgozza fel a lepel történetét, „csak” szórakoztató, érdekes, izgalmas regény írására törekedett. Az eredmény igazolta célját: a könyv Spanyolországban több mint ötszáz ezer példányban fogyott el, a Flamex már a megfilmesítésén dolgozik, és a művet a megjelenése óta eltelt nem egészen két év alatt több mint húsz nyelvre fordították le, megjelent – immár a magyar mellett – például finn, német, olasz, román, japán, svéd, török nyelven is.

Izgalmas regény

A siker a mindenkit érdeklő téma mellett bizonyosan Julia Navarro meseszövéseinek köszönhető. A fordulatos történetben két szálon folyik a cselekmény. A történelmi szál Jézustól vezet

el napjainkig, érdekesítően vegyítve a tényleges történelmi személyiségek és események leírását a képzelet-

tel. A napjainkban játszódó események pedig a bűnügyi nyomozás izgalmát kínálják az olvasónak. A két szál minduntalan összekapcsolódik, a jelen csak a múltból érthető meg. Julia Navarro rendkívül meglepő megoldást talált a lepel kormeghatározásával kapcsolatos ellentmondás feloldására is.

Elszánt hajsza

A regény tartalmának rövid összefoglalása is megerősítheti mindezt, anélkül, hogy az olvasót megfosztanánk a meglepetésektől, a felismerés örömetől. Tűz üt ki a torinói székesegyházban.

A német kiadás címlapja

A helyszínre érkező rendőrök egy holttestet találnak a féltve őrzött Szent Lepel közelében. Az azonosítás sikertelen, de megállapítják, hogy a fiatal férfinak nincs nyelve. Ez már a harmadik ilyen különös eset. Marco Valoni, a műkincsrendészeti csoport vezetője nem hisz a véletlenekben, ezért elszánt hajsztát indít a sorozatos bűncselekmények felderítésére. A Szent Lepel rejtélye, hitelessége vagy hamissága újra és újra felmerül a nyomozás során. A csapat művészettörténésze, Sofia és egy önjelölt segítőtűk, Ana, a spanyol újságíró lány a lepel múltjában sejtí a magyarázatot.

Megelevenedik a Szent Lepel közel 2000 éves hiteles története: a Szent Lepel kalandos útja Jeruzsálemtől, Edessán, Konstantinápolyon, Franciaországon, Spanyolországon és Skócián át.

Feltárul az olvasó előtt sok eddig titokzatos esemény, a lepel csodával határos megmaradása, őrzői és támadói kiléte, az érte folyó szakadatlan harc. Jézus halála óta. Az egyház, a templomosok, világi uralkodók és hatalmasságok, szekták mind a lepel egyedüli jogos tulajdonosának vallják magukat a múltban és a jelenben egyaránt. Hogyan ér véget az évezredek története? Meglepetően.

Julia Navarro

A Szent Lepel titkos szövetsége

Fordította Cserhádi Éva

Kiss József
Könyvkiadó,
464 oldal,
2980 Ft.
Keresse
a könyves-
boltokban!

Megrendelhető:
1114 Bp.,
Hamzsabégyi
út 31.
Telefon/fax:
466-0703

Giovanni Battista della Rovere festménye

Párizs – Csikágó

Mily messze voltunk mi rögtön 1945 után is Párizstól! Mikor jócskán modernista, hiteles, neves költő irodalomtanárnőmet 1956-ban megkérdeztem, mi is az egzisztencializmus, az akkor még divatos filozófiai irányzat, ezt a választ kaptam: „Fiaskám, ha megtudja, nekem is mondja el!” Persze, az egzisztencializmus irodalmi-filozófiai képviselői közül a balos Sartre nálunk keményebb diktatúrák idején is megélt a színpadon, háttere volt ennek az a francia felfogás, mely szerint még a gulág áldozatai is nyilván vétkes egyének voltak, akik a szent Szovjetuniót akadályozni akarták világmegváltó munkájában. A világfelfogásokról még annyit, amit laikusként irodalomban is igen művelt, bár igyekvő úriember apám mondott: „Az egyik oldal gyakorlatát összehasonlítják a másik oldal elméletével, és fordítva, akkor ez az elméleti és létező kapitalizmus és szocializmus.” Na.

Jelen könyvünkben, melyet Sartre életének világhíres társnője, Simone de Beauvoir „írt” (levelezett össze), nyoma sincs ilyen szürke teóriáknak. Virgonc test és lélek itt Beauvoir, és Párizsból egy csikágói férfiba lesz szerelmes, jócskán ellentétes alkatok, de az íróhölgy válogatottan hancúros szavakkal illeti Nelson Algrent, az amerikai regényíró, és a válaszlevelek... hát azokat nem láthatjuk, ez egy ilyen félpofás fura-remekmű. Simone asszony ezerrel-centire beszámol Algrennek Párizs szellemi életéről, szerelmi életéről, s közben, száz meg száz kulturális hírességről cseve-

részve élik a maguk neurobiologikumát. Sajnos nincs örök boldogság, vagy hála az égnek, mert az 1947-64 között hol élénkebb, hol lanyhadóbb kapcsolat Nelson barátunk kezdeményezésére véget ér, s makacsul így is marad. De a szerelmeseknek nagy ajándék lehetett a dolog, s nekünk ez a kitűnően fordított, remek és eligazító értékű külhoni és itteni előszavacskákkal ellátott Jaffa (femina) könyv (2009) pompás szórakozás. S főleg az, ha kézikönyvnek használjuk, mert ez a bő 600 oldal épp ilyesmire való. Pusztán a „drágaköves patkányom”, „szerelmeset parlagfüvecském”, madárfészes szírtém” stb. (részben én alkotam, nem lopok ötleteket így) megszólítások, a kavargó nevek (Capote, He-

mingway, Chaplin, Vian, Koestler), a botrányig menően ízes-ízetlen történetek (ki kit vert, kit csalt, mit bánt meg, mit akart még és még és még, ezerrel és ezt legalább nyolcvannal), mellesleg hogyan is alakult az a Párizs, mely még Európa centruma volt (London mellett máig a legerőteljesebb, s még Londonnál is bővösebb világcentrum!), s amelyről hiteleset keveset tudhatott ama kor legjobb magyar szellemi rétege is... mint már mondtam.

De a talán kicsit szigorúan szószátyárnak nevezett Beauvoir (könyvhátlap) épp megismertetni akarja ezt az európai világot szerelmesével, Algrennel. Akit is mi Ottlik Géza hatvanas évekbeli kiváló amerikai elbeszélő-kameronjából ismerünk, s hogy ott folytassam, ahol múltkor abba hagytam, Ungvári Tamás egyik kisműfaji remeklése ott az utószó. De hát manapság, sajnos, ismétlődnek a dolgok: Nelson Algrent nem nagyon ismeri nálunk a kutya se. Kár! Ragyogó, fanyar figura lehetett, egy komorabb világ – Beauvoir számára vonzó – képviselője. Levelei koromírások lehetnek a darabosságában is csilláműveg Beauvoir élete felületén. Na, és erről még: vigyázzunk a szószátyár szóval. Ismerünk-e olyat, adott ősi foglalkozási ágra, hogy „ágyékszátyár”? Elevenkedő ugronc emberre, hogy „életszátyár”? Magam vágyszátyár vagyok: szeretem, ha – véleményem szerintien – helyesen értik, amit én így s úgy értek. Itt így értem: ez egy igencsak ragyogó könyv, beszerezni!

Tandori Dezső

Simone de Beauvoir
AMERIKAI SZERELEM
Jaffa Kiadó, 614 oldal, 3990 Ft

Historia est parabola vitae?

Könyvek a rendszerváltozásról

1989 nem csak szimbolikusan volt kitüntetett esztendeje a magyar történelemnek. A múlt, félmúlt, a jelen s így aztán a kajánul beláthatatlan jövő épp úgy kérlelhetetlenül homogén kontinuum, mint a roppant bonyolult, rengeteg szegmensből álló (folyó) viszonyok indázóan dinamikus rendszere.

Óhatatlanul szétszálazhatatlan a személyesség és az „objektív valóság”. Közhely, hogy *sine ira et studio* márpedig nem léteznek, abban az értelemben, hogy nincsen olyan ember (szerző), aki ne a saját értékrendje alapján építkezne. Szerzők, szereplők, szemtanúk állásfoglalásainak szétválogatása sok esetben szinte lehetetlen. A helyzet éppen azért oly ellentmondásos, mert annyira magától értetődő, és amit nem lehet eléggé a végletekig egyszerűsíteni: a szuperhatalmak harcát az USA nyeri, részint R. Reagan (et al.) konzervens koncepciója, részint M. Gorbacsov azóta sem igazándiból okadatolt kvázi antipolitikája nyomán. Utóbbi mintegy szélnek eresztette kelet-európai csatlósait, amelyek közül hazánk sok szempontból felkészültebbnek tűnt (és volt) a szocbarátoknál. Forradalmat ugyan nem tetszettünk csinálni, viszont hungarikumot igen: a rendszerváltás egy fajta kompromisszumos módját kiokomulálni (pl. a „pak-tum”), amely a majdani stabilitást volt hivatva valamelyest garantálni.

Érdeemes Ralf Dahrendorf közismert vélekedését megidézni, amely szerint a rendszerváltások úgy általában három síkon mennek végbe. E három szintet különbözteti meg: a politikait, a gazdaságit és a társadalmi-kulturális,

mentálisbeli szférát. Frappáns megfogalmazása szerint az első kategóriában elegendő fél év, a másodikban már hat esztendőre van szükség, hogy a folyamat végbemeneteléről érdemben szólhassunk, a harmadik terület érdemi átalakulásához akár hatvan évre is szükség lehet.

Vegyük sorra: ami a politikai átalakulást illeti, valóban, az új

struktúrák intenzív gyorsasággal kiépültek, a parlamentáris demokrácia intézményrendszere annak rendje s módja szerint létrejött, még ha az inkubátoros csecsemő megannyi immunhiányos keservét megszenvedvén is. Ugyanez elmondható magáról a „pártosodásról” is, jelen helyzet szerint – az a teória is megdőlni látszik, amely szerint a „kettészakadt országot” két mamutpárt vetélkedése definiálja. Egy súlyos probléma azonban megterhelte az átmenetet és a következő időszakot is: az új rendszer legitimitációjának némely gyengeségei. Az Ellenzéki Kerekasztal részvevői

valójában nem rendelkeztek széles társadalmi támogatással, elfogadottsággal, amin a kezdeti eufóriát követő kiábrándulás éppenséggel nem segített. Az „emberek” nagy tömegei a szabadságélményt megalapozatlan életnívóbeli felemelkedési reményekkel ötvözték. Ehhez képest a teljesítőképeség nagy fokú csökkenése, a munkanélküliség szintúgy drasztikus növekedése következett be.

Ami tehát a gazdaságot illeti, elegendő itt az úgyne-

vezett spontán privatizációra utalni, amely nem kis részben a korábbi politikai „élcsapat” jó néhány tagja számára hatalmi pozícióiknak gazdasági hatalom-má konvertálását jelentette, továbbá pl. a szintén meglehetősen baljós emlékeztető kárpótlásra (és ennek részleges folyamánnyaként az úgy-ahogy működő mezőgazdasági struktúrák szétverésére), vagy akár a tőkehiányos helyzetben a nyugati működő tőke belépésének ellentmondásaira. A kétségkívül megindult konszolidációs folyamatokat „vér, veríték és könnyek” kísérték. Ma is joggal lehet a „redszervált(oz)ás veszteseiről, kárvalottjairól” beszélni, de akár például a „nagy ellátó rendszerek” megreformálásának újbóli és újbóli elodázásáról vagy

éppen kudarcairól, az egymást váltó kormányok olykor homlokegyenest eltérő gazdaságfilozófiájáról, illetve praxisáról. Az is közismert tény, hogy Magyarország gazdasága kicsi és teljességgel nyitott, azaz nagyon nagy mértékben ki van téve, mondhatni: kiszolgáltatva a kül-, világgazdasági folyamatoknak. Ezzel kapcsolatban is ér-

demes szót ejteni az Európai Unióról. A belépéssel kapcsolatban két nézőpont alakult ki. Az illúziók rabjai az ország gyors felzárkózását remélték, vajmi keveset tudva az Unió felépítéséről, gondjairól, útkeresése bizonytalanságairól, s arról sem, hogy hazánk valójában mennyire van ténylegesen felkészülve az integrációra. A honi euroszeptikusokról szintén elmondható, hogy „a magyar függetlenség védelmében” folytatott csatározásaik során ők is nagyvonalúan eltekintenek az Unióval kapcsolatos tények megismerésétől, vagy legalábbis argumentációjuk erre enged következtetni.

A legbajosabb a harmadik szféráról szólni. Főleg mert a társadalmi-kulturális mező változásai mennek végbe a leglas-

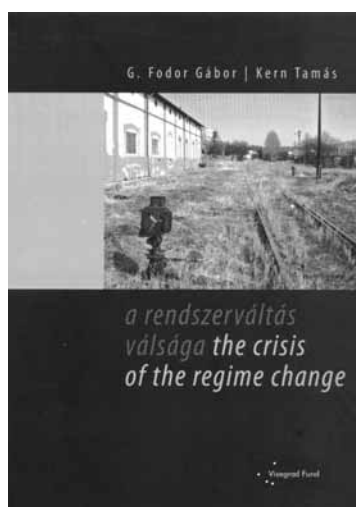

sabban, mind a finomszerkezetek átalakulása, mind pedig a „régik tartalmak” lebomlása, részleges fennmaradása, újjak kialakulása, meggyökeresedése, illetőleg ezek rendkívül szoros és összetett viszonyrendszere miatt. Még rövidtávú trendeket sem könnyű felrajzolni, nem hogy hosszabb időszakokra vonatkozóakat. Leegyszerűsített és agyonkoptatott kifejezéssel: a rendszerváltás a fejekben általában nem ment végbe. Hogy (a szó durkheimi értelmében) anómiás állapotban van-e Magyarország, vita tárgya, ám sok idesorolható jelenséget észlelhetünk. Az előző rendszer értéknélkülisége kitörölhetetlen hatást gyakorolt a társadalomra. Azok a generációk pedig, amelyek a rendszervált(oz)(tat)ás idején még nagyon ifjak voltak, illetve akkortájt születtek, igen ellentmondásosan szocializálódtak-szocializálódnak egy mérhetetlenül kontradiktórikus közegben, ez pedig normaválasztásaikban, -követéseikben jól nyomon követhető.

Az évfordulós kiadványok komoly válaszlétéből ezúttal ötöt veszünk szemügyre. *Salamon Konrád* hangsúlyozottan nem az elmúlt húsz év történeti feldolgozására vállalkozott, hanem – mint műve címe is mutatja – krónika írására. Szigorúan kronológiai sorrendet követve, évről évre halad az időben, számtalan tény feldolgozásával. (Csak a mellékletben szereplő időrendi áttekintés kevés híján száz lapnyi!) Szerzőnk nem rejtja véka alá elkötelezettségét, jobboldali beállítottságú aktor ő, a „másik oldal” keményszavú kritikus, Jó és Rossz harcának papírra vetője, néhol pamflet jellegű megoldásokkal operálva. Konzekvenciája a közlő választások előtt egyszerű és jól érthető: „A kommunista rendszer bukása után 20 évvel tehát a magyar nép végre kiábrándult azoknak a szocialistáknak a politikájából, akik a javított Kádár-korszak visszahozatalának ígérését sejtették, miközben a szociális igazságosság eszményét megtagadták.” *Ripp Zoltán* másféle metódust követett – lényegesen nagyobb távolságot tartva választott témájától. („A történésznek nem dolga az ítékezés, főként kockázatos, ha a jelen ingoványos talajára merészkedik.”) Időben a nyolcvanas évek válságáig nyúlik vissza, világpolitikai kontextusba ágyazva a történeteket. A második rész magát a rendszerváltást elemzi, nagy gondal vizsgálván a szem-

benálló felek potenciálját, stratégiáit, próbálkozásait, míg a harmadik az utána eltelt időszakot veszi szemügyre, alapul véve az egyes politikai erőknél a rendszerváltással kialakított viszonyát is. „A politika szimbolikus szférájában zajló vitáknak, majd az eskalálódó belpolitikai hidegháborúnak állandó tétje lett az érvényes rendszerváltás-értelmezés és a hiteles rendszerváltó pozíciójának megszerzése.”

Elek István, az egykori politikus, közíró egészen más megközelítési módot választott. Rádiós interjúkban szólaltatott meg egykori résztvevőket, prominenseket meg sokak által már teljesen elfeledetteket, szám szerint harmincnégy szereplőjét a „daliás időknek”, s ez nyert könyvalakot. Az alig néhány oldalnyi szövegek természetesen nem pótolhatnak egy-egy mélyinterjút, ám tanulságosak mindahányan, egyebek mellett az emlékezet mélységeken szelektív voltát is jól példázzák. Tévúton járna, aki ebből a kötetből próbálná megismerni a rendszerváltás hiteles történetét, de nem is ez itt a cél. Olvasmányos kaleidoszkópot kapunk *Elek* segítségével. *G. Fodor Gábor* és *Kern Tamás* szakmunkájára éppenséggel nem a könnyes nosztalgizálás jellemző. A kétnyelvű: magyar-angol mű magyar címe (A rendszerváltás válsága) pontosan

érzékelteni a szerzők markánsan szkeptikus következtetéseit. Leegyszerűsítve: kiindulópontjuk szerint a legtöbb megközelítési mód azért vezet(ett) hibás következtetésekre, mert mintegy a jövő felől próbálták interpretálni a történetet, a nyugati szintű polgári demokrácia elérésének ideálja irányából „építkeztek”. Márpedig ez „félrevisz”. „Azt állítjuk, hogy a létező struktúrák mögött a valóság szerkezetét tekintve ma is változatlanul a (poszt)kommunizmus gondolkodásmódja, logikája és személyekben megtestesülő kontinuitása uralkodik.” Ennek is követ-

kezménye, hogy nem a nyugati pártfejlődés (egyébként több évszázados) folyamatát képezte le a „magyar modell”, amelyet egyfajta elitpártosodásnak lehet tekinteni. „Ennek következményeként a pártrendszer tagoltsága nem a valós társadalmi tagoltságot jelenítette meg, hanem az ellenzéki értelmiségi csoportok közötti mély ellentéteket.” A válság tehát mintegy bele lett kódolva a rendszerbe. A legitimációs deficitet „elsősorban a politi-

kai elit szerepfelfogásának megváltozása szüntetheti meg igazán”. Hát, van itt még mit vizsgálni. Sűrű tézisyűjtemény. (Alapos irodalomjegyzék.) És a végére egy regény, *Vágvölgyi B. András* tollából. Magánhistoria, politikatörténet, a rögváltság eseményei, dokumentumai remek fikciós betétekkel megtűzdelve, többféle, de végig vágvölgyis stílusban megírva. A szerkezet feszegetését, amivel

a „szétfolyás” veszélyét kerüli el az író (a történeteknek amúgy köztudottan nem mellékes szereplője) messze nem csupán az évet 365 napra tagoló pszeudonaplóforma biztosítja. A mitikus esztendőben minden mindennel kapcsolódik, összeér, vagy nem, de a lényeg az a koherencia, amellyel a szerző ezt a „sokmindent” keresztüláramoltatja akkori és mostani önmagán.

A korszak történetének megírása értelemszerűen várat még magára, részben a források, részben a distancia, a „rálátás” hiányosságai miatt is – de figyelemre méltó megközelítésekből, szövegekből ma sincs hiány – sőt! –, s a jövő történeti haszonnal forgathatják majd a jelenben született-születő anyagokat.

Székely János

Elek István: Rendszerváltoztatók húsz év után. Magyar Rádió Zrt. és Heti Válasz Lap- és Könyvkiadó Kft. 331 oldal, 2900 Ft

G. Fodor Gábor – Kern Tamás: A rendszerváltás válsága / The crisis of the regime change. Századvég Kiadó. 234 oldal, 1890 Ft

Ripp Zoltán: Eltűzött esélyek? A rendszerváltás értelme és értelmezései. Napvilág Kiadó. 230 oldal, 2600 Ft

Salamon Konrád: A magyar ezredforduló krónikája. Auktor Könyvkiadó. 350 oldal, 2900 Ft

Vágvölgyi B. András: 1989. – tűzijáték – Nyitott Könyvműhely. 641 oldal, 3990 Ft

Sikerkönyvek 2009

Vámpírregény, önismereti könyv, női regény és egy kevés szépirodalom

A heti/havi könyvlisták mellett évváróként a nagyobb könyvterjesztők és kiadók elkészítették éves sikerlistáikat. Nem csak azért érdekes összevetni őket, hogy ténylegesen lássuk, mely szerzők és műveik a legbefutottabbak az adott évben, de az egyes műfajok kedveltségébe is bepillantást enged. És tévedés lenne azt hinni, hogy minden sikerlista egyforma! Jelen esetben az **Alexandra**, a **Bookline**, a **Libri** és a **Líra** sikerlistáját vettük össze, valamint a Líra szárnyai alá tartozó **Fókusz Könyváruház**ban tudakozódtunk az **éves sikerlista** összeállításáról.

2009-ben ismét a szórakoztató könyveké a diadal, amin persze egy cseppet sem kell csodálkozni. A Libri és a Bookline listáján szépirodalmi mű – Paulo Coelho könyvén kívül egyáltalán nem jelent meg, és a klasszikus szórakoztató irodalom mellett csupán a pszichológizáló, önismereti bestsellerek (Müller Péter, dr. Csernus Imre) kaptak helyet.

A nagy könyvesházak 2009-es könyves sikerlistáján mindenhol tarolt Stephanie Meyer. A mormon vallású író nő vámpírregényei közül 2-3 kötet is helyet kapott a listákon. Az Alexandránál és a Bookline-nál abszolút első helyet szerzett, a Líránál két, és a Librinél három helyen is szerepelt a Top 10-ben a Könyvmolyképzőnél megjelent világsiker. Szép eredménynek számít, hogy a decemberben megjelent legújabb Dan Brown könyv (Az elveszett jelkép) a Bookline-nál a negyedik helyet szerezte meg. A történelmi thriller műfaja elképesztően népszerűvé vált az utóbbi időben: ebből a kötetből a megjelenése napján 1 millió példányt adtak el az angolszász területeken. Majdnem ilyen népszerű Rita Monaldi és Francesco Sorti könyvsorozata, amely Atto Melani (17. századi író, diplomata és énekes) elveszettnek hitt levelezésén alapul. A történelmi thriller műfajában a szerzőpárost a nagymesterek között tartják számon, s bár Olaszországban a Vatikán nyomására nem adják közre a sorozatot, máshol nagyon népszerű. A 17. században játszódó Imprimatur a Bookline listáján szerepel. A pszichológia és az önismeret kérdése rengeteg embert érdekel a mai időkben, amikor minden érték megkérdőjeleződik és mindennek az ellentéte is igaz lehet. Erre reflektál a „bevallalós” és ellentmondásos pszichiáter, dr. Csernus Imre két könyve – A férfi meg A nő- rajta van a különböző sikerlistákon, a Lírán a 4., a Bookline-on az 5. helyen, a Librinél az elsőn. Vannak szerzők, akik mindig nagy példányszámban fogynak el: a másik önismereti könyv, Müller Péteré is szerepel a sikerlistákon, a Gondviselés egyfajta számadó kötet, a legfontosabb sorskérdésekről gondolkodik. Az Ulpius-ház Fejős Éva könyveivel aratott nagy sikert, A Csajok, az Eper reggelire, a Hotel Bali több listán is helyet foglal. A könnyű műfajból a megunhatatlan Vavyan Fable és Leslie L. Lawrence még mindig jó helyezést érnek el.

Alexandra Könyváruházak - 2009. TOP 10

1. Stephenie Meyer: Twilight – Alkonyat	Könyvmolyképző Kiadó
2. Stephenie Meyer: New Moon – Újhold	Könyvmolyképző Kiadó
3. dr. Csernus Imre: A férfi	Jaffa Kiadó
4. Paulo Coelho: A győztes egyedül van	Athenaeum 2000 Kiadó
5. Müller Péter: Gondviselés – Beszélgetés a sorsunkról	Alexandra Kiadó
6. Stephenie Meyer: Eclipse – Napfogyatkozás	Könyvmolyképző Kiadó
7. Mihancsik Zsófia: Friderikusz - eddig	Alexandra Kiadó
8. dr. Csernus Imre: A nő	Jaffa Kiadó
9. Vujity Tvrtko: Menekülés a pokolból	Alexandra Kiadó
10. Moldova György: Érik a vihar I-II. – Ríport Miskolcraól	Urbis Könyvkiadó

Bookline – 2009. TOP 10

1. Meyer, Stephenie: Eclipse – Napfogyatkozás	Könyvmolyképző Kiadó
2. Meyer, Stephenie: New Moon – Újhold	Könyvmolyképző Kiadó
3. Meyer, Stephenie: Twilight – Alkonyat	Könyvmolyképző Kiadó
4. Brown, Dan: Az elveszett jelkép	Gabo Kiadó
5. Csernus Imre dr.: A férfi	Jaffa Kiadó
6. Coelho, Paulo: A győztes egyedül van	Athenaeum Kiadó
7. Monaldi, Rita – Sorti, Francesco: Imprimatur	Nyitott Könyvműhely Kiadó
8. Csernus Imre dr.: A nő	Jaffa Kiadó
9. Fejős Éva: Eper reggelire	Ulpius-ház Kiadó
10. Müller Péter: Gondviselés – Beszélgetés a sorsunkról	Alexandra Kiadó

Libri – 2009. TOP 10

1. dr. Csernus Imre: A férfi	Jaffa kiadó
2. Meyer, Stephanie: New Moon – Újhold	Könyvmolyképző Kiadó
3. Coelho, Paulo: A győztes egyedül van	Athenaeum Kiadó
4. Meyer, Stephanie: Eclipse – Napfogyatkozás	Könyvmolyképző Kiadó
5. Fejős Éva: Hotel Bali	Ulpius-Ház kiadó
6. Brown, Dan: Az elveszett jelkép	Gabo Kiadó
7. Meyer, Stephanie: Twilight – Alkonyat	Könyvmolyképző Kiadó
8. Fejős Éva: Bangkok, tranzit	Ulpius-Ház kiadó
9. Fejős Éva: Csajok	Ulpius-Ház kiadó
10. Schlink, Bernhard: A felolvasó	Ulpius-Ház kiadó

Líra Könyv – 2009. TOP 10

1. Paulo Coelho: A győztes egyedül van	Athenaeum Kiadó
2. Stephenie Meyer: New Moon – Újhold	Könyvmolyképző Kiadó
3. Stephenie Meyer: Twilight – Alkonyat	Könyvmolyképző Kiadó
4. Dr. Csernus Imre: A férfi	Jaffa Kiadó
5. Spiró György: Feleségverseny	Magvető Kiadó
6. Ljudmila Ulickaja: Daniel Stein, tolmács	Magvető Kiadó
7. Stephenie Meyer: Eclipse – Napfogyatkozás	Könyvmolyképző Kiadó
8. Müller Péter: Gondviselés	Alexandra Kiadó
9. Lőrincz L. László: Kilenc csontfarkas	Stúdium Plusz
10. Sherry Jones: Aisha, a Próféta szerelme	Athenaeum Kiadó

Paulo Coelho – akit egy francia lap már 1999-ben a világ legeladottabb írójának minősített – nálunk az egyetlen szépíró, aki minden nagy cég könyves listáján helyet kapott legújabb

magyarra fordított kötetével (A győztes egyedül van). A Lira könyvlistáján szerepel még a Magvető Kiadótól Ljudmila Ulickaja legújabb regénye (Daniel Stein, tolmács) és Spiró György legújabb könyve (Feleségverseny).

A sikerlista tereli a vevőket

A Rákóczi úti Fókusz Könyváruház sikerlistája meglehetősen eltér az eddig ismertett bestsellerektől, még a tulajdonos Lira éves összesítésétől is. Az emlegetett sikerkönyvek mellett náluk nem csupán Coelho szerepel a szépírók közül egy 25-ös listán, hanem olyan magyar szerzők, mint Spiró György, Darvasi László, Tóth Krisztina, Kemény István, vagy az orosz Ljudmila Ulickaja. Szabó Gábort, a Fókusz Könyváruház vezetőjét a sikerlisták összeállításáról kérdeztem: – A listát szigorúan az eladási adatok alapján állítottuk össze. A szépirodalom keresettségének több oka van. A Fókusz Könyváruház negyvenéves hagyományokkal rendelkezik, kialakult egy olyan törzsvásárlói közönsége, amely sokkal fogékonyabb a szépirodalom iránt, mint a bevásárlóközpontok látogatói. A belvárosi légkör, a könyvbemutatók szintén erősítik ezt a tendenciát. A másik ok: a sikerlistás szépirodalmi kiadványok a Lira-cégescsoporton belül, elsősorban a Magvetőnél megjelent alkotásokat tartalmazzák. A saját kiadóink könyvei mindig jól fogynak a Fókusz Könyváruházban. Az Ünnepi Könyvhétre megjelenő könyvek révén jelentős forgalomra teszünk szert, ami az éves sikerlistán is visszatükröződik. Az internetes terjesztőkkel szemben – ahol jellemzően a fiatalabb generáció vásárol – a mi törzsvásárlóink inkább a közép- és idősebb generációból kerülnek ki.

Áruházunk kínálata igen széles, polcainkon minden tematika megtalálható. A legsikeresebb könyvek, Meyer vámpírtörténetei, Dan Brown könyvei, Fejős Éva kötetei nálunk is szép számmal fogynak. Az utóbbi években az önismereti könyvekre is egyre nagyobb az igény, a sikeres szerzők mellé – mint Popper Péter, Vekerdy Tamás, Ranschburg Jenő vagy Müller Péter, aki most is sikerlistás – csatlakozott Csernus Imre a maga ikerkönyveivel, a férfiről és a nőről. Ezeket általában párban viszik. A fiatalabb korosztályhoz szól és más hangon, mint az idősebb generáció.

– Lehet vagy érdemes-e különbséget tenni a vásárlók között a nemek tekintetében?

– Érdekes kérdés, keveset foglalkoznak vele. Az ezoterikus könyveket mindenképp a nők veszik meg többen. Az arányokat is érdemes lenne egyszer megvizsgálni. Véleményem szerint a hölgyek szélesebb érdeklődési körrel, több tematikában válogatnak a férfiak speciális érdeklődési körével szemben.

– Befolyásolja a sikerlista a közönséget abban, hogy mit vásároljon? Mérhető ez?

– Feltétlenül. Fontos a sikerlista és nagy hatással van az eladásra. Nem csupán egy utólagos információ az eladásról, hanem előrejelzés is. Sokan gondolják úgy, hogy ha egy kiadvány sikerlistás, akkor valószínűleg jó könyv, tehát érdemes megvásárolni. A sikerlistás falunkról a vásárlók nem csak információt szereznek, hanem a könyvet is onnan emelik le és teszik a kosarukba. Érdekes, hogy az internetes vásárlást nem befolyásolja annyira a sikerlista, talán mert a virtuális világban az információkat több helyről is beszerezhetjük. Szépen gyarapodik az internetes vásárlások száma is, de ezért sokat kell tennünk.

– Van olyan közeljövőben boltba kerülő könyvük, amely előre láthatóan siker lesz?

Megjelenik McCarthy: Az út című regénye, amiből mozifilm is készült, illetve Jodi Picoult: Törékeny című könyve. Várhatóan nagy sikerük lesz.

Szénási Zsófia

Balassi Kiadó
1075 Bp., Károlyi krt. 21. II/1.
T: 483-0750. F: 266-8343
E-mail: balassik@t-online.hu
www.bkiado.hu

Szenci Molnár Albert
Az keresztényi
religióra és igaz
hitre való tanítás

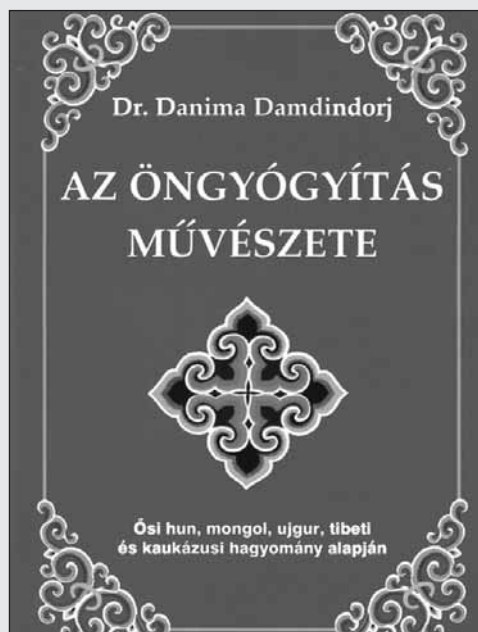
melyet deákul írt Calvinus János, ... Hanau 1624.
A Bibliotheca Hungarica Antiqua sorozatban

A kálvinizmus alapműveként számon tartott, 1600 lapot meghaladó Institutio négy könyvből áll. A helvét vallás alapvető és legfontosabb tanait – mint például Isten szuverenitása, a Biblia Isten-kinyilatkoztatása, a predestináció és a sakramentumok értelmezése, az egyházfegyelem kérdései – egyszerűen, érthetően, szemléletes példákkal, az ellenérvek és vallási felfogások részletes cáfolatával a Szentírás útmutatásai alapján mutatja be. Megjelenése után hamarosan ismertté vált a három részre szakadt Magyarországon. 1624-ben az erdélyi fejedelem, Bethlen Gábor „meghagyásából” a zsoldártfordító, bibliakiadó, nyelvtudós Szenci Molnár Albert életművének megkoronázásaként megszületett a teljes mű magyar változata is.

(X)

A tanulmányokat írták: Vásárhelyi Judit és Szabó András
Sorozatszerkesztő Kőszeghy Péter
Az OSZK-val közös kiadás.
A/5, 1614 oldal, 2 ív kísérettanulmány, papírtábla, 14 000 Ft

Dr. Danima Damdindorj AZ ÖNGYÓGYÍTÁS MŰVÉSZETE

Az öngyógyítás művészete egy magyarországon praktizáló mongol orvosnő kutató munkájának az összegzése.

Ősi hun, mongol, ujjur, tibeti és kaukázusi hagyományok alapján szervek, illetve betegségek szerinti bontásban kereshetjük benne a megfelelő gyógymódokat. A könyv kézirat jellegű kiadványként nagy példányszámban fogyott a beteg körében.

Ára: 2200 Ft
Belső Ösvény Kiadó

Telefon: 06-20-427-4220
E-mail: ddanima@yahoo.com
honlap: www.danima.try.hu

A könyv kapható Lira, Libri és Alexandra könyvesboltokban.
A www.bookline.hu-n lehet rendelni postán is.

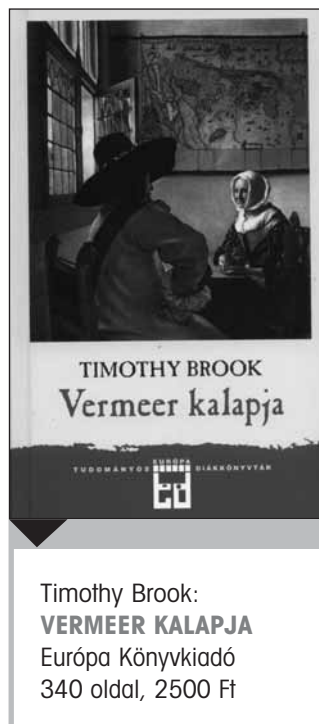
Mi van a vásznak mögött?

Johannes Vermeer neve első asszociációként minden bizonnyal a *Lány gyöngy fülbevalóval* című festményét idézi fel bennünk, amit az azonos című regény és film minden szempontból halhatatlanná tett. Holott a festményt méltóképp halhatatlan nevezhetjük már a könyv és a mozi felbukkanása előtt is: mégis, e kettő tömegek számára tette ismertté a festményt. Akár Timothy Brook kötetében is szerepelhetne Vermeer utóélete alcímmel, hiszen a nyomtatott könyv, a média egyenes folytatása azoknak az utaknak, amelyeken a szerző elindul Vermeer kalapja című kötetében, hogy bejárja a korabeli holland festészet hátterében húzódó „titkokat”. Amelyek persze nem titkok: történelmi, földrajzi, gazdasági összefüggések, csak a történelem tanulása során többnyire elveszünk a részletekben. Nem hívják fel a figyelmünket például arra, hogy mialatt Vermeer gyerekeskedett Delftben, holland kereskedők száza áramlottak Kelet felé, hogy onnan olyan árucikkeket, alapanyagokat szállítsanak a kontinens belsejébe, amelyekkel korábban lehetetlen volt találkozni. Az Európa Kiadó gondozásában megjelent kötet a fülszöveg szerint egy új sorozat nyitó darabja, mintegy párjaként a Diákkönyvtárnak: a Tudományos Diákkönyvtár élvezetes és izgalmas formában igyekszik majd közelebb hozni a természet- és társadalomtudományokat, a művészeteket az olvasóhoz. Tegyük hozzá, messze nem csak diákok számára készült, olyannyira, hogy talán nem is szerencsés e sorozatcím alá rendelni, legalábbis ezt az első kötetet.

Timothy Brook hét festmény apropóján indul el messzi földekre, amelyeket

szó szerint nem vesz egy kalap alá: a korai „globalizáció” gyökereit kutatva visszahajózik a 16-17. századig, amikor is a világkereskedelem virágzásnak indult. Brook hét festményt választott könyve tárgyául, azaz hat festményt és egy festett tálat. Vermeer művei közül nem feltétlenül a legismertebb darabokat (például az emlegetett híres gyöngy fülbevalós nincs köztük, bár sok szó esik erről is), hanem olyanokat, amelyeken egy-egy tárgy utat tud nyitni a múltba. És ha ezeket a tárgyakat „nem úgy kezeljük, mint egy ablak mögött levő színházi kellékeket, hanem mint ajtókat, melyek arra várnak, hogy kinyissuk őket, akkor olyan folyosókra juthatunk, amelyeket bejárva felfedezhetjük a 17. századi világot.”

A Delft látképét alaposan szemügyre véve például – ami egyébként tájkép lévén Vermeer munkásságának kakukktojása – két heringhalászhajó látványa a korabeli „kis jégkorszakkal” kapcsolatos, de felfedezhetjük a képen a Holland Kelet-Indiai Társaság székhelyét, ami meghatározó jelentőségű volt a korszak kereskedelmében. Vagy ott van *A katona és a nevető lány* című festmény, aminek a középpontjában álló hatalmas hódprém kalap egy egész indiánregényt kelt életre, amelyből kiderül: hogyan kerülhetett Hollandiába e becses ruhadarab alapanyaga. *A Levelet olvasó nő* nyitott ablaknál szintén közismerten híres képe a művésznak, de a kötet szerzője nem a nő személyére irányítja a figyelmünket, hanem az előtérben álló gyümölcsöstálra. De vajon hogyan került a kínai porcelán az 1600-as évek elejének Hollandiájába, és hogyan nézhetett ki egy porcelánzállítmány? Ez is kész regény: valójában egy holland hajó felrobbanásának köszönhetően tudjuk ma rekonstruálni. Ha *A geográfus* című kép

Timothy Brook:
VERMEER KALAPJA
Európa Könyvkiadó
340 oldal, 2500 Ft

nézegetése közben bízunk magunkat Timoty Brook idegenvezetésére, akkor kiderül, hogy a festményt valószínűleg ugyanaz a személy rendelhette meg, aki egyben modell is állt a korabeli tudós alakjához: Antonie von Leeuwenhoek, delfti textilkereskedő, térképész és polihisztor. „Leeuwenhoek pontosan olyan ember volt, amelyet a kép ünnepel” – állapítja meg Brook, és a kép természetesen a felfedező embert, a világ végtelensége iránti olthatatlan kíváncsiságot mutató tudóst ünnepli. „Egy földgömb szó szerint megkoronázza a festményt. Erről tudjuk, hogy egy 1600-ban, Hendrick Hondius által készített glóbusz 1618-as »kiadása«.”

„a korai »globalizáció« gyökereit kutatva visszahajózik a 16-17. századig, amikor is a világkereskedelem virágzásnak indult”

De olyan műalkotások is figyelemre méltóak lehetnek, mint egy a szerző által egy delfti múzeumban felfedezett festett kínai tál, pontosabban egy holland művész kínai motívumokkal megfestett

tálja. Egy jókora furcsasággal: „Soha egyetlen kínai porcelánfestő sem ábrázolt dohányzó embert. (...) Csak sokkal később, a 18. században jutott egyáltalán eszébe a kínai művészeknek, hogy dohányzó embereket is felvegyenek a repertoárba, de ekkor is rajzokon és fametszeten tűntek fel.” Az ezt követő kis dohánytörténelmi utazás a kötet lapjain még több meglepő összefüggésről rántja majd le a leplet.

Visszatérve ismét Vermeerhez, a *Mérleget tartó nő* című festménye az ezüst történetéhez nyitja meg azt a bizonyos ajtót. „Vermeer annak a korszaknak a végén élt, amit ezüst évszázadnak hívunk, és amely 1570 körül kezdődött. A megelőző korokban soha nem forgott a nemesfémből ehhez fogható mennyiség az utazók zsákjában...” S hogy kik voltak ezek az utazók, honnan és hová tartottak, arról Vermeer egy kortársának festménye, Hendrik van der Burch *Kártyajátékok* című képe árulkodik, amelynek két főszereplője, és a pillanat, amelybe a festő behelyezte őket, hiába hasonlít kísértetiesen Vermeer *A katona és a nevető lány* című képéhez, egy alapvető mozzanatban mégis jelentős különbséget rejtenek. De ez már derüljön ki a könyvből, amiben megtalálható természetesen a tárgyalt festmények színes reprodukciója is. Ja, és hogy volt-e Vermeernek kalapja, s

hogy előkelősége vajon megközelítette-e a vásznon megörökített katonának pompás hódprém-kalapkölteményét? Erről is lerántja a leplet a kötet.

Laik Eszter

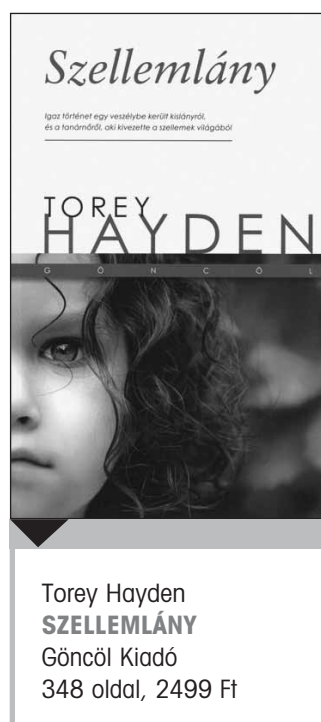
Gyermeki ártatlanság?

Mindig elgondolkodtat, milyen összetett, érzékeny műszer is az emberi lélek. Hát még a gyermeki! Sokszor megfedelkezünk arról, milyen fontos is életünk első néhány éve, az akkor szerzett élmények, tapasztalatok óriási hatással vannak a gyermek későbbi sorsának alakulására: egy boldog, kiegyensúlyozott családi háttér feltehetőleg boldog, kiegyensúlyozott felnőttkorhoz vezet, a traumákkal teli gyermekkor pedig szorongáshoz, félelmekhez, démonokhoz. Könnyű dolga volt Jézusnak, hiszen isteni hatalommal úzta ki a gonosz lelkeket a megszállottakból. De mit tegyen egy mai, halandó pedagógus, akinek nem kisebb megköötözöttségekkel kell szembenézni munkája során; honnan merítsen erőt, hogy igazi, emberhez

méltó étellel ajándékozza meg jobb sorsra érdemes tanítványát?

Torey Hayden amerikai szociálpszichológus pedagógiai kriminek is beillő regényes esettanulmányának (*Szellemlány*) hőse egy sötét titkot magában hordozó, gyönyörű kék szemű kislány: Jodie, aki magába fordulva próbál együtt létezni azokkal a szörnyű rémképekkel, amelyek nem hagyják nyugodni, és amelyekről tilos beszélnie másoknak.

A történet a regény első lapjától kezdve lebilincseli az olvasót, együtt érzünk a fiatal pedagógussal, aki menő, nagyvárosi munkahelyét – maga számára is érthetetlen módon – egyik napról a másikra egy kisvárosi iskola fejlesztő pedagógusi státusára cserélte, hogy a pénzes kliensek után egy maroknyi speciális szükségletekkel bíró kiskisiskolással szenvedje végig a napot. A *Szellemlány* szereplői egytől egyik étellel teli karakterek, s bár nem

mindegyikük szimpatikus, valamennyi hiteles, elképzelhető, s ugyanilyen a környezet is: az álmos amerikai kisváros, ahol megállt az idő, ahol a pusztulásnak indult családi házak falai között borzalmas titkok lappanganak.

A Jodie beszámolóiból kapott „kódolt információk” (valakik súlyosan bántalmazták a kislányt és testvéreit) az agilis, fiatal tanárt tettekre sarkallják, minden követ megmozgat, hogy kiderüljön a valóság, melyet persze ő is csak sejt, és mivel Jodie nem hajlandó megnyitni a hivatalos személyek előtt, egyre reménytelenebbé válik a történet boldog végki-csengése. A regény függelékéből kiderül, hogy a kislány utóbb – hála a hosszú évekig tartó gondos kezelésnek – sikeresen megbirkózik traumájával, ám hogy valójában mi történt, mi okozta Jodie rémséges látomásait, titokban marad. Talán pont ez az egyetlen negatívuma a könyvnek, nem adja a katarzisz élményét az olvasónak, hősünkhöz hasonlóan tovább rágódunk a történeteken, keressük a válaszokat és csitítgatjuk fellángoló dühünket.

Pompor Zoltán

Lehozná értem a csillagokat vagy manipulál?

„Ezeket indigóval írják, fi-am!” – mondta nagyanyám, mikor kiderült két diplomás, jól szituált közgazdász barátunkról, hogy veri a feleségét. „Klónozzák őket, nagy, így mondják” – helyesbített a húgom, aki hasonló történetet hallott egyetemista barátnőitől. „Konyha-filozófia” – próbálta elütni a dolog élet nagybátyám, és ezzel dedikáltam neki az itt ismertetendő kötetet, ami a karácsonyfa alatt várta.

Dina McMillan *De hiszen azt mondja, hogy szeret!* Vagy csak uralkodni akar? című könyve éppen arra

mutat rá, hogy a bántalmazó férfiak jellegzetes stratégiákat alkalmaznak, hogy már a kapcsolat elején befolyásuk alá vonják partnerüket. A szerző évek óta foglalkozik párkapcsolati erőszak áldozataival és férfi elkövetőkkel, és tapasztalatai alapján írta meg ezt a korántsem szokványos önségítő kiadványt. A legtöbb írás, amely tarthatatlan, elmérgesedett kapcsolatban élő nőknek szól, akkor akar segíteni, amikor az áldozat már érzelmileg, anyagilag és sok más téren is függ az elkövetőtől. Dina McMillan könyve azt a célt tűzte ki maga elé, hogy az olvasó el tudja kerülni a bántalmazó kapcsolatot, felismerje a manipuláció első jeleit, mielőtt még összekötötte volna életét az uralkodásra vágyó férfival.

A könyv két hangon szól. A jobb oldalon a szerző saját nevében mutatja be, magyarázza el a bántalmazó férfiak jellegzetes stratégiáit, és ad tanácsot a nőknek, hogyan védjék meg magukat. A bal oldalon folyó szövegben, mely szintén McMillan klinikai tapasztalatain alapszik, a szerző egy képzelte bántalmazó hangján szólal meg, aki saját eszközeit ismerteti, mintegy használati utasítást nyújtva az érdeklődő férfítársaknak.

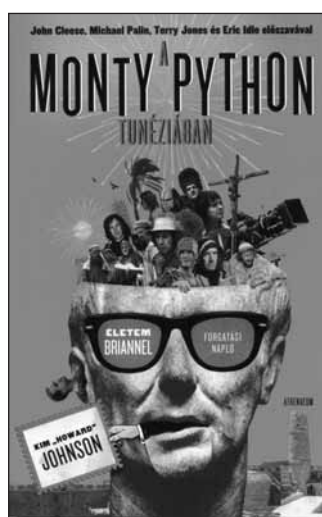
Ha az olvasó a könyvet a Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen webáruházában (www.nane.onlineuzlet.hu) szerzi be kedvezményes áron, azzal támogatja a férfierőszak elleni harcot. A www.stop-ferfieroszak.hu weboldal pedig további információval szolgál.

Cserhádi Éva

Kamera mögötti valóság

Ki ne emlékezne Brianra, Juditra, Fikusz Kukiszra, az Exleprásra, a Júdeai Népfrent, a Júdeai Felszabadítási Front és a Felszólítási Front Júdeáért forradalmáira vagy a Rómaiak menjetek haza! feliratos jelenetre, ahol a római százados kijavíttatja a rosszul írt falfirkát! A Brian élete tunéziai forgatásának minden viszontagságát, örömeit és bonyodalmaikat megírta az amerikai Kim „Howard” Johnson, aki a Pythonok – Graham Chapman, John Cleese, Michael Palin, Terry Jones, Eric Idle, és Terry Gilliam – mellett statisztált, dublorködött majdnem az összesnek, krónikát írt, riportokat készített és helyettes standfotósnak is beállt. Egy Monty Python-rajongó Közép-Nyugat-Amerikából, akiben addig fel sem

merült, hogy együtt dolgozhat az annyira kedvelt Repülő Cirkusz tagjaival és testközelből megismerheti őket. A Pythonok a forgatás alatt nemcsak megismerték, hanem barátjukká fogadták. Az Életem Brianal egyedülálló napló és útikalauz, amely betekintést nyújt a forgatás kulisszatitkaiba éppúgy, mint a legendás színészek munkamódszerébe és megmutatja emberi arcukat is. A könyv napról napra követi az eseményeket, bevezet Terry Jones rendezői munkamódszerébe, aki női jelmezében instruálta a színészeket, megmutatja Graham Chapman hatalmas munkabírását, aki főszereplőként nemcsak a legtöbbet dolgozott, de emellett az orvosi ellátást is biztosította, látni milyen sziszifuszi munkát jelentett egy-egy jelenet megalkotása, mint a kövezés, a hálószooba-jelenet, vagy a „Rómaiak menjetek haza!”

Kim „Howard” Johnson
**A MONTY PYTHON
TUNÉZIÁBAN**
Életem Briannel
Athenaeum Kiadó
328 oldal, 2990 Ft

felirat elkészítése, a próféta felirat elkészítése, a próféta prédikálása a piacon vagy a kommandós jelenetek, melyek nagyobb része be sem került a végső változatba. Mindenki kemé-

nyen dolgozott, gyakran maszkban töltötték az egész napot és végül mégsem került sor az adott jelenetre. Ma a számítógépes trükkökkel készített filmek korában szinte elképzelhetetlen, mennyi nehézséggel – időjárásváltás, hangzavar, kellékek precíz megépítése – kellett megbirkóznia egy filmstábnak harminc évvel ezelőtt. Közben azonban élvezhették a tunéziai meleget, napot és a tengerpartot és mindenki azt hajtogatta, mennyivel jobb ez a forgatás mint a Gyalog galopp katasztrófális felvétele, ahol végig esőben dolgoztak. A két hét közös munka hosszú évekre szóló barátságot hozott Johnsonnak, aki több könyvet írt a társulatról, fellépett a csapattal amerikai előadásai során és néhány évig John Cleese személyi titkára volt, akivel közös képregényt is készített.

Sz. Zs.

Leesik a tantusz

A Tantusz-sorozat legújabb kötetének borítója igen ismerős lehet mindazok számára, akik a 'For Dummies' nevű sorozattal már találkoztak. Mivel én is ezen emberek közé tartozom, hatalmas mosollyal kezdtem bele Andy Rathbone *Windows 7* című könyvébe, mivel a sorozatban megjelenő kiadványok főként könnyed, humoros – ezáltal nagyon élvezhető – olvashatóságukról nevezetesen, nem leszámítva azt sem, hogy elsősorban a témával kezdőként foglalkozó olvasókhoz szól. Sokan sokféle képen írtak már a „7-es ablakról”, de az a fajta megközelítés, amit ebből a könyvből olvashatunk, kellően szórakoztató és informatív. Erről

rögtön tanúbizonyságot kaphatunk a bevezető első pár mondatát olvasva.

A kötet segítségével nagyon könnyen megtudhatjuk, hogyan kezeljük számítógépünket. A 22 fejezetből álló kötet elején az alapvető működést, kezelést ismerhetjük meg. Kiderül, mi is maga a Windows, mire jó az Asztal, a Tálca, a Start menü. Megismerhetjük a keresés különböző módjait, amik a számítógépen tárolt dokumentumok, programok gyors megtalálásában segíthet. Az alapvető nyomtatási lehetőségeket is megtanulhatjuk, jó pár oldalon keresztül pedig az internet bejárásával, böngészőnk beállításával foglalkozunk.

Ezt követően a komputer személyre szabásába kalauzol el minket a szerző, kezdve a háttérkép-beállítástól a

Andy Rathbone
WINDOWS 7
(Tantusz könyvek)
Panem Kiadó
472 oldal, 3900 Ft

fogyatékkal élők számára megadható lehetőségeken át a számítógép-hálózat ki-

alakításáig. Majd megtudhatjuk, hogy hogyan s miként nézegethetjük, hallgathatjuk meg zenéinket, filmjeinket, fotóinkat. Ha munkánk során elakadunk, az utolsó fejezetek segítenek a hibák kiküszöbölésében (illetve azok megelőzésében), valamint abban, hogy hogyan költöztessük át régi gépünk dolgait az új Windows 7-es PC-re. Külön figyelmet érdemel a Top10, amely két fejezetből áll. Ennek első felében tíz-egynéhány, a Windows zavaró dolgáról esik szó, amikre egyből jó megoldásokat kapunk. A második fele laptoposoknak készült, ők jó pár tipp segítségével használhatják ki gépük rejtett lehetőségeit. Ha még nem esett le a tantusz, ez a könyv segíteni fog.

Cs. D.

Szóló két szereplőre

Beszélgéskönyveket lapozunk fel. Az interjúműfaj népszerűsége – legalábbis az irodalmi-művészeti életben – az ezerkilencszázhatvanas évek eleje óta növekedett meg. Akkoriban nem csupán személyessége és informativitása révén kedvelték és igényelték az olvasók: új poétikája is kialakult a sokféle tónust lehetővé tevő szakmai társalgásnak. Elég, ha Bertha Bulcsu három kötetben összegyűjtött íróinterjúira gondolunk. Az interjú és az öninterjú azóta is tartja sajátos pozícióit.

Koós Anna

Színházi történetek

című könyve (*Akadémiai Kiadó*; teljes címe: *Színházi történetek – szobában, kirakatban*) nem szabályszerű párbeszéd, hanem az évtizedekkel ezelőtti személyes és színházművészi múlttal folytatott különleges dialógus. Krónika, amely az elsősorban Halász Péter nevével fémjelzett egykori színházi formációk – a Kassák Ház Stúdió és a Squat theatre – mindennapjainak, évadainak tényszembesítő felidézését nyújtja, emlékek, a magánarchívum dokumentumai és az ÁBTL 3.1.5. O-16268/1, 2

állambiztonsági jelentéskötetek anyaga alapján. A szerző, aki korábbi, szűkebben családi természetű munkájával is a múltnyomozás írói-etikai magasiskoláját adta, ezúttal páratlan értékű emlékezést tett közzé a (sokszor szobában vagy kirakatban működő, produkciót e terekre komponáló) együttes(ek)ről, kevés számú és fluktuáló tagságáról, saját jelenlétéről, szerepéről az 1976 elején emigrációra kényszerített közösségben. Koós Anna (egy ideig Halász felesége) úgy csoportosítja és részletezi az anyagot, ahogy azt eddig egyetlen, Halász Péterre és a körötte általa szerveződő színházakra vonatkozó forrás sem tette. A könyv írója nem kérkedik teljes tárgyilagossággal, azonban igen precízen, mérlegelően és bölcséleti-esztétikai alpművek felől indulva is keresi kívül-belül hullámzó életű és színvonalú, de kiemelkedő jelentőségű tevékenységük értelmét, mozgatóit, a következők (így a szétválás, átrendeződés, más irányú művészi elköteleződés) indokait. A huszadik század harmadik harmadá-

nak magyar és nemzetközi színháza, az alternatív kiindulású színházcsinálás a múlt mozaikjait dialógushelyzetbe hozó könyvvel gazdagodtunk (mely több szinten is gondosabb korrektúrázást érdemelt volna).

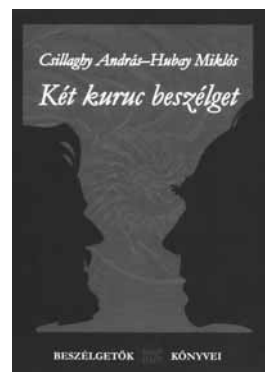
Koós nagyjából lineárisan, ám sok kitérővel halad (a szóló két szereplőre is az ő – kisbetűs kezdésű – fejezeteinek egyike). *Csillaghy András és Hubay Miklós a*

Két kuruc beszélget

lapjain nem kapcsolódás nélküli, noha csupán laza összefüggésű témák vonzásának enged (*Nem néma nemzet; Mi minden jut az ember eszébe, ha az Istenre és a vallásra gondol; Freud és a pszichoanalízis; Egy elmaradt beszélgetés '56-ról stb.*). A kilencvenkettedik életévében jár, az aktív magyar (dráma)írók

doyenjeként tisztelt Hubay és nála egy szűk emberöltővel fiatalabb (a hetvenet idén betöltő, itáliai egyetemeken tanító) beszélgetőtársa a szellem majdhogynem végtelenített sakkjátszmájában nem egymás mattolására, hanem a szépen és hitelesen szőtt intellektuális stratégiák két ember két külön világát kívánó, szemet-elmét gyönyörködtető

és trenírozó kiépítésére törekszik. Hubay mondandóját azért érezzük közelebb magunkhoz, mert ennek magyar irodalmi begyökereződése természetesen mélyebb, s az író páratlan memóriája egy se reg találó idézetet is argumentumként csatol okfejtéseihez. Szenvedélyes drámaírói ars poeticája, dramaturgiai logikájának és emócióinak lüktetése, színművei egy részének sorsa ugyancsak kirajzolódik a kötetből. Összességében a két egyenrangú fél a modern civilizáció vívmányai, csődjai, veszélyeztetettségei és kétséges távlatai felett hajol össze. A *Napkút* sorozata (*Beszélgéskönyvek*) a vonzó címdal árnykép-profiljaival is megsejteni a kontúrosságot, mely az eszmecsere néholi esetlegességeit a műfaj velejárájaként fordítja a maga javára.

Az öröm ujjbegyén

címmel *Marton Mária* készített beszélgetéskönyvet *Csukás István* költővel. (Akárcsak a fentebbi kettő, a *Könyvmolyképző Kiadó* újdonsága is bír képnyaggal.) Kérdező és válaszoló példásan összehangolódott. Olykor ugyan vitáznak, de egyik sem hagy tuskát a másikban. A párbeszéd harmonikussága nem megy a párbeszéd érdekességének, tartalmasságának rovására. Csukás – ha nem is így, egy tömbben – sokszor elmondta már élete és munkássága állomásait. Most összefoglaló visszatekinítésre nyílik módja, s ebben Marton ideális katalizálója. Az apróbb tényeknek egyikük sem néz utána, egy-két év, egy-két név ide vagy oda nem különösebben izgatja őket: nem lexikonnak, egyetemi tankönyvnek dolgoz-

nak, hanem az egymás iránti érdeklődéstől, valamint az olvasói kíváncsiságot kielégítő színes szöveg megalkotásának vágyától vezérelve. Csukás Istenképe, a magyar nyelvterületre koncentráló írói életerve, barátaival, rokonaival (köztük Czibor Jánossal) való viszonya, az anyagi javak iránti közömbössége, elpusztíthatatlan életszeretete mind az érdekes tárgykörök közé tartozik. Legkivált pedig a felnőtteknek és a gyerekeknek szánt művek egymás mellé helyezése. A beszélgetés élvezetes pingpongmeccséhez egy kis versantológia járul, mely főleg a költő ünneplő-köszöntő és búcsúztató-sírató verseiből válogat. Minél több hasonló nyomtatott

„nagyriportra” lenne szükség még ma is, amikor a művészetértés, az alkotó egyén alaposabb megismerése már inkább szűkebb-tágabb nyilvánosságot elérő portréfilmek által történhet. Reméljük, Marton Mária a szobrász Varga Imrét és a poéta Csukás Istvánt bemutató könyve után más művészekhez is ellátogat.

Tarján Tamás

ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZAKIRODALOM

ÁLTALÁNOS MŰVEK

A tudomány általában.
Tudományosan még ki nem derített jelenségek
12 tudós a 21. századról. Bp.: Tinta. 132 p. Fűzve 2000 Ft
Cox, Simon – Foster, Mark: Atlantisz. Bp.: Gabo. 255 p., [8] t. (Rejtélyek és titkok) Kötve 2990 Ft
Czelzal Endre: Tudósok, gének, tanulságok. Bp.: Galenus. 466 p. + 19 mell. Kve 3900 Ft
Írás. Jelek és szimbólumok
Szimbólumok lexikona: [Larousse]. Bp.: Saxum. 663 p. Kve 5900 Ft
Művelődés. Kultúra. Civilizáció
Bán László: Száz év múlva: a Titanic-állandó: 21 beszélgetés a jövőről. Bp.: Saxum. 236 p. Fve 2500 Ft
Olvasás. Irodalomnépszerűsítés
Döbör Ágota: Amit a hallgatónak tudni illik: az olvasás és a szövegértés pszichológiai alapjairól. Szeged: SZEK JGYF K. 49 p. Fve 900 Ft
Folyóiratok. Újságírás. Sajtó
Aczél Endre: Amit megírtatok. [Memoár] Pécs: Alexandra. 311 p., [16] t. Kve 3690 Ft
FILOZÓFIA
Bevezetés a filozófia történetébe. Bp.: Osiris. 227 p. (Osiris tankönyvek) Kve 2480 Ft
Kisball László: Sapere aude!: esztétikai és művelődéstörténeti írások. Bp.: L'Harmattan. 272 p. (Laokoön könyvek) Fve 2600 Ft
Tózsér János: Metafizika. Bp.: Akad. K. 262 p. Fve 2940 Ft
Weissmahr Béla: A szellem valósága. Bp.: Kairosz. 303 p. Fve 3600 Ft
PSZICHOLÓGIA
Gerhardt, Susan: A szükséges szeretet. Bp.: Oriold. IX, 252 p. (Lélekben otthon könyvek) Fve 2850 Ft
Hollis, James: Édentev: [avagy a varázslatos mások]. Bp.: Animus. 197 p. Fve 2490 Ft
Lux Elvira – Popper Péter – Mohács Lívia: Empátia. Bp.: Saxum. 172 p. (Szimpozion) (Az élet dolgai) Fve 1150 Ft
Peck, M. Scott: Hazug emberek: a gonoszság lélektana. Bp.: Akad. K. 293 p. (Az elme kerekete) Fve 3200 Ft
Ranschburg Jenő: Nyugtalan gyerekek. Bp.: Saxum. 239 p. (Az élet dolgai) Fve 1481 Ft
Simon, George K.: Báránbőrben: a nyílt agressziótól a manipulációtól. Bp.: Hátfér. 340 p. (Lélek kontroll) Fve 2490 Ft
Erkölcs. Étika
Cseke Ákos – Tverdota György: A tisztaság könyve. Bp.: Universitas. 465 p. Fve 2835 Ft
VALLÁS
A vallás kérdései általában
Böhme, Jakob: Christosophia avagy. A Kriszthusoz vezető út. Bp.: Kairosz. 382 p. Fve 4200 Ft
Capelle-Dumont, Philippe – Comte-Sponville, André: Isten létezik-e még? Bp.: Napvilág. 146 p. Fve 2000 Ft
Werfel, Franz: Élhetünk-e istenhit nélkül? Bp.: Szt. István Társ. 66 p. (Szent István könyvek) Kve 890 Ft
Biblia. Bibliamagyarázatok. Jézus élete
Krocker, Jakob: Jeremiás könyvének magyarázata. Bp.: Evangéliumi K. 224 p. Fve 1500 Ft

Paglia, Vincenzo: Isten szava minden napra, 2010. Bp.: Kairosz. 525 p. Fve 4001 Ft
Remmers, Arent: Ézsaiás könyvének magyarázata. Bp.: Evangéliumi K. 355 p. Fve 1800 Ft
Dogmatika. Teológia
Boulad, Henri: Teózis. Bp.: Kairosz. 198 p. Fve 2800 Ft
Eckstein, Hans-Joachim: Hit – kapcsolat. Bp.: Kálvin. 155 p. Fve 950 Ft
Reber, Ortud: Árpád-házi Szent Erzsébet. Bp.: Gabo. 253 p., [8] t. (Királyi házak) Kve 2490 Ft
Vanyó László: Bevezetés az ókeresztény kor dogmatikájába. Bp.: Szt. István Társulat. 717 p. (Ókeresztény írók, 20.) Kve 3700 Ft
Morális teológia
Grün, Anselm: A mennyország benned kezdődik. Bp.: Jel. 166 p. Kve 2100 Ft
Híd az égbe: a világ legszebb imái. Bp.: Szt. István Társulat. 195 p. Kve 1200 Ft
Kereszténység. Keresztény egyházak
Augustinus Aurelius: Isten városáról. 4. köt. XVII–XXII. könyv. Felújított vált. Bp.: Kairosz. 559 p. Kve 4500 Ft
Erdő Péter: Naplójegyzetek Szent Pál évében. Bp.: Szt. István Társulat. 202 p. Kve 1650 Ft
Svidercoschi, Gian Franco: Karol története: az ember, aki pápa lett. [Dunakeszi]: MANDORLA-HÁZ. 236 p. Kve 2600 Ft
Általános és összehasonlító vallástudomány.
Nem-keresztény vallások. Mitológia
Bowker, John: A világ vallásai. Bp.: Gabo. 216 p. Kve 6990 Ft
Dhammananda, K. Sri: Miként éljünk félelem és aggodalom nélkül. Bp.: Kelemen K. 298 p. Kve 3950 Ft
Függő keletkezés: az ókság buddhista tanítása. Bp.: Fót: Lunárimex. 243 p. Fve 2309 Ft
Rama Swami: Szamádi: a bölcsesség legfelsőbb szintje. Bp.: Danvartara. 172 p. Fve 2490 Ft
Tibeti halottskönyv. Bp.: Cartaphilus. 285 p. Kve 3300 Ft
Új vallásos mozgalmak és a pedagógia Bp.: ELTE Eötvös K. 340 p. Fve 4400 Ft
TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK
Szociológia. Társadalmi kapcsolatok és folyamatok.
Szociográfia.
Kádár Gabriella: Amit a hallgatónak tudni illik: a család működéséről. Szeged: SZEK JGYF K. 46 p. Fve 900 Ft
Tábori Zoltán: Magdolna negyed. Bp.: Osiris. 215 p. (Magyarország felfedezése) Fve 1980 Ft
Politika. Politikatudomány
Ádám Magda: Ki volt valójában Edvard Benes? Bp.: Gondolat. 288 p. Kve 2850 Ft
Arató Krisztina – Koller Boglárka: Európa utazása: integrációtörténet. Bp.: Gondolat. 278 p. Fve 2990 Ft
Geréby György: Isten és birodalom: politikai teológia. Bp.: Akad. K. 249 p. (Participatio) Fve 2980 Ft
Ilonszki Gabriella: Képviselők és képviselőt Magyarországon a 19. és 20. században. Bp.: Akad. K. 322 p. + mell.: 1 CD-ROM Kve 4800 Ft
Joris, Lieve: A melankolikus forradalom. Bp.: Gondolat. 316 p. Fve 2850 Ft
Lehoczki Bemadett: Latin-Amerika és Kína: a kapcsolatok új rendszere. Szeged; Bp.: SZTE: BCE. 251 p. Fve 2700 Ft
Solymosi Frigyes: Valóban ezt akartuk? Bp.: Mundus M. Egy. K. 430 p. (Antall József Emlékbirodalom és Baráti Társaság évkönyvei, 25.) Fve 3400 Ft
Nemzetiségi kérdés. Nemzeti kisebbségek
Kibédi Varga Sándor: Az Üveghegyen túl: erdélyi ki- és bevándorlók az ezredfordulón. Marosvásárhely: Mentor. 288, [17] p., [12] t. Kve 2940 Ft

A Világ Igazai Magyarországon a második világháború alatt. Bp.: Jeruzsálem: Balassi: Yad Vashem. 523 p. Fve 3000 Ft
Gazdaság. Közgazdaság-tudomány
Pénzügy. Adóügy
Adózás a környező országokban. Bp.: Complex. 456 p. Kve 4200 Ft
A közpénzügyek nagy kézikönyve. Bp.: Complex. 1115 p. (Meritum) Kve 20895 Ft
Jog. Jogtudomány
Csóke Andrea – Fodorné Leitner Erzsébet – Juhász Csaba: A csótörvény magyarázata. Bp.: Complex. 633 p. (Kommentár) Kve 12390 Ft
Hardi Péter: Rejtőzködő gyilkosok: 39 felderítetlen emberölés. Bp.: Geopen. 406 p. Kve 3490 Ft
Parfi Katalin: Gyermekepornográfia az interneten. Miskolc: Bátor. 373 p. Fve 5040 Ft
Ujvári Ákos: A jogos védelem megítélésének új irányai. Bp.: Ad Librum. 240 p. Fve 2990 Ft
Közigazgatás
Juhász Júlia: A tethely beszél: igaz mesék egy boldog nyomozó életéből. Bp.: Gondolat. 183 p. Fve 1800 Ft
Kasza László: Mókások az Angolkerlben: úgynökök a Szabad Európa Rádióánál. Bp.: Noran-Libro. 258 p. Fve 2600 Ft
Hadtudomány. Honvédelem. Hadsereg
Csonkaréti Károly – Sárhidai Gyula: A magyar királyi folyamerők és fegyverzetük, 1920–1945. Bp.: Zrínyi. 127 p. Kve 4990 Ft
Trujillo, Eduardo – Vallente, Francisca: Keresd meg a harcosokat! [szamurájok, vikíngok, nindzsák, rómaiak...]. Bp.: Napraforgó. 29 p. Kve 1490 Ft
Szociális gondoskodás és gondozás
Büki Péter: A gyermek védelme. Bp.: Pont: Ikerhold. 112 p. Fve 1680 Ft
Pedagógia. Gyermekevelés
Moor, Julla: Hogyan jöttünk és tanuljunk autista gyerekekkel. Bp.: Animus. 269 p. Fve 3590 Ft
Ranschburg Jenő: Mi rontottuk el...? Bp.: Saxum. 175 p. (Kérdések és válaszok) Fve 1680 Ft
Szabó Éva: Szeretettel és szigorral. Bp.: Akad. K. 221 p. Kve 2980 Ft
Néprajz. Etnológia. Folklor
Borzák Endre: Juhászok, belyárok, garabonciások... Monor: Borzák E. Hagyományörző Egyesület: Monorért Baráti Kör. 223 p. Kve 3818 Ft
Flórián Mária: „A nép követte a szabást”: folyamatok a magyar paraszti öltözködés alakulásában: 17–19. századi viselet-történeti adatok tükrében. Bp.: Akad. K. 178 p., [16] t. (Néprajzi tanulmányok) Fve 2940 Ft
Gáborján Alice: A tardi kendertermékek. Bp.; Miskolc: Néprajzi Múzeum: HOM. 87 p. (Series historica ethnographiae, 15.) Fve 1091 Ft
Kriston Vízi József: Szalmabáb a kerékpáron: néprajzi tanulmányok. Bp.: Pont: 144 p. Fve 2820 Ft
Viga Gyula: Bodrogközi néprajzi tanulmányok. Miskolc: HOM. 164 p. (Officina musei, 19.) Fve 1091 Ft
Folklor. Szellemi néprajz
Bálint Sándor: Sacra Hungaria: tanulmányok a magyar vallásos népelet köréből. Népünk ünnepei. Bp.: Ós-Kép K. 343 p. Kve 5091 Ft
Bánó Átila – Reviczky Béla: Felejthetetlen mondák és legendák. Bp.: Reader's Digest K. 456 p. Kve 9990 Ft
Bíró Sándor: Mátyás király. Kolozsvár: Kriterion. 120 p. (Kriterion kincses könyvtár) K 2500 Ft

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Kedves Olvasónk!

Azt javasoljuk Önnek: fizessen elő lapunkra! Sokféle terjesztési módszert kipróbáltunk, és meg kellett állapítanunk, hogy egyik sem vetekszik az előfizetés módszerével.

A Könyvhétet megrendelheti a szerkesztőség címén:
1114 Budapest, Hamzsabégi út 31. levélben vagy az itt található kitöltött, kivágot megrendelőszelvényen,
vagy faxon a 466-0703 telefonszámon.

MEGRENDELÉS

Megrendelem a Könyvhétet 1 évre 3960 Ft előfizetési díjért. Kérem, küldjenek postai csekket az előfizetési díj befizetéséhez.

NÉV.....

CÍM.....

- Doskocilová, Hana – Miler, Zdenek:** Nagy mesekönyv: Zdenek Miler és a kisvakond. Bp.: Móra. 100 p. Kve 2990 Ft
- „Düledék palota”:** klasszikus rémtörténetek. Bp.: Magvető. 587 p. Kve 4490 Ft
- Erskine, Barbara:** A harcosok hercegnője. Pécs: Alexandra. 541 p. Kve 3499 Ft
- Farkas Margit:** Vértörvény. [Sopron]: Novum Pro. 142 p. Fve 3290 Ft
- Farley, Terri:** Musztángszív. Szeged: Könyvmolyképző K. 213 p. (Vágtázó Fantom, 1.) Kve 2300 Ft
- Fejes István:** 3 tükörcserép. [Sopron]: Novum Pro. 160 p. Fve 3490 Ft
- Fekete István:** Karácsonyok fényessége. Bp.: Szt. István Társulat. 212 p. Kve 1600 Ft
- Ferencz Imre:** Verebtestől Madarasig. Csíkszereda: Pallas-Akadémia. 27 p. (Mesevonat, 17.) Fve 1200 Ft
- Fisch Gábor László:** Nagyapó meséi. München: AVL Media. 44 p. Kve 2590 Ft
- Fischer-Hunold, Alexandra:** Póntitörténetek. Bp.: Fabula Stúdió. 58 p. (Olvasó kalóz) Kve 1790 Ft
- Fitzgerald, Francis Scott:** Az Édentől messze. Bp.: Európa. 413 p. Kve 3199 Ft
- Fümesék.** Bp.: Napraforgó. 354 p. Fve 2990 Ft
- Fluke, Joanne:** Karácsonyi habcsók és gyilkosság. Bp.: Illia & Co. K. 294 p. (Hannah Swensen karácsonyi esete, 6.) Fve 2590 Ft
- Flynn, Vince:** Kielezett helyzet. Bp.: General Press. 364 p. (Világsikerek) Kve 2290 Ft
- Freund, Peter:** Misztéria. [1.]. A fűz kapuja. Bp.: Mérték K. 380 p. Kve 3499 Ft
- Frey, Jana – Stubner, Angelika:** Kutyás történetek. Bp.: Fabula. 43 p. (Kis olvasó tigris) Kve 1790 Ft
- Furnivall, Kate:** A vörös sál. Bp.: IPC-Mirror. 470 p. Fve 2990 Ft
- Füst Milán:** A kis Tahtúr története. Bp.: Holnap. 138 p. (Várzáslatos mesék) Kve 2500 Ft
- Gágyor Péter:** Koptok. Dunaszerdahely: Nap K. 117 p. Fve 1200 Ft
- Gaiman, Neil:** Anansi fiúk. Bp.: Agave Kv. 278 p. Fve 2680 Ft
- Gárdonyi Géza:** Evangéliumi álmok. Bp.: Szt. István Társulat. 215 p. Kve 1600 Ft
- Giacometti, Éric – Ravenne, Jacques:** A Casanova-összeesküvés. Bp.: I.P.C. Kv. 480 p. Kve 2995 Ft
- Gillot, Laurence:** Csizmás kandúr igaz története. Bp.: Scolar. [42] p. Kve 1440 Ft
- Glauser, Friedrich:** Sluder őrmester. Bp.: Napkút. 250 p. (Nyomolvasó, 1.) Fve 2490 Ft
- Glitz, Angelika:** Vickó. Szeged: Könyvmolyképző K. 106 p. Kve 1799 Ft
- Gnone, Elisabetta:** Fairy Oak. 3. köt. A fény hatalma. Szeged: Könyvmolyképző K. 374 p., [32] t. Kve 2999 Ft
- Gould, Judith:** Bűnök. Bp.: Szó K. 638 p. Kve 3490 Ft
- Grèce, Michel de:** A császárné búcsúja. Bp.: General Press. 429 p. (Regényes történelem) Kve 3300 Ft
- Greco, Linell:** Berill. Bp.: Aposztróf K. 127 p. Fve 1800 Ft
- Greene, Graham:** Hatalom és dicsőség. Bp.: Holnap. 257 p. Kve 2600 Ft
- Griffin, W. E. B. – Butterworth, William E.:** Becsületbeli ügyek. 4. kv. Halálos becsület. [Debrecen]: Gold Book. 457 p. Kve 2999 Ft
- Helgerson, Joseph:** Három troll meg a hold. Szeged: Könyvmolyképző K. 315 p. Kve 2999 Ft
- Herbert, Brian – Anderson, Kevin J.:** A Dúne ösvényei. [Szeged]: Szukits. 333 p. Kve 3600 Ft
- Herbert, Zbigniew:** Fortinbras gyógyszerke. Pozsony: Kalligram. 411 p. Kve 2800 Ft
- Higgins, Jack:** Könyvtelen igazság. Pécs: Alexandra. 366 p. Fve 2699 Ft
- Hírharang, vezércikk, szenzációs riport:** magyar sajtótörténeti antológia, 1780–1956. Bp.: Corvina. 418 p. Fve 3500 Ft
- Holnap antológia: 2009. ősz – tél.** [Székesfehérvár]: Holnap Magazin. 214 p. Kve 2900 Ft
- Horny, Nick:** A meztelen Juliet. Bp.: Európa. 380 p. Kve 3400 Ft
- Hunkár Edit:** Karácsonyok békessége. Bp.: Novella. 127 p. Fve 990 Ft
- Illés László:** Útonélők: egy kamionos SMS-naplója Európából. Bp.: Rodin. 166 p. Fve 1200 Ft
- Jansson, Tove:** Muminpapa és a tenger. Bp.: Napkút. 226 p. Fve 1990 Ft
- Jones, Lloyd:** Mister Pip: a vándor meséje. Bp.: Gabo. 216 p. Fve 2990 Ft
- Juhász Judit:** Búcsú Rómától. [Sopron]: Novum Pro. 215 p. Fve 3250 Ft
- Karafiátó Orsolya:** Cigánykártya. Bp.: Ulpius-ház. [115] p. + mell.: 1 kártyacsomag (Est könyvek) Kve 3999 Ft
- Kárpáti Kamil:** Hogyan kezdődik a szerelem? Bp.: Stádium. 111 p. Kve 2800 Ft
- Kay, Guy Gavriel:** Ysabel. Bp.: Metropolis Media. 413 p. (Galaktika fantasztikus könyvek) Fve 2870 Ft
- Kazinczy Ferenc:** Szenvedelmek, szenvedélyek. [Válogatott művek] Bp.: Protea. 138 p. Fve 2600 Ft
- Kemelman, Harry:** A rabbi csütörtökön lelépett. Bp.: Konkrét Kv. 349 p. Fve 3499 Ft
- Kenyon, Sherrilyn:** Álomszerető. Bp.: Ulpius-ház. 447 p. (Sötét vágyak vadászja sorozat) Fve 2999 Ft
- Khemiri, Jonas Hassen:** Montecore: egy pártját ritkító tigris. Bp.: Gondolat. 350 p. (Gondolat világirodalmi sorozat) Fve 2800 Ft
- Kipling, Rudyard:** A Száz Bánat Kapuja. Bp.: Palatinus. 463 p. (Nobel-díjasok könyvtára) Kve 3500 Ft
- Kós Károly:** Kidőlt a kereszt. Szeged: Lazi. 205 p. Kve 2600 Ft
- Kristó Tibor:** Napnyugatra tartok. Csíkszereda: Pallas-Akadémia. 60 p. Fve 1400 Ft
- László Zoltán:** Nulla pont. Bp.: Metropolis Media. 238 p. (Galaktika fantasztikus könyvek) Fve 2670 Ft
- Lee, Janice Y. K.:** A zongoratanárnő. Bp.: Tericum. 401 p. Kve 3369 Ft
- Lindqvist, John Ajvide:** Hívj bel! Szeged: Könyvmolyképző K. 590 p. (Vörös pöttyös könyvek) Fve 3499 Ft
- Link, Charlotte:** A nővérek háza. Bp.: Szó K. 506 p. Fve 2990 Ft
- Lőrincz Miklós:** Bolhahancúr. Békéscsaba: Item. 63 p. Kve 2182 Ft
- Lustbader, Eric:** Bourne-szankció. Bp.: I.P.C. Kv. 621 p. (I.P.C. könyvek) Fve 2495 Ft
- Lutz, Lisa:** Spellman nyomozóiroda. Bp.: Konkrét Kv. 494 p. Fve 3499 Ft
- Macdonald, Ross:** A dollár fűlős oldalán. Bp.: Európa. 381 p. (Európa krimi) Kve 2200 Ft
- MacLeod, Ken:** Sötét fény. Bp.: Metropolis Media. 331 p. (Galaktika fantasztikus könyvek) Fve 2990 Ft
- Mács József:** Adósságtörlesztés + Szélfúvásban. Pozsony: Madách-Posonium. 357 p. (Magyar Antaeus könyvek) Kve 4200 Ft
- Majd megnövök én:** verses történetek. Bp.: Holnap. 93 p. Kve 2500 Ft
- Major Judit:** Párhuzamos utak. Bp.: Ad Librum. 144 p. Fve 1800 Ft
- Majoros Sándor:** Tranzitszálló. Bp.: M. Napló. 196 p. Fve 1575 Ft
- Makkai Sándor:** Erdélyi szemmel. Kolozsvár: Kriterion. 167 p. (Romániai magyar írók) Fve 3900 Ft
- Marín, Rafael:** Sherlock Holmes és az Einstein-gyár. Bp.: Metropolis Media. 217 p. (Metropolis könyvek) Fve 2670 Ft
- Markó Béla:** Balázs kertje. Csíkszereda: Bookart. 33 p. Kve 2940 Ft
- Massarotto, Cyrill:** Isten a haverom. Bp.: Szó K. 218 p. Fve 2490 Ft
- McCaffrey, Kate:** Behálózva. Bp.: Animus. 173 p. Kve 2290 Ft
- McCullough, Colleen:** Antonius és Kleopátra. Bp.: Európa. 747, [12] p. Kve 4200 Ft
- Menasse, Eva:** Vienna: [család ellen nincs orvosság]. Bp.: Ab Ovo. 384 p. Fve 3490 Ft
- Mihucz Gábor:** Ezt nem én írom! Bp.: Szerző: Ad Librum. 74 p. Fve 1990 Ft
- Monaldi, Rita – Sorti, Francesco:** Secretum. Bp.: Nyitott Könyvműhely. 772 p. Kve 4990 Ft
- Monoszló Dezső:** Bóbita. Pozsony: Madách-Posonium. 188 p. (Magyar Antaeus könyvek) Kve 3500 Ft
- Moody, Mary:** Au revoir, avagy Fél év Dél-Franciaországban. Bp.: Tericum. 299 p. Kve 3170 Ft
- Moore, Christopher:** Totál szívás. Bp.: Agave Kv. 221 p. Fve 2580 Ft
- Murasaki Shikibu, Fujiwara: Gendzsi szerelmei. 1–3. Bp.: Európa. 444 + 535 + 576 p. *A három kötet együtt* Kve 9899 Ft
- Műnz András:** Életvonal. Bp.: Pro Plus. 175 p. Kve 2150 Ft
- Nadasi, Aurea:** A szökés. Bp.: Hungarovox. 106 p. Fve 1900 Ft
- Nagy Attila:** Gazdátlan sorok. Marosvásárhely: Mentor. 69 p. Kve 1890 Ft
- Nathan, Sarah:** Minden relatív! Bp.: Egmont-Hungary. 104 p. (Wizards of Waverly Place, 1.) Fve 1699 Ft
- Németh István, Z.:** Epercsutka, fagombóc. Pozsony: Madách-Posonium. 73 p. Kve 2400 Ft
- Nemes Nagy Ágnes:** Elfogtam volna mást, s íme, elfogtak engem. Bp.: Ráció K.: Szépirodalmi Figyelő. 127 p. Kve 2835 Ft
- Nézd, Prágai: magyar írók és a cseh főváros.** Bp.: Eri K. 455 p. Kve 7770 Ft
- Nógrádi Gergely:** Nyau! Bp.: Petepite. 120 p. Kve 1890 Ft
- Nomen Nescio:** Bűn, igazság, ítélet. Sopron: Novum Pro. 532 p. Fve 5490 Ft
- Nyíró József:** A csillagig érő emberek. 1. köt. 1909–1932. Bp.: Kairosz. 394 p. Kve 3800 Ft
- Ono-dit-Blot, Christophe:** A burmai nő. Bp.: Ulpius-ház. 414 p. Fve 3499 Ft
- Orosz Dénes:** Poligamy. Bp.: Nyitott Kvműhely. 220 p. Fve 2490 Ft
- Orutay Gyula:** Napló. 2. 1955–1966. Pécs: Alexandra. 644 p., [16] t. Kve 4999 Ft
- Osborne, Mary Pope:** Dinoszauruszok földjén. Bp.: Animus. 72 p. (Csodakönyhő, 1.) Kve 995 Ft
- Osborne, Mary Pope:** Lovagok között. Bp.: Animus. 71 p. (Csodakönyhő, 2.) Kve 995 Ft
- Papp Gergely:** Pimasz úr Párizs ellen. Bp.: Jaffa. 220 p. Fve 2790 Ft
- Pasolini, Pier Paolo:** Utcakölykök. Pozsony: Kalligram. 239 p. (Pier Paolo Pasolini válogatott munkái) Kve 2600 Ft
- Pásztor Péter:** Kóca és az ismeretlen. Bp.: Ad Librum. 98 p. Fve 1490 Ft
- Patison, Eliot:** Tibet szellemei. Bp.: IPC-Mirror. 426 p. Kve 2990 Ft
- Pearse, Lesley:** Utazók. Bp.: Ulpius-ház. 661 p. Fve 3999 Ft
- Perry, Steve:** Szerepcseré. [Szeged]: Szukits. 294 p. Fve 2490 Ft
- Petterson, Per:** Lótolvajok. Bp.: Scolar. 269 p. Kve 2951 Ft
- Pilcher, Rosamunde:** A két hálószoba. Bp.: Ulpius-ház. 357 p. Fve 3499 Ft

VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT A KÖNYVTÁRELLÁTÓ BOLTJAIBAN!

A könyvújdonságok, CD-k DVD-k közel teljes választékával, valamint import kiadványokkal, tankönyvekkel várjuk vásárlóinkat, szerződött partnereinket és minden kedves érdeklődőt. Kérjük, tekintsek meg honlapunkat www.kello.hu, illetve jöjjenek el boltjainkba! Széles választékkal, kedvező árakkal és különböző akciókkal várjuk Önöket!

KÓDEX KÖNYVÁRUHÁZ ÉS TANKÖNYVCENTRUM
1054 Budapest, Honvéd u. 5.
Tel.: (06-1) 428-1010
Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 10–18 óra

KAZINCZY FERENC KÖNYVESBOLT
6722 Szeged, Jósika u. 34/a
Tel.: (06-62)-559-559
Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 10–18 óra

MEGJELENT KÖNYVEK 2009. NOVEMBER 27 – 2010. JANUÁR 21.

- Polgár Anikó:** Régészőnő körömpicében. Pozsony: Kalligram. 89 p. Fve 1901 Ft
- Porter, Eleanor H.:** Az élet játéka. Bp.: Szt. István Társ. 190 p. Fve 1200 Ft
- Pósa Lajos – Ujházy Ignác:** Arany ABC. Bp.: Siker. [29] p. Kve 1890 Ft
- Prange, Peter:** A királynő tavirózsája. Bp.: Gabo. 568 p. Fve 2990 Ft
- Pungor András:** Hogyismondják? Bp.: Háttér. [20] p. Kve 1490 Ft
- Puska Veronika:** Lamast öröksége. Sopron: Novum Pro. 395 p. Fve 4490 Ft
- Rahn, Sabine:** Lovas történetek. Bp.: Fabula Stúdió. 59 p. (Olvasó kalóz) Fve 1790 Ft
- Rákosi Jenő:** Emlékezések. Vasszilvogy: M. Nyugat Kvk. 361 p. (Rákosi Jenő válogatott művei, 2.) Kve 2380 Ft
- Reichs, Kathy:** Halálos döntések. Bp.: Szó K. 265 p. Fve 2990 Ft
- Rejtőzködő versek könyve:** egy versbarát gyűjteményéből. Bp.: Hungarovox. 277 p. Kve 2600 Ft
- Révay, Theresa:** A muranoi üvegmosó lánya. Bp.: Athenaeum. 463 p. Fve 3490 Ft
- Réz András:** Köldök. Bp.: Ulpius-ház. 287 p. Kve 3499 Ft
- Réz András:** Orr. Bp.: Ulpius-ház. 213 p. Kve 3499 Ft
- Richmond, Michelle:** Úgysem ismered. Bp.: Tericum. 361 p. Kve 3270 Ft
- Riordan, Rick:** Percy Jackson és az olimposziak. 2. kv. A szörnyek tengere. [Fantasztikus ifjúsági regény] Szeged: Könyvmolyképző K. 253 p. Kve 2999 Ft
- Roberts, Nora:** Bor, boldogság, Bretagne. Képregény az életem. Bp.: Harlequin. 399 p. (A New York Times sikerszerzője) Fve 1995 Ft
- Robinson, Patrick:** Mindhalálig. Pécs: Alexandra. 375 p. Fve 2699 Ft
- Rónay László:** Komor hónapok: napló: 2008. május 1. – 2008. szeptember 30. Bp.: Kairosz. 192 p. Fve 2700 Ft
- Rose, Karen:** Sikíts érem. Bp.: Ulpius-ház. 741 p. Fve 2949 Ft
- Rothfuss, Patrick:** A királygyilkos krónikája. Első nap. A szél neve. Bp.: Gabo. 811 p. Kve 3990 Ft
- Roy Krisztina:** Elveszettek. Bp.: Evangéliumi K. 144 p. Fve 1200 Ft
- Rózsássy Barbara:** Éjszakai tárlat. Bp.: Stádium. 143 p. Kve 2500 Ft
- Safak, Elif:** Az isztambuli fattyú. Bp.: Európa. 465 p. Kve 3600 Ft
- Sajó Sándor:** Harangszó az Ipoly partján. Bp.: Sikerx BT. 45 p. Kve 1050 Ft
- Salamon Ödön:** Minden jóra fordul, de későn. Bp.: Eri. 144 p. Kve 3150 Ft
- Sandford, John:** Durva terep. Bp.: J LX K. 528 p. (Világsiker) Fve 2951 Ft
- Sándor László:** Három ország polgára voltam. Pozsony: Madách-Posonium. 171 p. Fve 2800 Ft
- Sánta György:** Tudom, hogy megölsz... + Kít szeretsz te, drágám? Bp.: Papirusz Book. 188, 112 p. A két mű háttappalával egybekötve Fve 2300 Ft
- Scarow, Simon:** A sas prédája. [Debrecen]: Gold Book. 374 p. Kve 2799 Ft
- Schäffer Erzsébet:** Pókfónalon. Bp.: Sanoma Budapest. 221 p. (Nők lapja műhely) Kve 2200 Ft
- Selfors, Suzanne:** Mentsük meg Júlidi! Szeged: Könyvmolyképző K. 286 p. (Vörös pöttyös könyvek) Fve 2999 Ft
- Salmeczki Tibor:** Hogy volt, hogy nem volt... Bp.: Garbó K. 213 p. Fve 2200 Ft
- Severin, Timothy:** Fogságban. 1. kv. A renegát. [Debrecen]: Gold Book. 283 p. Kve 2999 Ft
- Severin, Timothy:** A renegát. 2. kv. Kalózok között. [Debrecen]: Gold Book. 278 p. Kve 2999 Ft
- Shakespeare, William:** Romeo és Júlia. [Oktatási segédlet] Bp.: Nemzeti Tankvk. 167 p. (NTK-klasszikusok) Fve 910 Ft
- Shan, Darren:** Démonvilág. 9. kv. Sutfogás. Bp.: Móra. 213 p. Kve 2390 Ft
- Shulman, Polly:** Rajongás. Szeged: Könyvmolyképző K. 218 p. (Vörös pöttyös könyvek) Fve 2999 Ft
- Silverberg, Robert:** Majipoor krónikái. Bp.: Metropolis Media. 343 p. (Galaktika fantasztikus könyvek) Fve 2990 Ft
- Skalli, Endridi:** Amit Ódin sügött. Bp.: Ad Librum. 399 p., [2] t. Fve 2990 Ft
- Small, Bertrice:** Váratlan örömlök. Bp.: Parvonal. 319 p. Fve 2990 Ft
- Smith, Levy L.:** Dark love. 1. A leszármazott. Bp.: Egmont-Hungary. 160 p. Fve 1999 Ft
- Smith, Levy L.:** Dark love. 2. Az üldözött. Bp.: Egmont-Hungary. 134 p. Fve 1999 Ft
- Sója, Anna – Sokól, Jaroslav:** Gyerekkorunk legszebb meséi: Hans Christian Andersen, Charles Perrault, Jacob és Wilhelm Grimm felejthetetlen történetei. Pécs: Alexandra. 288 p. Kve 3699 Ft
- Sopotnik Zoltán:** Futóalbum. Pozsony: Kalligram. 113 p. Fve 1901 Ft
- Stanton, Andy:** Haragumi és a kekszmilliárdos. Bp.: Geopen. 168 p. Fve 1990 Ft
- Stilton, Tea:** Rejtély Párizsban. Pécs: Alexandra. 171, [53] p. (Tea angyalai, 4.) Kve 2999 Ft
- Szabó Magda:** Abigél: forgatókönyv. Bp.: Európa. 219 p. Kve 2800 Ft
- Szakonyi Károly:** Turini nyár. Bp.: Stádium. 314 p. (Szakonyi Károly életműsorozata, 10.) Kve 2800 Ft
- Szalai Tamás Dömötör:** Létezés – és egyéb állapotok. Bp.: Aposztróf K. 140 p. Fve 1901 Ft
- Szalóczy Pál:** A Vénusz-rejtély. Bp.: Ad Librum. 142 p. Fve 1990 Ft
- Szolzenyicin, Alekszandr Iszajevics:** A Gulag szigetvilág, 1918–1956: szépirodalmi tanulmánykísérlet. [Memoár] Röv. vált. Bp.: Európa. 662 p. Kve 3900 Ft
- Szombathy Viktor:** Én kedves népem. Bp.: Eri. 95 p. (Fűzér, 1.) Kve 1470 Ft
- Szorokin, Viagyimir Georgijevics:** 23 000. Bp.: Gondolat. 279 p. (Gondolat világirodalmi sorozat) Fve 3200 Ft
- Szunyog Zsuzsa:** Olé! Pozsony: Madách-Posonium. 79 p. Kve 1980 Ft
- Tallós Andrea:** Hali: kívánj hármat!!! Bp.: T.bálint K. [20] p. + mell.: 1 CD: Hógolyóbolygó Fve 1990 Ft
- Tandori Dezső:** A feltételes megálló. Bp.: Scolar. 501 p. (Scolar versek) Kve 3900 Ft
- Tandori Dezső – Rilke, Rainer Maria:** Rilke és angyalai: önéletrész égiekkel: műfordítások, rajzolások, hódolatok és vallomások, 1959–2009. Bp.: Kortárs. 102 p. Fve 2300 Ft
- Tarl István:** Betakarják az eget. Újvidék: Forum. 125 p. Kve 2500 Ft
- Tiffany, Grace:** A türkizköves gyűrű. Bp.: Tericum. 355 p. Kve 3270 Ft
- Tivadar, a hóember.** Bp.: Elektra. [32] p. Kve 1290 Ft
- Tóth Kriszta, D.:** Lolamések. Egyáltalán, miért dolgoznak a felnőttek? + Legeslegjobb barátok + Jövös-menős karácsony. Bp.: Sanoma. [76] p. + mell.: 1 DVD K 2990 Ft
- Tóth László:** Ma isten maga... avagy Változatok a teremtésre. Pozsony: Madách-Posonium. 167 p. (Magyar Antaeus könyvek) Kve 3500 Ft
- Tóth-Vásárhelyi Réka:** A csodálatos fababa meséje: Szakura, a kokesi baba. Bp.: Napkút. 46 p. Kve 2990 Ft
- Tóke Péter:** A magyar jövő feketekönyve. [Székesfehérvár]: Aranybulla Alapítvány. 431 p. + A Michelangelo-kód. Bp.: Internix Budapest. 495 p. (Eastern-bestseller könyvek) A két kötet együttes Fve 3900 Ft
- Tömörkény István:** Rózsa Sándor nálunk. Szentés: Bodobács K. 323 p., [16] t. Kve 3200 Ft
- Tömörkény István válogatott novellái.** Bp.: M. Napló: Fókusz Egyes. 303 p. (A magyar irodalom zsebkönyvtára) Fve 945 Ft
- Troisi, Licia:** Égvilág. [1. kv.]. Gyilkosok sektája. Szeged: Könyvmolyképző K. 495 p. Kve 3499 Ft
- Tusnád László:** Kazinczy küldetése = La missione di Kazinczy. [Eposz magyar és olasz nyelven] Bp.: Hungarovox. 106 p. Fve 1400 Ft
- Tusnád Mária:** Hópelyheske. Bp.: Hungarovox. 179 p. Fve 1700 Ft
- Türk Atilla:** Halál melegvízben: szocialista thriller. Bp.: Magyar a Magyarért Alapítvány: Kapu Kv. 133 p. Fve 1481 Ft
- Ulíckaja, Ljudmila Jevgenyjevna:** Történetek állatokról és emberekről. Bp.: Magvető. 75 p. Kve 2490 Ft
- Ungvári László Zsolt:** A megkéselt Orpheusz szerelmes éneke. Csikszerecs: Pallas-Akadémia. 91 p. Fve 1400 Ft
- Ungváry Zsolt:** Mesés karácsony. Bp.: Beszélő Hal. 39 p. Kve 1901 Ft
- Váczy János Tamás:** Egy idegenvezető magánélete. Bp.: Ad Librum. 126 p. Fve 1990 Ft
- Varga Domokos György:** Egyetlen történet: A csúf kiskacsa – és egyéb állatmesék. Bp.: LKD BT. 140 p. Fve 1000 Ft
- Varga Domokos György:** Habocska. Bp.: Reintegratio Kv. 63 p. + mell.: 1 CD Kve 3000 Ft
- Várhidi Gyuláné:** Film az ablakon. Bp.: Retro Media. 111 p. Fve 2490 Ft
- Vasadi Péter válogatott versei.** Bp.: M. Napló: Írott Szó Alapítvány. 206 p. (A magyar irodalom zsebkönyvtára) Fve 945 Ft
- Verraszó Gábor:** Déry Tibor pizsamában. Bp.: Napkút. 108 p. Fve 1490 Ft
- Veszélka Atilla:** Fakezúék, paradicsomszeműek, pápuák, avagy Aki jól tud lezuhanni, repülni is jól tud. Bp.: Hungarovox. 159 p. Fve 1800 Ft
- Vincenzi, Penny:** Lázás évek: [egy különleges asszony, aki mindig megkapja, amit akar]. Pécs: Alexandra. 711 p. Kve 3699 Ft
- Vonnegut, Kurt:** Az ötös számú vágóhíd. Bp.: Maecenas. 398 p. Kve 2250 Ft
- Vrkljan, Irena:** Selyem, olló + Marina, avagy Az életrajz. Bp.: L'Harmattan. 181 p. (Bóra könyvek) Fve 2200 Ft
- Ward, J. R.:** Beavatás. Bp.: Ulpius-ház. 766 p. (Fekete Tör Testvérség, 7.) Fve 3998 Ft
- Wass Albert:** Amerikai híradó: rádiópublicisztika. 1–2. [Válogatott riportok, tárcák] Marosvásárhely: Mentor. 222 + 255 p. A két kötet együttes Fve 3780 Ft
- Webb, Holly:** Cica az erdőben. Szeged: Könyvmolyképző K. 95 p. Kve 1499 Ft
- Webb, Holly:** Cica a hóban. Szeged: Könyvmolyképző K. 102 p. Kve 1499 Ft
- Webb, Holly:** Az ellopott kiskutya. Szeged: Könyvmolyképző K. 98 p. Kve 1499 Ft
- Weir, Alison:** Lady Elizabeth: [utam a koronáig]. Bp.: Ulpius-ház. 750 p. Fve 3999 Ft
- Weöres Sándor:** Az éjszaka csodái. Bp.: Tericum. [44] p. Kve 1970 Ft
- Whiting, Charles:** Homokpárducok. Bp.: Duna International. 174 p. Kve 3495 Ft
- Williams, Tad:** Tündérvidek. 2. Árnyak és menekülők. Pécs: Alexandra. 694 p. Kve 3999 Ft
- Wolf, Alexander:** Solo játékok: Solo trilógia II. Bp.: Ad Librum. 212 p. Fve 1990 Ft
- Woodpecker, Peter:** A hülyeségen túl. Bp.: Ad Librum. 154 p. Fve 2190 Ft
- Young, William Paul:** A viskó. Szombathely: Immanuel Alapítvány. 254 p. Fve 2250 Ft

Dr. Bódis Béla:
KONTROLLING ELEMELK A KÖNYVKIADÁSBAN
 Hogyan szervezzünk hatékony kiadói ügyvitelt?
 Kapható a könyvesboltokban
www.euro-audit.hu

Örömkönyvek

[A KÖTETRŐL] Szükséges tudnivaló ebben a kötetben mutatóba sem található. Hasznosítható információ még kevésbé. Érdekesítőbb, vonzóbb összeállítás a *főlöszleges ismeretekből* viszont az utóbbi hetekben, hónapokban nemigen került a kezembe. Barátaim között például alkalmi *kimittudot* rendeztem, tudja-e még valaki, hogy mi fán terem a *sellak*? E kézbe simuló könyvecske (címét lásd lentebb) elolvasása előtt csak azt tudtam, hogy van (pontosabban: volt) ilyen anyagúnak nevezett gramofon-lemez, s azt, hogy ha a saját készítésű lámpaernyőre folyékony kiserelésű sellakot kenünk (nagy kincse volt ez az 1970-es években a festőművészeknek, beszerzési forrásukat titkolták is), akkor az gyönyörűségeken áttszővé varázsolja a kartonpapírt. Most megtudtam, hogy a trópusi vidéken honos levéltetű elgyantásodott ürülékének tisztított változatához volt barkácsoló koromban szerencsém. S ami még ennél is fontosabb: a sellak eredeti halmazállapota nem folyékony, hanem könnyen formálható, puha anyag, amely préselésre különösen alkalmas, s hogy Edison hanghordozója, a hengeres fonográf utáni évtizedben Emil Berliner 1887-ben szabadalmaztatta világhódító beszélő, pontosabban: zenélő masináját.

Aztán most tudtam meg azt is, hogy az 1930-as években akkor bántam (volna) jól a *gramofon*ommal, ha a rugóját se nem húztam túl, se nem eresztettem lazára, ha ugyanazt a lemezoldalt egymás után nem játszottam le többször, s ha minden alkalommal új tűt tettem a gramofonfejbe, merthogy a tű hegye gyorsan kopik, s erősen rongálja a barázda oldalát. S még csak a bevezetőnél tartunk, hiszen a majd másfélszáz oldalas könyvecske oldalpárjain egyrészt régvolt lemezek izgalmaival, rácsodálkoztató titkokkal és látványosságokkal teli körcímkeit csodálhatjuk, másrészt azok lexikonrövidségű, ám korántsem száraz és egyáltalán nem teljességre törő, csupán *elmesélős* kommentárjait olvashatjuk. Például, hogy Lóránd Edith szalonzenekarával 1921-től 1927-ig nem kevesebb, mint – nem tévedés! – ezer felvételt készített, hogy a *mindenténeklő* korabeli sztár, Király Ernő volt az első, akinek külön legyártott sorozatcímkeje volt, hogy a dömping-lemezgyártás korában *telefonzenekamak* hívták azokat az alkalmi együtteseket, akiknek profi zenészeit hirtelenjében (távbeszélőn) rántották össze egy-egy stúdiófelvételre, hogy... S nem folytatom, kedvescsinálnak ennyi elég, s kell a hely a további mondandómnak.

[A SOROZATRÓL] 2004 karácsonyán ANNO címmel, négy kiadvánnyal egy (majdnem) négyzet formátumú könyvsorozat jelentkezett a könyvpiacra. A könyvkiadás minden trendjével szembe menetelő könyvecskék nem robbantak, csak beszívárogtak, először csak a könyvkereskedés hajszálereiben. Nagyobb boltokban sokáig egyáltalán nem lehetett kapni, feltűntek viszont – magukat saját tervezésű kartonállványokról kínálva – például virágüzletekben, (olykor) trafikokban, vegyeskereskedésekben. A harsányan „jövőbe tekintő”, hasznosítható (etc., etc.) színes-szagos albumcsodák árnyékában jött ez a visszafogottan míves tipográfiájú, a belbecsében változatosan szabályszerű sorozat, s azt mondta: Nézd csak, nyitott szemmel végigmentünk Budapesten, s csak azt néztük, hogy milyen kilincsek vannak a kapukon, s csodás szépségű réz- és öntöttvas műremekeket találtunk, lefotóztuk neked. Nézd csak, belelapoztunk a 19. század végi, 20. század eleji újságokba, csak a hirdetésekre figyeltünk, látod, ez volt a Clark soványító sóé, ez meg a tábori harangharmonikáé. Nézd csak, ez volt egykoron a „tavalyi” női kalapdivat, tornyos cloque, florentin, főként minden mennyiségben (ja, erről írok, zsurnaliszták, többnyire ellenérdékű felek, vagyis férfiak is értekeztek, olvashatsz közülük egy jó csokorra valót). Nézd csak, ha pincék, családi ládák mélyéről még előkaparod dédapáid fotóit, s ha az ősök megsemmisítése után megfordítod a képeket, csuda egy világ tárul fel előtted, *fényirdák* rajzos ismertetőire bukkansz, nézz csak valaha az Erzsébet körút 20. szám alatt Mona Lisa néven volt fényképészeti műterem. Nézd csak, csodálkozunk rá együtt arra, milyen hatalmas társadalmi esemény volt egy-egy bál, nézd csak, mi mindent árul el a nevezetes alkalmakra kinyomtatott pazar ötletektől (máskor giccsben úszó) táncrend, akarom

mondani *táncrend*. De ezt sem folytatom, az ANNO eddig megjelent 23 kötetének példatára kiapadhatatlan forrás.

[AZ ALKOTÓKRÓL] Szokás azt mondani, kissé magasztosult hangon, hogy az ügy iránt elkötelezettek micsoda szakértelemmel és micsoda elszántsággal végzik a múlt értékeinek folyamatos újralfedezését, s utókorra átmentését. Nos, ez alighanem ezúttal is igaz, én mégis azt gondolom, hogy az ANNO-sorozat jutalomjáték, a Tandem Grafikai Stúdió kétfős (ilyen névvel mennyi lenne is más) csapatának, László Zsuzsának és Faragó Istvánnak ajándéka – legelsősorban is önmaguknak. Ahogy azt képzelem, hogy a könyvről könyvre megtalált gyűjtők és szakértő szerzők, szövegválogatók is effélének tekintik az egyes kiadványokba fektetett energiáikat. A szinte érzéki vonzódás a múlthoz, a rácsodálkozás a valamikori, a dömpingtömegcikkyártás előtti míves – egyébként kisebb volumene ellenére szintén sorozatban gyártott – tárgyakra, az akkori hétköznapok tárgyiasítható szokásaira, nos ehhez kell, ehhez adatott meg nekik a (házas)páros szenvedély, amely hobbiból (ismerve a könyvpiaci helyzetet), azt nem mondhatom, hogy megélhetési forrássá, de legalább, remélem, nullszaldóssá, netán szolidan nyereséges vállalkozássá nőtte ki magát. A Tandem könyvtervező tipográfusai, akik az évtizedekkel ezelőtt, az egyik legfontosabb könyvműhelyben, a Corvina Kiadóban kezdtek, akik – honlapjuk tanúsága szerint – munkáik, könyvborítóik, plakátjaik, cégarcuatterveik révén hatnak mai hétköznapi vizuális kultúránkra, kitaláltak maguknak (na jó, nekünk is) valami páratlant, az elsüllyedt múltban kutakodnak, azok cserépdarabjait előbb felfedezik, majd kötetről kötetre, cirógatva restaurálják, hogy megmutathassák mindazoknak, akik valamikor valahogy ráleltek az ANNO-ra, akik és csak ők adhatnak biztatást a folytatásra.

Murányi Gábor

Szilveszterkor jól elálmosodtam, el is aludtam. És egyszerre arra ébredek, hogy a nyakamon a választás. Ez a cingár siheder, ez a fiatal képviselőjelölt, éles, messzecsengő hangon szól a néphez, azt mondja: – Ostorozni jöttem titeket, nem dicsérni!

(Mi a fene! Ez így akar győzni? Mindegy. Figyelek. Valami alföldi városban, a polgármesteri hivatal előtt vagyunk, a fickó a lépcsőkön áll, előtte hullámsík a tömeg.)

– Hitvány alakok vagytok – folytatja az ifjú titán –, gőgösek, beképzelték és buták. Pénzéhesek és önzők! Önként, megszorítások nélkül nem vállalnátok egy kicsi áldozatot sem, csak kényszerűségből bírtok adni a hazának, a közösségnek. Mit tudtok fölmutatni, milyen teljesítményt, milyen eredményt, amit a magatok erejéből értetek el?

Amire büszkék lehettek. Arra vagytok büszkék, hogy magyarok vagytok. Mit tettetek érte? Semmit! Ingyen kaptátok a sorsból. Mi a ti nagy magyarkodásotok? Ingyen büszkeség!

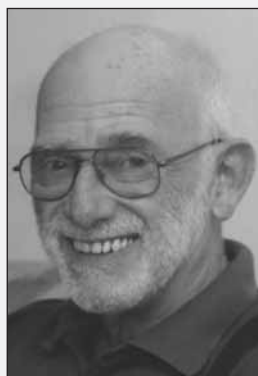
(Jézus Mária, ezt megverik – gondolom rémülten. – Mit megverik, meglincselik! Már látom, hogy ökölbe szorulnak a kezek, vi-csorognak a fogak.)

– Jártok ti gyönni a templomba egyáltalán? Mert kinn az életben sosem valljátok be a bűneiteket! Ti mindig másokra mutogattok, nektek mindig más a bűnös, mindig csak másban keressétek a hibát. De bűnbakot találni, és gyűlölködni, azt tudtok, mást okolni mindenért!

(A népek fenyegetően megmozdulnak, lassan vészjóslóan közelednek a fiatalember felé. Már röpködnek a tojások és a paradicsomok. Ő hátrál, kapkodja a fejét, és még élesebben kiabál:)

– Nem más tehet a tehetetlenségetekről, gyávaságotokról, nyomorúságos sorsotokról, csak ti magatok. Nem az a tetves tolvaj cigány, nem az ügyeskedő bűdös zsidó!

(Istenem, én már régen fölkötném a nyúlcipőt, ez meg csak mondja a magáét:)

Kertész Ákos A mi szilveszteri fiúnk

– Mit vártok tőlem? Én is ígérsek, mint a többiek? Én is hazudozzak, mit a többiek? Én megmondom az igazat! A szabadságot nem azért kaptátok, méghozzá ajándékba, hogy szabadon gyalázkodjatok, hanem hogy szabadon építsétek föl a saját otthonotokat. Hass, alkoss, gyarapíts, s a haza fényre derül! Ha tenni tudtok magatokért, ha a kezetekbe veszitek a sorsotokat, itt tejjel mézzel folyó Kánaán lehet, de az nem jön ingyen. Azért dolgozni kell.

(Szegénykém, már a lépcső legfelső fokáig hátrál, oldalt keres egérutat, már szalad. De azt nem állja meg, hogy futva, kiabálva hozzá ne tegye:)

– Most még olyanok vagytok, mint a gyermek! Ha a sült galamb a szátokba röpül, azt is kiköpitek, mert nincs kicsontozva! Én nem hízelgek, és nem is hazudok. De én mutatam meg nektek a járható utat!

(Megváltó atyaisten, most látom, ez maga Petőfi! Igen, Petőfi Sándor

a költő. És ahelyett, hogy menekülne, még folytatja is! És ugyanazt mondja, mint százhatvankét évvel ezelőtt a választóinak.)

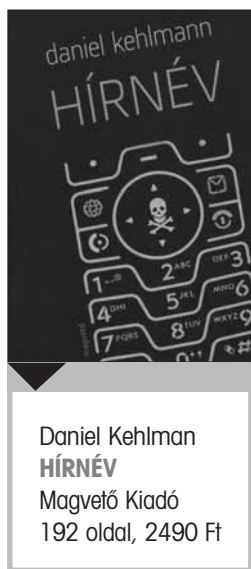
– Hanem azt ne várjátok, hogy én titeket magasztaljalak, mert akkor szemtelenül hazudnék. Nem vagytok ti remek emberek, eddig legalábbis nem azok voltatok. Szolgalelkű, kutyaalázatosságú ország a mi hazánk, és ti ebben a virtusban közelebb álltatok az elsőkhöz, mint az utolsókhoz.

(Na most már rohan végre a szerencsétlen, de utoléri, és nem paradi-csommel, kövekkel dobálják, jaj, most összeesik, és a földön tovább ütik, rúgják; már nem is látszik, föléje magaslik a földühödött tömeg...) Verejtékezve ébredek. Semmi baj, itthon vagyok, a feleségem már a reggelit készíti, a kutyák engem lesnek, mikor viszem le őket. Persze, szilveszterkor eszembe jutott, hogy Petőfi szilveszter éjjelén született, és azért lett az Apostolban Szilveszter a hős neve, akinek szomorú sorsában a saját vereségét írta meg. Nem a választási kudarcát, hanem azt a keserű fölismerést, hogy az isteni nép, bizony, éretlen még a szabadságra – mint nevetlen gyermek. Ezért álmodtam ilyen zagyvaságokat.

Játék életre, halálra

A pályája kezdetén csodagyerekként ünnepelt, német Daniel Kehlman *Hírnév* c. novellafüzére igazi minden igényt kielégítő irodalmi desszert. Egyszerre szórakoztat, elgondolkoztat, és ad korrajzot úgy, hogy mindeközben még magára a szövegre, a formára és a nyelvre is reflektál. Az orrunknál fogva vezet a kötet közel kétszáz oldalán, és mi csak kérlelni tudjuk, hogy abba ne hagyja.

A szöveg kidolgozottságára e kötetben sem lehet panaszunk. Stílusa a tőle megszokott módon kifogástalan. Történetvezetése elegáns, a toldások, foltozások észrevehetetlenek. Mindvégig komolyan beszél, de úgy, hogy az sosem válik komolykodássá. A cselekményt, hasonlóan német kortársaihoz (Tilman Ramstedt, Sven Regener, Franziska Gerstnberg) a rejtőzködő, mindentudó író távolságtartásával beszéli el. Az egyes részek önálló történetek, sa-

Daniel Kehlman
HÍRNÉV
Magvető Kiadó
192 oldal, 2490 Ft

ját főhőssel. Ám ezek egységét – Inárritu filmjeinek dramaturgiájához hasonlóan – a visszatérő, egymással érintőleges kapcsolatban álló szereplők, és az őket összekötő tárgyak, mint a mobiltelefon vagy egy ezoterikus könyv, adják. E szerkesztési bravúr miatt a novellák szoros egységet alkotnak, és regénnyé állnak össze, így összességükben túlmutatnak magukon, rétegzettségük folytan újabb és újabb jelentéssel bővülnek.

A szöveg a tömegtársadalomban egyre bizonytalanabbá, ugyanakkor egyedüliségét egyre erőszakosabban védő ént és környezetét vizsgálja. Megfigyelései pontosak és kíméletlenek. De nemcsak hőseit, és alteregóját, Leót, az író veszi górcső alá, hanem több novellában magát, az éppen alkotó író is bevonja a játékba, és reflexióra kényszeríti.

Kehlman regényében és univerzumában, mint egy eminens diák füzetében, minden fel van jegyezve, és minden a helyén van. Az írói eszköztár teljes arzenáljával rendelkezik, és azt biztos kézzel használja is. Tehetsége, felkészültsége, szakmai tudása rendkívüli. Professzionális író. Mégis, hiányolom belőle a mélységet: a problémákat érinti, felfejtésükben nem megy el a végsőkéig. Igaz, ennek haszna van, egy olvasmányos könyv segítségével több olvasóhoz eljuthat, így nagyobb lehet a „hírnév”.

Hományi Péter

*A Szent Lepel titkos szövetsége
és az Ártatlanok vére szerzőjétől*

Julia Navarro

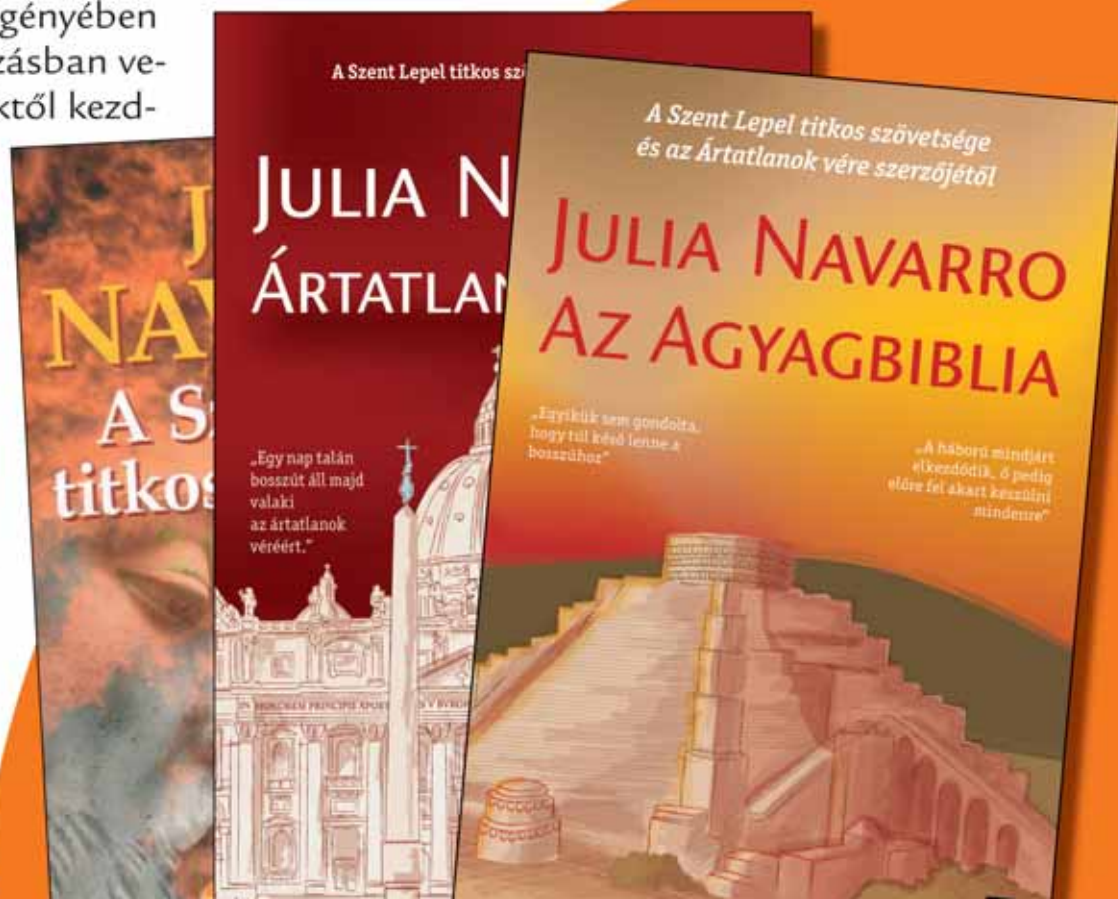
AZ AGYAGBIBLIA

Fordította Bakucz Dóra

Rómában egy férfi a gyóntatószékben így szól: „*Atyám, embert fogok ölni...*” Ugyanezekben a percekben a sötét múltú milliomos régész unokája, Clara Tannenberg egy tudományos konferencián bejelenti: a birtokában van néhány agyagtábla, amely igazolhatja az úgynevezett *Agyagbiblia* létezését, amely tartalmazza a Teremtés, a Babel tornya és a Vízözön történetét, úgy, ahogy az Ábrahám szájából elhangzott. A feltételezett lelet, ha megtalálják, bizonyítaná, hogy Ábrahám pátriárka valóban élt. Az iraki háború előtt pár hónappal Clara egy európai régészekből álló expedícióval ásatásokba fog az Ur városa melletti Safranban, ám ez sokaknak nem tetszik. Többen is a nő és nagyapja életére törnek: négy barát egy régi ügy miatt akar bosszút állni, a feketepiac műkereskedői pedig az *Agyagbibliát* akarják. Vajon előkerül-e a sokak által várt, remélt *Agyagbiblia*? A nemzetközi műkincs-mafia elszántsága vagy a személyes bosszú esküje az erősebb? Az izgalmas, sokszor kegyetlen eseménysorozat szereplői között nehéz megkülönböztetni a jókat és a rosszakat, háborús áldozatok és bűnösök, megtévesztett gyermekek, hazugságra épülő családi kapcsolatok szövik át a történetet.

Julia Navarro újabb regényében az olvasó igazi időutazásban vehet részt: a bibliai időktől kezdve a második világ-háborún keresztül egészen a Szaddam Husszein kormányozta Irak elleni háborúig, ugyanakkor olyan országokba is ellátogathat, mint Egyiptom, Szíria, az USA, Olaszország, Franciaország vagy Spanyolország.

*Kiss József Könyvkiadó,
kb. 600 oldal,
3400 Ft*

A jellem alakulása

Beszélgetés Majoros Sándorral

„Az igazán izgalmas kérdés mindkét kisregényben az, hogy az ember a túlélés érdekében meddig hajlandó elmenni.”

2010. január 14-én volt Majoros Sándor József Attila-díjas író hetedik kötetének bemutatója az Írószövetség klubjában. Ennek apropóján kérdeztem őt.

– **Több ízben nyilatkozta, milyen fontosnak tartja azt, hogy az irodalom formailag is, nyelvileg is, minduntalan megújuljon. Hogy érzi, ez a hetedik kötet, a végleges, "te magad" hangja?**

– Az író mindig benne van egy kicsit a művében. Véleményem szerint ebben az

arány a leglényegesebb, mármint hogy a valós eseményeket és a fikciót egyensúlyban tudja tartani. Biztos, hogy van ennek egy folyamata, ahogy az író halad műről-műre, így például az öregkori művek sokkal személyesebb hangvételűek szoktak lenni, mint a kezdeti, tapogatózó, útkereső próbálkozások. Én kezdettől fogva inkább kísérletező kedvű voltam. Igaz, amint áttelepültem Magyarországra, 1991-ben, félig-meddig akaratomon kívül úgy alakult, hogy a Bácska írója lettem. Értékmegőrzési szándékkal kezdtem el leírni szülőföldem történeteit, ami nagyon jó fogadtatásra talált.

– **A most megjelent Tranzitszálló című, két kisregényt tartalmazó kötetében is elég sok önéletrajzi elem van.**

– Igen, elég sok bácskai motívum található bennük, főleg az Életünk terében, így ebben a mágikus hetes számú kötetemben benne is vagyok, meg nem is. Igazából nem törekszem arra, hogy személyes élményeimmel a műveim fölé nőjek és leárnyékoljam őket.

– **Mindkét esetben nagyon érdekes a témaválasztása. Az első kisregény azt boncolgatja, vajon meddig mehet el egy anya a gyerekeivel való kapcsolatban. A második azt, hogy mihez kezdenénk egy olyan országban, amelyről azt sem**

kes. A Tranzitszálló ötlete is körülbelül fél éve jött, és kezdetben úgy tűnt, nem kisregény lesz, hanem novella. Az írásaim legtöbbször valamilyen morális kérdésből alakulnak ki. Ezek köré szövésem a történetet, és nem fordítva.

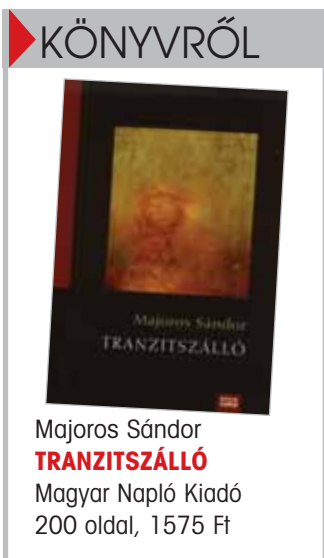
„miként alakul át a jellemünk, ha belekerülünk egy számunkra nagyon kellemetlen vagy nagyon ismeretlen helyzetbe”

tudjuk, mi a neve és hogy az ott lakók milyen nyelvet beszélnek.

– Kezdetben minden téma csak egy kósza ötlet, ami vagy megéri azt, hogy írás legyen belőle, vagy nem. Nagyon nagy hibának tartom, ha valaki az első ötletből, ami fantasztikusnak tűnik, rögtön nekiáll novellát, vagy regényt írni. Én általában hagyom, hogy érlelődjön a dolog. Volt olyan novellatémám, amit fél évig pihentettem, mert nem voltam benne biztos, hogy eléggé érde-

– **Értelmezhetjük-e a Tranzitszálló című kisregényét az ön magyarországi áttelepülésének szimbolikusan megírt történeteként?**

– Ez érdekes felvetés, mert amikor elkezdtem írni ezt a dolgot, és meséltem róla egy barátomnak, azt mondta: te valójában annak a metaforáját írod, ahogy átkerültél Magyarországra és megfordult veled a világ. Lehet, hogy van ebben némi igazság, mármint, hogy tudat alatt tényleg ez volt a szándékom. De amikor hozzáfog-

tam az íráshoz, tisztán csak az érdekelt, miként alakul át a jellemünk, ha belekerülünk egy számunkra nagyon kellemetlen vagy nagyon ismeretlen helyzetbe. A legizgalmasabb kérdés ebben a szituációban számomra az, hogy mit vállalunk fel a túlélésünk érdekében, és ezen a téren meddig vagyunk hajlandók elmenni.

– **A regényhőse jól választott?**

– Szerintem ő egy szimpatikus figura, mert legyőzte magában az ilyen helyzetben szinte törvénytörően jelentkező önsajnálatot és megpróbált beilleszkedni. Ennek az egyébként nyomasztó történetnek emiatt egyértelműen pozitív a kicsengése, bár ez a beilleszkedés dolog egy kissé talán közhelyesnek tűnhet. De az a kiinduló helyzet, hogy valaki egy olyan országba kerül, amelyről azt sem tudja, az ottaniak milyen nyelven beszélnek, nem egy szokványos szituáció. A Tranzit szálló ebből a nézőpontból akár még érdekes olvasmány is lehet.

– **A kötetben van egy másik írás is, az Életünk tere.**

– Ebben már sokkal több az önéletrajzi elem, mint a Tranzitszállóban, mert az olyan, akár egy matematikai képlet, amit levezetésszerűen végig lehet vinni. Az Életünk terében egy fiatalember kap egy felkérést, hogy fényképezze le egy idős hölgy lakását, aki szabályosan belefúladt a saját mocskába. Neki dokumentálnia kell ezt a helyszínt. Mivel ez a sztori megtörtént eseményt dolgoz fel, durván, sőt helyenként szinte már naturalista módon szubjektív írás lett, amelyben a szöveg kimunkáltságára nem fektettem szint semmilyen hangsúlyt.

– **Izgalmas, hogy a fotográfus reflexióin keresztül bemutatkozik ki előttünk az anyalánya konfliktus is.**

– A konfliktusból csak annyi jön át, amennyit a fotós narrátor ebből érzékel. Számára sokkal légyegesebb az, miként rímél rá ez a bizarr anyalánya kapcsolat az ő világára, és az emlékeire. Nem csoda, hogy rendkívül sok prekoncepcióval kezeli az eseményeket, és a végén ez a hozzáállás vezet el ahhoz a büntudathoz, hogy gyakorlatilag ő okozta a néni vesztét azzal, hogy leleplezte a trükkjét. Mert ez az idős néni egy önpusztító, ravasz trükkal próbálja rávenni a lányát arra, hogy vegye magához. Ebben a történetben az az abszurditás, hogy a lány minden vágya az, hogy magához vegye az anyját, de számos ok miatt ez mégsem lehetséges.

– **Az első kisregény nyelvezete igen szikár, szinte már minimalista, míg a második, inkább hömpölygő szövegfolyam. Mennyire volt tudatos szerkesztés eredménye ez?**

– Szerintem alapkövetelmény, hogy az író írásműről írásműre megújuljon. Az lenne az ideális, hogyha stílusban is meg tudna újulni, ám ez már szinte fizikai képtelenség. Az Életünk terében bemutatott helyzet egyszerűen nem engedte meg, hogy díszítő elemekkel fölcicomázzam. Annyi borzalom van ebbe az elbeszélésbe belesűrítve, hogy nem lehetett másként megírni. Ezzel szemben a Tranzitszállóban a nem történésen van a hangsúly. Azt gondoltam, erre egy áradó, belső monológra emlékeztető szövegfolyam lesz a legalkalmasabb, mert ez erősítheti annak az időnélküliségnek a képzetét, amelybe a főhős beleszőpött. De más az írói szándék, és megint más egy írás életrevalósága. Azt, hogy ezek az elképzelések mennyire és milyen módon állják meg a helyüket, alighanem a könyv olvasói fogják eldönteni.

Illényi Mária

Valamennyi könyv mellékleteként kártyákat is találnak.

A kis matematikusoknak

A legkisebbeknek

Az ügyeseknek

A rakoncátlanoknak

www.tudatoszulo.hu

www.napkiado.hu

NÓTÁSKÖNYV
Összeállította SÁROSI BÁLINT
A/5, köve, kottákkal, 360 oldal, 3500 Ft
Bő válogatás a daltömegből, mely a jó fél évszázad előtti magyar társadalomnak még közös dalkészlete volt, s amit a mindennapi beszédben „dal” helyett „nóta”-nak monduk. 330 kotta és szöveg található a gyűjteményben.

nk
NAP KIADO

PAPP ZOLTÁN: **ÍROGATÓ SZÍNÉSZ**
Álarcok sorozat.
A/5 köve, a Szerző rajzaival illusztrálva, 272 oldal, 2900 Ft
„A könyv második fele: drámák, zömében hangjátékok. Mert ilyeneket szoktam néha írni. De az első felében összeípegettem egy különös színháztörténetet. Elmesélem az elmúlt harminc évet. – Kedves Közönség! – Tessék belém lapozni! – Papp Zoltán

ÍROGATÓ SZÍNÉSZ
NAP KIADO

Ki kicsoda a magyar könyvszakmában

www.konyvesek.hu

Az interneten is:

www.konyvesek.hu

a Magyar Szak- és Szépirodalmi Szerzők és Kiadók Reprográfiai Egyesülete támogatásával

maszre

Pesti Broadway

Beszélgetés

Surányi J. Andrással

„Színházszor”, Opera, Operett, Zeneakadémia, vigalmi negyed, szórakoztató zóna, pesti vicc, kabaré... Világörökség... Ez volt a most ismét feléledt **pesti Broadway** illetve ahogyan a pesti népnyelv és a szerző is szívesen említi: „a Bródváj”.

Dalárda, dalcsarnok, zengeráj – tudja-e a kedves olvasó, hogy mit jelentenek ezek a szavak? Ezek bizony mulatók, zenés kávéházak és kocsmák elnevezései voltak egy letűnt korban. Azokban a boldog békeidőkben, amikor csatlakozni szerettünk volna Európa és a világ fejlődő kultúrájához – és ez minden valószínűség szerint sikerült is.

– **Személyes bejárás történelmi kitérőkkel – ez az ön könyvének alcíme. Valószínűleg mindenkinek van valami személyes bejárása a Bródvájra. A családi kötődésen és a színházakon kívül nekem például annyi, hogy a mai napig szeretek ott grasszálni. (Könyvből azt is megtudtam, hogy ez a szó honnan ered!) Az ön szívének miért kedves a pesti Broadway?**

– Kedves, mert ez van, azaz itt lakom és a honi polgár egyetlen komoly vagyontárgya a lakása és az enyém itt van. Persze azért van itt, mert leginkább itt érzem jól magam, akkor is, ha mint áruccsatolást, az Önkormányzatot is hozzá kaptam. Úgy alakult az életem, hogy a dizájn és kultúra mindennemű kiszolgálótevékenysége lett a kenyerem. Kizárásos alapon is Tereźvárost kell szeretnem Pesten, hát szeretem. Lehet, hogy inkább egy féltő óvás ez, mert látom a folyamatos változásokat, melyek részben termé-

szetesek és örömteljesek, sokszor viszont kultúbarbárok, öncélúak és -hasznúak, Bródvájellenesek.

– **A névadás érdekelne. Budapest vagy tízszer belefér New Yorkba. Kicsi ország, kicsi bródváj? Egyébként úgy tudom, hogy Somossy Károly – azaz Karl Singer, a magyar mulatónegyed tivornyáiról híres feltalálója – az akkori honi ízlésnek megfelelően egy pesti Montmartre-ot álmódott meg eredetileg. Miért lett mégis amerikai-
asan Broadway?**

– Ma divat utálni Amerikát. Teszik ezt emberek, kecsapos bajusszal, kezükben hamburgerrel, melynek révén egyre feszebb hátsójukon a léviszfarmer és az arcuk is alig fér a „külra” belótt bézbólsapka alá. Anno dazumal – bocs, ha konzekvens akarok lenni „dacumál” –

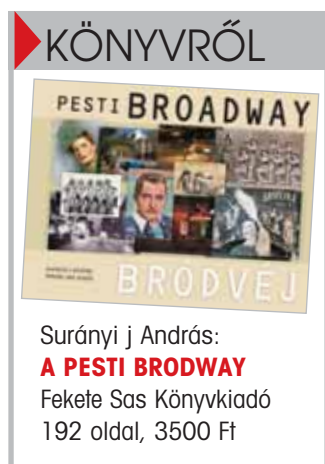

az osztrákokat kellett a szalon és a kávéház elvárásainak megfelelően szidni és nem tűnt sikerrel kecsegtető vállalkozásnak a Bécsre és a benne lakó osztrákokra emlékeztetni a nagydeműt. Pest és a pestiek Párizsra tekintettek, mert ők szabadok, elegánsak, kokettek, előkelők, erotikusak és mindenekelőtt jó messze voltak. Aztán jött Amerika, az amerikai álm, sőt az álmogyár és mindent überelt. A Broadway mellett, villám gyorsasággal jött elő a Csikágó, a Washington és New York kávéházak, az Új Világ technikája és kultúrfőlénye iránti rajongás. Nem volt kétséges, hogy innentől a korlátlan lehetőségek földje bilincselte le inkább a közfantáziát.

– **Térképek, utcarészletek, plakátok, arcképek – a kezdetektől napjainkig... Ezt a könyvet böngészgetni, csemegézni kell!**

Ön írt, fotózott és gyűjtőktől is kapott anyagot. Mennyi idő alatt állt össze a könyve? Megtudhatnánk valamit a készülés körülményeiről?

– Azt hiszem messi-szindrómának hívják azt a beteges gyűjtőszennvedélyt, mely rajtam uralkodik. A nyolcvanas évek elején, a zuglói panellben még tengerimalacokat, ugrógereket és hörcsögöket gyűjtöttem, de a történelmi levegő és a hely szelleme elkapott Tereźvárosban. Apám nagy bélyeges volt, én a bélyeg mellé bevállaltam a képeslapokat, gyufacimkéket, fényképeket és fotótörténelmet. Szert tettem a későbbiekben hasonló messi-barátokra, akikkel titokzatos cseréket bonyolítottam. Az anyag tehát nem egy spontán begyűjtés eredménye. Hozzájött még nővérem Arizona-asztala, bolhapiacbeteg festő-barátom szerzemé-

Surányi J. András:
A PESTI BROADWAY
Fekete Sas Könyvkiadó
192 oldal, 3500 Ft

Januárban nem indul

A világ sok országában részesülnek állami, közösségi forrásból támogatásban könyvkiadók, könyvtárak, olvasók. Az egyik – skandináv modell néven ismertté vált – rendszer szerint könyvtárak számára központi forrásból vásárolják meg a nemzeti nyelven írt és megjelentetett kortárs szépirodalmi alkotásokat, elérve így, hogy a művek a legkisebb települések könyvtáraiban is megtalálhatóak legyenek.

Cseppet sem meglepő, hogy a magyar könyvkultúra iránt elkötelezett könyves szakemberek körében is körvonalázódott az elképzelés arról, hogy valami ehhez hasonló program megvalósítása hazánkban is kívánatos lenne.

A Magyar Könyvkiadók és Könyvkereskedők Egyesülete öntötte formába az elképzelést, és több mint három évvel ezelőtt tárta nyilvánosság elé a Márai-programnak elnevezett könyv-, könyvtár-, olvasó-támogatási rendszer első változatának leírását. A kulturális kormányzat is kedvezően fogadta az ötletet. A tervezet szerint a lebonyolítást a magyar kultúra legnagyobb támogatója, a Nemzeti Kulturális Alap vállalja magára, és ezzel a koncepcióval az NKA elnöksége is egyetértett.

Ahogy az lenni szokott, a legfőbb akadálya a megvalósításnak a pénzügyi fedezet hiánya volt.

A helyzet akkor és attól változott meg, amikor az országgyűlés törvényt hozott a kulturális járulék megszüntetéséről és arról, hogy a Nemzeti Kulturális Alap finanszírozását az állami tulajdonú Szerencsejáték Zrt. befizetett adójából oldja meg. Az Alap így biztosabb és tervezhetőbb összegre számíthat, hiszen a kulturális járulék összege mindig is túlságosan ki volt téve a gazdaság előre nem látható változásainak, ha csökkent a gazdasági teljesítmény, azzal arányosan csökkent a kulturális járulék összege.

Hiller István oktatási és kulturális miniszter a 2009. évi Ünnepi Könyvhéten, a Szép Magyar Könyv Verseny díjkiosztóján jelentette be, hogy 2010-ben elindul a Márai-program.

Elindultak az egyeztetések a program és lebonyolítása megszervezésére. A Nemzeti Kulturális Alap sajtótájékoztatóján jelentette be 2009 novemberének végén, hogy 2010. januárjában várható a Márai-program első pályázatának kiírása. A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülete azonban megvétózta a program elindítását, mert a program lebonyolításának irányítására hivatott grémiumból teljesen kihagyták a szerzők és a könyvkiadók képviselőit, és más szakmai aggályaik is voltak. A helyzet az MKKE és az NKA nézeteinek közeledésével megoldódni látszik, e pillanatban azonban még nem tudni, mikor kezd működni a Márai-program.

K. J.

Szép Magyar Könyv

A Szép Magyar Könyv 2009 Versenyt az idén is meghirdette a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülete a magyarországi, illetve határon túli magyar nyomdákban előállított, tavaly megjelent kiadványok számára. A nevezés feltételeiről, a szükséges tudnivalókról az érdeklődők a www.mkke.hu honlapon (Aktuális hírek), vagy telefonon, a 343-2538 telefonszámon tájékozódhatnak. Jelentkezési határidő: 2010. február 5.

nyei, árveréseken szerzett programfüzetek, kordokumentumok és egy berlini „betegtársam” kolosszális színháztörténelmi gyűjteménye. Amit saját könyvtáramban nem találtam, azt antikváriumokban és a tematikus múzeumokban szedtem össze a táplálkozásom terhére. Más helytörténelmi műveknek is szerkesztője, fotósa vagy munkatársa voltam és ennek a könyvnek az ötlete is négy évre nyúlik vissza, amikor még hivatalosan is foglalkoztam a kerület és a Bródvőj történelmével és kulturájával.

– **Elvárászol ez az időutazás! Érdekes volna látni például, amikor a mai Csányi utca sarkán, kertek között, még csak a ma is meglévő, velencei stílusban épült Pekáry-ház állt. Aztán: amikor a kettős villamos az Akácfa utcán járt... – egy mese is kezdődhetne így! Kultúrtörténelmi adatok, építészettörténet, nevek és szórakoztató anekdoták. Melyik az ön legkedvesebb időszaka, története?**

– Legkedvesebb történetem még várat magára, egyelőre nem történt meg, ha igen, sajnos én nem tudok róla... Azokra az életképekre gondolnék, amik csak úgy pillanatokra az emberek eszébe jutnak az én figyelmfelkeltésem alapján. Egy idősebb Nagymező utcai hölgy például örömmel mesélte, hogy mint varrónő, ő is a Senger Micinek, Miss Arizonának dolgozott. Én 1986-ban pont azt a műteremlakást akartam elcserélni, ahol Mai Manó K. u. K udvari

fényképész műteremházának retusterme, később az Arizona mulató varrodája volt. Ez sem rossz expozíció egy romantikus történethez. Csak hát a hölgy egy örökifjú, rüsztig nyugdíjas, én meg csak egy koravén ratkógyerek. Nem illünk egymáshoz... De az az eset sem múlt el bennem nyomtalanul, amikor egy Paulay utcai kifőzdénél valami káposztáscevekkel illat vert orrra és tüstént Kiss József egy művében éreztem magam.

– **Megtudtam, hogy az ön kedvenc filmje Tarkovszkijról a Stalker, amelyben a címszereplő egyféle idegenvezető a Zónában, a tiltott övezetnek számító területen, ahová a titkos vágányokat beteljesítő vándorolnak el... Úgy tűnik, hogy ezzel a könyvével ön egy kicsit rokona ennek a Stalkernek. Mint író és képríművész hová kalauzolja az olvasót legközelebb?**

– Valóban szeretem Tarkovszkij majd minden filmjét, a Stalkert is. Kétségbeesettem annak idején a lipcsei vetítőt, aki hiába magyarázta, hogy három embernek nem köteles levetíteni a filmet. Volt, hogy a film végén már csak egyedül voltam. Azt sem tagadom, hogy némi búskomor pátosz belém is szorult a múlt emlékeivel és tűnő értékeivel kapcsolatban. Jelenleg is egy hosszabb felfedező tevékenység összegzésével foglalkozom, a budapesti zsidó temetők szimbólumrendszerével, ikonográfijával és többnyelvű sírfelirataival kapcsolatban.

Szepesi Dóra

**Az Alexandra Könyvruházak sikerlistája
2009. november 27 – 2010. január 21.**

Szépirodalom

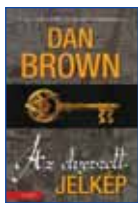
1. Dan Brown: *Az elveszett jelkép*
Gabo Könyvkiadó
2. Rác Zsuzsa: *Nesze Neked Terézanyu!*
Ulpius-ház Könyvkiadó
3. Leslie L. Lawrence: *A fekete özvegy I-II.*
Studium Plusz Kiadó
4. Robin Cook: *Idegen test*
Alexandra Kiadó
5. Paulo Coelho: *Szerelmem – Válogatott idézetek*
Alexandra Kiadó
6. Paulo Coelho: *A győztes egyedül van*
Athenaeum Kiadó
7. Vámos Miklós: *Tiszta tűz*
Európa Könyvkiadó
8. Danielle Steel: *Eljön az a nap*
Maecenas Könyvkiadó
9. Fejős Éva: *Eper reggelire*
Ulpius-ház Könyvkiadó
10. Vass Virág: *Vulévu*
Ulpius-ház Könyvkiadó

Ismeretterjesztő

1. Müller Péter: *Gondviselés*
Alexandra Kiadó
2. Vujity Tvrtko: *Menekülés a pokolból*
Alexandra Kiadó
3. Debreczeni József: *Arcmás*
Noran Libro Kiadó
4. Aczél Endre: *Amit megírhatok*
Alexandra Kiadó
5. dr. Csernus Imre: *A férfi*
Jaffa Kiadó
6. Müller Péter: *Szeretőkönyv*
Alexandra Kiadó
7. dr. Csernus Imre: *A nő*
Jaffa Kiadó
8. Moldova György: *Érik a vihar I-II.*
Urbis Könyvkiadó
9. Bunyevác Zsuzsa: *Az Új Világrend
tízparancsolata, avagy a Szent Grál
elrablása?*
Alexandra Kiadó
10. Dolák-Saly Róbert: *Agyatlantisz, avagy az ember tragédia*
Európa Könyvkiadó

Gyermek, ifjúsági

1. Stephenie Meyer: *Eclipse – Napfogyatkozás*
Könyvmolyképző Kiadó
2. Stephenie Meyer: *Twilight – Alkonyat*
Könyvmolyképző Kiadó
3. Stephenie Meyer: *New Moon – Újhold*
Könyvmolyképző Kiadó
4. Geronimo Stilton: *Boldogulj angolul*
Alexandra Kiadó
5. Geronimo Stilton: *Karácsony van, Stilton!*
Alexandra Kiadó
6. Tea Stilton: *Rejtély Párizsban*
Alexandra Kiadó
7. Elisabetta Gnone: *Fairy Oak 3. – A Fény Hatalma*
Könyvmolyképző Kiadó
8. Geronimo Stilton: *A Kalóz-szigetek kincse*
Alexandra Kiadó
9. Alyson Noel: *Blue Moon – Kék hold*
Könyvmolyképző Kiadó
10. Maggie Stiefvater: *Shiver – Borzongás*
Könyvmolyképző Kiadó

Dan Brown:
Az elveszett jelkép
Alexandra Könyvruházak sikerlistája, Szépirodalom, 1.

Amióta hírért vehettük, hogy a Da Vinci-kód hőse visszatérni készül, azóta izgagtott várakozás előzte meg jöttét. Robert Langdon visszatért, és vele alkotója is a sikerlistákra: ötből négy helyen az első lett.

Müller Péter:
Gondviselés
Libri sikerlista, 3.

A sikerlistákat figyelemmel kísérő olvasó jól tudja, hogy Müller Péter könyvei mindig nagy rajongótáborra vonzanak. Nincs ez másként most sem: a szerző életének számadását megírva a sors kérdéseiről történő „beszélgetésre” invitálja olvasóit – sokan elfogadták a meghívást.

**Bookline sikerlista
2009. december 16 – 2010. január 21.**

Szépirodalom

1. Brown, Dan: *Az elveszett jelkép*
Gabo Kiadó
2. Monaldi, Rita – Sorti, Francesco: *Imprimatur*
Nyitott Könyvműhely Kiadó
3. Rác Zsuzsa: *Nesze Neked Terézanyu!*
Ulpius-ház Kiadó
4. Monaldi, Rita – Sorti, Francesco: *Secretum*
Nyitott Könyvműhely Kiadó
5. Ward, J. R.: *Kapzsiság*
Ulpius-ház Kiadó
6. Larsson, Stieg: *A kártyavár összedől*
Animus Kiadó
7. Young, William P.: *A viskó*
Immanuel Alapítvány
8. Lawrence, Leslie L.: *A fekete özvegy I-2.*
Studium Plusz Könyvkiadó
9. Fejős Éva: *Eper reggelire – Hotel Bali 2.*
Ulpius-ház Kiadó
10. Ward, J. R.: *Beavatás – Fekete Tör Testvériség*
Ulpius-ház Kiadó

Ismeretterjesztő

1. *Felsőoktatási felvételi tájékoztató 2010*
Educatio Kht.
2. Müller Péter: *Gondviselés – Beszélgetés a sorsunkról*
Alexandra Kiadó
3. Debreczeni József: *Arcmás*
Noran Libro Kiadó
4. Mautner Zsófia: *Chili & Vanília*
Kulinária Kiadó
5. Csernus Imre dr.: *A férfi*
Jaffa Kiadó
6. *Égészséges Receptek Télen-Nyáron*
Fiesta Stúdió Kiadó
7. Csernus Imre dr.: *A nő*
Jaffa Kiadó
8. Bethlen Tamás – Hegedüs István (szerk.): *A Forma-1 krónikája*
Springer Kiadó
9. Szendi Gábor: *Paleolit táplálkozás*
Jaffa Kiadó
10. Faber, Adele – Mazlish, Elaine: *Beszélgj úgy, hogy érdekelje, hallgasd úgy, hogy elmesélje*
Reneszánsz Könyvkiadó

Gyermek, ifjúsági

1. Meyer, Stephenie: *Eclipse – Napfogyatkozás*
Könyvmolyképző Kiadó
2. Meyer, Stephenie: *New Moon – Újhold*
Könyvmolyképző Kiadó
3. Meyer, Stephenie: *Twilight – Alkonyat*
Könyvmolyképző Kiadó
4. Stiefvater, Maggie: *Shiver – Borzongás*
Könyvmolyképző Kiadó
5. Vaz, Mark Cotta: *New Moon (Újhold) – Kulisszatitkok*
Könyvmolyképző Kiadó
6. Gnone, Elisabetta: *Fairy Oak 3. – A Fény Hatalma*
Könyvmolyképző Kiadó
7. Meyer, Stephenie: *Eclipse – Napfogyatkozás*
(keményborítós)
Könyvmolyképző Kiadó
8. Meyer, Stephenie: *New Moon – Újhold*
(keményborítós)
Könyvmolyképző Kiadó
9. Böszörményi Gyula: *3...2...1...*
Könyvmolyképző Kiadó
10. Noel, Alyson: *Blue Moon – Kék hold*
Könyvmolyképző Kiadó

**A Könyvtárellátó Kft. sikerlistája
2009. december 1 – december 31.**

Szépirodalom

1. Rác Zsuzsa: *Nesze neked Terézanyu!*
Ulpius-ház Könyvkiadó
2. Lőrincz L. László: *A fekete özvegy I-2.*
Studium Plusz Kiadó
3. Schäffer Erzsébet: *Pókfónalon*
Sanoma Budapest Kiadó
4. Courths-Mahler, Hedwig: *Együtt a csúcsra*
EX-BB Kiadó
5. Brown, Dan: *Az elveszett jelkép*
Gabo Kiadó
6. Hardy, Thomas: *A kék szempár*
Lazi Könyvkiadó
7. Vujity Tvrtko: *Menekülés a pokolból*
Alexandra Kiadó
8. Anderson, Catherine: *Nyári szellő*
General Press Kiadó
9. Chevalier, Tracy: *Isten teremtményei*
Geopen Könyvkiadó
10. Flynn, Vince: *Kiélezett helyzet*
General Press Kiadó

Ismeretterjesztő

1. *Divatos kiegészítők gyöngyből*
Maxim Könyvkiadó
2. Pálffy Géza: *Magyarország története 9.*
Kossuth Kiadó
3. Ranschburg Jenő: *Nyugtalan gyerekek*
Saxum Kiadó
4. Gebei Sándor: *Magyarország története II.*
Kossuth Kiadó
5. Pálffy Géza: *Magyarország története 10.*
Kossuth Kiadó
6. Telegdi Ágnes: *Téli ünnepkör*
Aréna 2000 Kiadó
7. Poór János: *Magyarország története 12.*
Kossuth Kiadó
8. Müller Péter: *Gondviselés*
Alexandra Kiadó
9. Ranschburg Jenő: *Mi rontottuk el?*
Saxum Kiadó
10. Ruh, Angelika: *Ragyogó gyöngyökszerek*
Maxim Könyvkiadó

Gyermek, ifjúsági

1. Donászy Magda: *Óvodától iskoláig*
Holnap Kiadó
2. Rahn, Sabine: *Lovas történetek*
Fabula Stúdió
3. Miler, Zdenik: *A vakond és a karácsony*
Móra Kiadó
4. Stilton, Geronimo: *Az igazi úriember*
Alexandra Kiadó
5. Stilton, Geronimo: *Játékok könyve*
Alexandra Kiadó
6. Miler, Zdenik: *A kisvakond és a tél*
Móra Kiadó
7. Webb, Holly: *Cica az erdőben*
Könyvmolyképző Kiadó
8. Webb, Holly: *Az ellopott kiskutyá*
Könyvmolyképző Kiadó
9. Meyer, Stephenie: *Eclipse – napfogyatkozás*
Könyvmolyképző Kiadó
10. Nógrádi Gábor – Nógrádi Gergely: *A bölcs gyerek könyve*
Presskontakt Kiadó

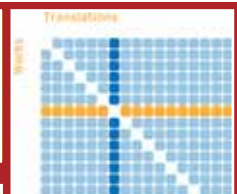

**Magyarul Babelben:
A MŰFORDÍTÁSOK ÉS MŰFORDÍTÓK PORTÁLJA**

„a költő sose lódit:”

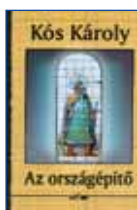
the poet never lies
že nelhat básnickou je ctností
die Dichter niemals lügen
poeta nie blagier
Поэт не соврет

www.magyarulbabelben.net

Kós Károly:
Az országépítő
Líra sikerlista,
Szépirodalom, 8.

Történelmi időkben született történelmi regény a magyar kultúra kiemelkedő személyiségének tollából – Kós Károly a 30-as években írta meg regényét István királyról, a téma és a szerző ma is sok olvasó számára jelent „kötelező olvasmányt”.

Zdeněk Miler:
A vakond és a karácsony
Könyvtárellátó sikerlista, gyermek, ifjúsági 3.

December karácsony hava, így egy okkal több hogy nemzedékek kedvelt kisvakondja éppen ebben a hónapban kerüljön rá a sikerlistára a kedves történettel, amely vakond és barátai karácsonyi készülődését meséli el kicsiny olvasóinknak.

Libri sikerlista
2009. december 1 – december 31.

1. Brown, Dan: *Az elveszett jelkép* Gabo Kiadó
2. Rácz Zsuzsa: *Nesze neked Terézanyu!* Ulpius-ház Kiadó
3. Müller Péter: *Gondviselés* Alexandra Kiadó
4. Fejős Éva: *Eper reggelire* Ulpius-ház Kiadó
5. Meyer, Stephanie: *Eclipse – Napfogyatkozás* Könymolyképző Kiadó
6. Debreczeni József: *Arcmás* Noran Libro Kiadó
7. Leslie L. Lawrence: *A fekete özvegy* Studium Plusz Kiadó
8. Méhes György: *Egyetlenem* Ulpius-ház Kiadó
9. Csernus Imre: *A férfi* Jaffa Kiadó
10. Vass Virág: *Vulévu* Ulpius-ház Kiadó
11. Rita Monaldi – Francesco Sorti: *Imprimatur* Nyitott Könyvműhely Kiadó
12. Meyer, Stephanie: *Twilight – Alkonyat* Könymolyképző Kiadó
13. Schaffer Erzsébet: *Pókfánlon* Anoma Budapest Kiadó
14. Fejős Éva: *Hotel Bali* Ulpius-ház Kiadó
15. Huszti Péter: *Kik vagytok, hé!* Ulpius-ház Kiadó
16. Meyer, Stephanie: *New Moon – Újhold* Könymolyképző Kiadó
17. Coelho, Paulo: *A győztes egyedül van* Athenaeum Kiadó
18. Vámos Miklós: *Tiszta tűz* Európa Kiadó
19. Cook, Robin: *Idegen test* Alexandra Kiadó
20. Larsson, Stieg: *A kártyavár összedől* Animus Kiadó
21. Mautner Zsófia: *Chili & vanília* Kulínária Kiadó
22. Csernus Imre: *A nő* Jaffa Kiadó
23. Rita Monaldi – Francesco Sorti: *Secretum* Nyitott Könyvműhely Kiadó
24. Fejős Éva: *Csajok* Ulpius-ház Kiadó
25. Dolák-Saly Róbert: *Agyatlantisz* Európa Kiadó
26. Gnone, Elisabetta: *Fairy Oak 3. – A fény hatalma* Könymolyképző Kiadó
27. Harris, Joanne: *Aludj kislány* Ulpius-ház Kiadó
28. Vujity Tvrtko: *Menekülés a pokolból* Alexandra Kiadó
29. Schlink, Bernhard: *A felolvasó* Ulpius-ház Kiadó
30. Schache, Ruediger: *A szívágnes titkai* Édesvíz Kiadó

Technikai okok miatt a Libri Kft. tematikus bontás nélküli harmincas sikerlistát bocsátott rendelkezésünkre.

Hiperaktív Micimackó

Érdekes, hogy a hiperaktivitás alapeseiteinek tökéletes példái Milne Micimackójának szereplői. Első pillanatra meglepőnek tűnik, hogy Tigris, Micimackó, Malacka, Nyuszi, sőt még Füles is hiperaktív. Ez a nézet tulajdonképpen a köznyelvben hiperaktivitásnak nevezett probléma kiterjesztése. A szakirodalomban már régen nem ezzel a névvel illetik a jelenséget, hiszen annak valójában nem a túlmozgásosság a legfőbb jellemzője, hanem a figyelemzavar. A figyelem zavarának különböző jellegzetes formái pedig nagyon is jelen vannak a Micimackó szereplőinél. Az a benyomásom, hogy a figyelemzavar már nem is kórkép, hanem korkép, hiszen a mai gyerekek 60–70 százalékát be lehet sorolni a fenti típusokba.

Az „Iskolai agresszió” alfejezetben megpróbáltam csoportosítani az agresszió fajtáit. A rangsorképző viselkedés – főleg fiúk esetében – például evolúciós jelenség: a fiúk ütközés útján ismerkednek a világgal, megpróbálják magukat elhelyezni benne, és az így kialakult énképet viszik magukkal tovább. A reaktív agresszió már nem szerencsés: az ilyen gyerekek ugyan nem kezdeményezik a konfliktust, de hajlamosak arra, hogy mindenféle ingert szándékos sérelemnek éljenek meg, és agresszióval reagáljanak rá.

(Részlet Szénási Zsófia
Ranschburg Jenővel készített,
januári számunkban olvasható
interjújából)

Ranschburg Jenő: *Nyugtalan gyerekek*
Könyvtárellátó sikerlista, ismeretterjesztő, 3.

Líra sikerlista
2008. december 1 – december 31.

1. Dan Brown: *Az elveszett jelkép* Gabo Könyvkiadó
2. Leslie L. Lawrence: *A fekete özvegy* Studium Plusz Kiadó
3. Paulo Coelho: *A győztes egyedül van* Athenaeum Kiadó
4. Rácz Zsuzsa: *Nesze Neked Terézanyu!* Ulpius-ház Kft
5. Fejős Éva: *Eper reggelire* Ulpius-ház Kiadó
6. Minaldi-Sorti: *Imprimatur* Nyitott Könyvműhely
7. Audrey Niffenegger: *Az időutazó felesége* Athenaeum Kiadó
8. Kós Károly: *Az országépítő* Lazi Könyvkiadó
9. Vámos Miklós: *Tiszta tűz* Európa Kiadó
10. Minaldi-Sorti: *Secretum* Nyitott Könyvműhely

Ismeretterjesztő

1. Müller Péter: *Gondviselés* Alexandra Kiadó
2. Debreczeni József: *Arcmás* Noran Libro Kiadó
3. Tvrtko Vujity: *Menekülés a pokolból* Alexandra Kiadó
4. Dr. Csernus Imre: *A férfi* Jaffa Kiadó
5. Dr. Csernus Imre: *A nő* Jaffa Kiadó
6. Moldova György: *Érik a vihar I-II.* Urbis Könyvkiadó
7. *Ablak a végtelenre* Helikon Kiadó
8. Rhonda Byrne: *The Secret – A Titok* Édesvíz Kiadó
9. Bódi Margó: *Az én izvilágom* Bódi Guszti Produkciós Iroda Kft.
10. P. Gál Judit: *Ördögök ügyvédei 3.* Babusz Bt

Gyermek, ifjúsági

1. Stephenie Meyer: *Eclipse – Napfogyatkozás – fűzött* Könymolyképző Kiadó
2. *Magyarország – Puzzle könyv* Manó Könyvek
3. Benedek Elek: *A jégpáncélos vitéz* Kairosz Kiadó
4. Stephenie Meyer: *Twilight – Alkonyat – fűzött* Könymolyképző Kiadó
5. *Dalok Sodor szigetéről – Thomas & Friends* Egmont-Hungary Kft.
6. Gáspár Ferenc: *A sárkány harca* Coldwell Könyvek
7. Anne-Marie Frisquet: *Négy évszak az öreg tölgyön* Manó Könyvek
8. *Miley Cyrus – Az én sztorim* Egmont-Hungary Kft.
9. *Világunk hét földrésze – Puzzle könyv* Manó Könyvek
10. *Star Wars A klónok háborúja – Rajongói kézikönyv* Egmont-Hungary Kft.

A KÉSZSÉGFEJLESZTÉS SIKERKÖNYVEI

Tizenöt éve örvend töretlen népszerűségnek a Göncöl Kiadó két munkafüzete. A gyógypedagógusok által összeállított kiadványok az iskolakezdéshez elengedhetetlen képességek kialakítását segítik.

GÖNCÖL KIADÓ 1519 Budapest, Pf. 351; Telefon: (06-1) 361-4370

„Közös titka volt a társadalomnak”

Beszélgetés Dalos Györggyel

A közelmúltban jelent meg **Dalos György** Világ proletárjai, bocsássatok meg! című könyve, melyben az előző rendszer kelet-európai vicceit gyűjtötte csokorba. A Berlinben élő szerzőt telefonon faggattuk.

– A könyv először 1993-ban jelent meg németül.

– Igen, és németül már a 9. kiadásnál tartunk. Olcsó, kicsi, zsebre tehető könyv lett, amit ezek szerint szeretnek az olvasók. A magyar kiadás is ilyen és pontosan ugyanúgy néz ki, mint a német. Ugyanaz a Brenner György-karikatúra van a címlapján mindkettőnek.

– **Hogyan gyűjtötte össze a vicceket? Keletkezésükkor lejegyezte őket?**

– Nem, egy darabot sem írtam fel, hanem amikor elkezdtem írni ezt a könyvet, végiggondoltam, hogy milyen viccekre emlékszem, majd leírtam őket.

– **Ennyire jó a memóriája?**

– Ezek szerint igen. De azért én sem emlékszem mindenre, mert amikor barátaimnak odaadtam a kéziratot, ők ki tudták egészíteni. Természetesen lehetett volna még bővíteni a kötetet, de úgy gondoltam, hogy kettőszázötven körül kell a viccek számát maximálni. Ennek a mennyiségnek nagyjából tartalmaznia kell tematikailag mindazt, amitől vicc lesz a kelet-európai vicc.

Két okból volt nehéz megírni ezt a könyvet. Egyrészt azért, mert a vicc az minden, csak nem leírt forma. A vicc legalább annyira előadóművészet, mint alkotó művészet. Egy kicsit olyan, mint a népdal. Mert a népdalok is abból élnek, hogy valaki éneklő őket.

– **Vagy népmese.**

– Igen, a viccek a városi folklór sajátos elemei, és a gyökereik nagyon mélyre nyúlnak vissza. A legkorábbi viccek típusviccek voltak, amelyek vándorviccekként a mai napig tovább élnek. Például a rendőrviccek hősei valamikor a középkorban a bolondok voltak. A bolondok, akiket csodáltak, akiktől egy kicsit félték és akikkel egy picit azonosultak.

A 19-20. századi kelet-európai zsidó vicc pedig valamilyen módon mozgásba hozta a vicc politikai erejét. Mindennek a megkoronázása volt a negyvenes-ötvenes évek fordulóján a diktatúraviccek elterjedése.

– **Mi okozta a könyv írásakor a másik nehézséget?**

– Hogy németül írtam meg a vicckönyvet, vagyis valamelyest elveszett a viccek magyaros íze. Bizonyos vicceket egyszerűen képtelen voltam lefordítani. Ezek, bár nem mindig első osztályúak, nagyon jellemzőek a korra. Például az új gazdasági mechanizmus idején, 1968-ban volt egy munkásvicc, amely azt kérdezte, hogy milyen lesz a gazdasági reform. A válasz az volt: szuperszonikus. A hallgató persze megkérdezte: miért. Azért, mert a kádereknek szuper, a munkásoknak szólni kuss. Ez az a vicc, amit nem lehet lefordítani.

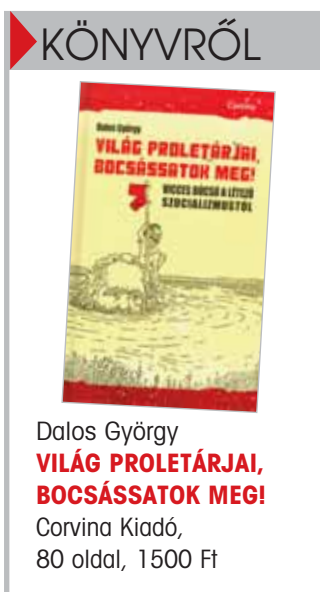
– **Mennyiben különböztek az egyes országok viccei?**

– Természetesen a különböző múltú országokban a vicctechnika és a viccek alapja is egy kicsit más volt. De a szocialista országoknak volt bizonyos értelemben közös vicckincsük, ilyen tipikus közös vicc volt az „örmény rádió” sorozat. Ha megkérdezik valamiről az örmény rádiót, mindig olyan választ ad, amellyel leleplezi a hamis ideológiát. Ha például megkérdezik az örmény rádiót, hogy lesz-e majd kommunizmus Amerikában, akkor az a válasz, hogy lesz, de akkor nem tudom, hogy honnan fogjuk a búzát venni.

A viccek rendszerint azzal foglalkoztak, hogy mi a különbség az uralkodó réteg szavai és tettei között. Mi a különbség a propagandában túldicsért és a tényleges helyzet között, az ideológia és a valóság között. Ebből élt a néphumor.

– **Az emlékezetünk rövid, gondolom például az albán diktátorra ma már kevesen emlékeznek.**

– Európában Albánia volt a legelszigeteltebb ország, amelyet nem lehetett elhagyni, csak hivatalos út okán, csak diplomaták, csak család nélkül mehettek ki az országból. Innen ered az az albán vicc, hogy Enver Hodzsa (a diktátor) magához kéri a kedvenc cigányát, akinek joga van, mint udvari bohócnak, vicceket mesélni és azt kérdezi tőle, hogy mit csinálnál, ha megnyitnám a határokat. A cigány azt válaszolja, azonnal felugranék egy fára. Miért? Hogy el ne sodorjanak. En-

ver Hodzsának a túlhatalmából eredt a vicc, és abból, hogy milyen kicsi az ország. A másik disszidálási vicc az arról szólt, hogy miért tiltották be Albániában a hármassugrást. Hogy senki se disszidálhasson. Az ország kicsinysége maga is vicctéma volt.

A kései szovjet pártvezetőknel pedig a gyengeségük és a betegségük volt a viccek témája. Visszatért a régi középkori toposz, a betegségek toposza, ahogy egymás után sorra haltak meg. Ebből űz tréfát a következő gonosz vicc: a szovjet tv-moderátor egy este azzal jelentkezik, hogy kedves nézőink, nevetni fognak, megint szomorú hírt kell közölnöm. Amilyen hatalmas tekintélyt próbáltak ezek az emberek maguknak szerezni, úgy foszlott semmivé ez a tekintély az első politikai viccben. Ez a feszültség nyilvánvalóan abból ered, hogy közös titka volt a társadalomnak, ez a titok a király meztelensége volt.

– Azt írja a kötet bevezetőjében, hogy nem annyira az ellenzék-re voltak jellemzőek a viccek.

– A viccek jellemzőbbek voltak a Kádár-korszakra, mint az ellenzék. Az ellenzék egy kisebbség volt, vicceket viszont mindenki mesélt, beleértve a pártfunkcionáriusokat is. A vicc igazabb reflexió volt a Kádár-rendszerre.

– Miért igazabb a vicc, mint az ellenzék?

– Azért, mert a hivatalos ideológiának nagyon kevés ellentétele volt ezekben a rendszerekben. Az egyik ellentéte, az egyik legális formája annak, hogy valaki nem a hivatalos ideológiát követi, az a vallás volt, tehát a vallásos gondolkodás, amelyet bizonyos szűk keretek között a rendszer megtűrt. A másik ilyen a viccmesélés, amit hol tűrt, hol nem tűrt. A harmadik ilyen az pedig a hetvenes évek közepén kibontakozó ellenzéki mozgalmak, amelyek mindig csak egy értelmiségi kisebbségként bírálták a fennálló rendszert. És végül volt Magyarországon a másként gondolkodásnak a legális kultúrában is részt vevő formája: maga az irodalom.

– Gratulálni szeretnék a Lipcsei Könyvvásár Könyvdíjához, amelyet márciusban fog megkapni!

– Köszönöm szépen! Ez egy részben irodalmi, részben közéleti díj, amelyet az indoklás szerint egyrészt a kulturális tevékenységért, másrészt pedig a legutóbb megjelent könyvemért fogok kapni. Ez a könyv csak németül jelent meg, magyarul csak két fejezete látott napvilágot. A függöny felgördül a címe, és a kelet-európai diktatúrák bukásáról szól. A kötet 7 fejezetből álló történeti esszé, az első fejezetben megpróbálom kideríteni, hogy a Szovjetunió végül is miért mondott le a szövetségeseiről, miért nem vállalta tovább a birodalom fenntartását. A következő hat fejezetben pedig azt, hogy ez az eredetileg titkos gorbacsovi elhatározás hogyan hatott az egyes országokra a '89-es évben. Nagyon különbözően buktak meg a rendszerek, volt, amelyik stílusosan, volt, amelyik stílustalanul, volt, amelyik békésen, volt, amelyik erőszakosan.

– Ön személy szerint hogyan élte meg '89-et?

– Nagyon sokat vártam rá, mire átélhettem, hiszen a hetvenes évek közepétől a demokratikus ellenzék tagja voltam. Magát a rendszerváltást különleges helyzetben éltem meg, hiszen én akkor Bécsben éltem már. Természetesen nagyon örültem neki, nagyon örültem annak, hogy békésen, szinte kedélyesen ment végbe. Szerencsére közel voltam és a Kossuth rádión tudtam követni az eseményeket. Gyakori hazalátogatásaim során pedig rengeteg újságot vásároltam. Ezeket az újságokat azért volt érdekes kézbe venni, mert az ember nem is hitte volna, hogy magyar nyelven ilyen szabad szövegek napvilágot láthatnak, hogy létezik erre nyelv.

Jolsvai Júlia

32000 év alkotásai online

Könyvkiadók és újságszerkesztőségek munkatársainak lehet érdekes a hír: a Cultiris Kulturális Képgyűjtemény bővítette saját, jelenleg 70000 darabos fotókínálatát a Bridgeman Art Library által kezelt mintegy 140000 darabos kínálatával.

A Kossuth Kiadó internetes szolgáltatásának, a Cultiris Kulturális Képgyűjteménynek az elindulásáról beszámoltunk a Könyvhét 2008. évi decemberi számában. A kiadónak tevékenysége során nagyon sok képe halmozódott fel archívumában, ennek internetes feldolgozása adta az alapot a képgyűjteményi tevékenység beindításához: honlapjukon nagyon precíz keresőszavas rendszerrel lehet válogatni a képek között, és nagyon egyszerű eljárással meg lehet vásárolni a kiválasztott kép felhasználási jogát, ami könyvkiadónak is fontos lehet, akik illusztrációs anyagot keresnek egy-egy kiadványukhoz, de igazán értékelni bizonyára a lapzárták örökös időzavarában szenvedő lapszerkesztők tudják. (Legalábbis e sorok írója nagyon értékeli. Egy lapzártai körüli vasárnapon, amikor még az élelmiszerboltok is zárva vannak, kiderült hogy hiányzik egy kép a Könyvhét egyik cikkének illusztrálásához, végső mentvárként rákerestem, hogy találok-e megfelelő képet a Cultirisra. Találtam, és nem túl bonyolult technikai lépések után a saját számítógépre máris letölthettem nyomdakész minőségben a kiváló fotót. Az egész nem tartott tovább húsz percnél, és egy megoldandó problémával máris kevesebb lett.)

A Cultiris folyamatosan bővíti a kínálatot saját anyagaival, most azonban a kínálat nagyságrendekkel bővült a nemzetközi méretekben is jelentős külföldi partnercég fotóival.

A Cultiris Kulturális Képgyűjtemény vezetője, Kocsis Erik elmondta, hogy a Bridgeman Art Library a világ egyik legnagyobb képgyűjteményeként mintegy 2000 múzeum, könyvtár, alapítvány fotóját kezeli a világ minden tájáról Ausztráliától Ázsiáig, és kínálatában mintegy félmillió fotó található meg. A képek képzőművészeti alkotások, festmények klasszikus és modern festőktől, szobrok fotói, grafikák több mint 30000 alkotótól, emellett nagyon erős a történelmi tematika, az archív háborús képek, történelmi személyiségek, politikusok portréi, szerepelnek a kínálatban, de minden egyéb témában is találni a kínálatukban fotókat. Saját jelmondatuk szerint a Bridgeman 32000 év alkotásait közvetíti a felhasználóknak online.

Kocsis Erik hangsúlyozta azt is, hogy a Bridgeman Art Library kedvező feltételeket ajánlott a képek közlésének jogát a Cultirisen keresztül megvásárló magyarországi felhasználóknak: az árak a Cultiris árstruktúrájába illeszkednek, ami azt jelenti, hogy alacsonyabbak az árak, mint ha a felhasználó közvetlenül vásárolná meg a közlés jogát a Bridgemantól. A Cultiris további partnereket is talált: a közeljövőben bővíti kínálatát az Interfotó 14000 kulturális fotójával, és a Nature Picture Library 150000 természetfotójával.

K. J.

www.cultiris.com

*A Szent Lepel titkos szövetsége
és Az Agyagbiblia szerzőjétől*

Julia Navarro

ÁRTATLANOK VÉRE

Fordította Mester Yvonne

Kém vagyok és félek. Félek az Istentől, mert rettenetes dolgokat művelek a nevében.

Így kezdődik Julián barát krónikája, amelyet a XIII. században, Montségur várának kegyetlen ostroma idején vetett papírra. A katolikusok a katórok teljes megsemmisítésére esküdtek fel.

Évszázadokkal később, 1939-ben egy középkor-szakértő, Julián barát krónikájának francia kutatója a náci Berlinbe indul, hogy eltűnt, zsidó származású feleségének nyomára akadjon.

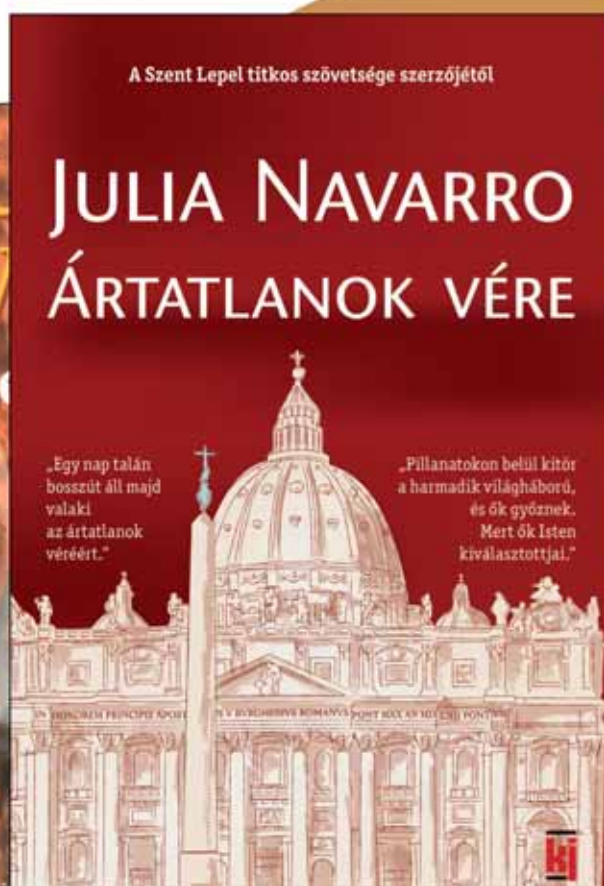
Napjainkban a Vatikánt és az Európai Unió Terrorizmuselleni Koordinációs Központját felettébb nyugtalanítja egy – a Kör nevű iszlám fanatikus szervezet által elkövetett – merénylet. Az összes nyugati titkosszolgálatot sakkban tartja a terrortámadás után megtalált papírfoszlányok rejtélyes üzenete: „vér folyik majd a Szent... szívében”.

Egy terrorista sejt, egy francia gróf, aki saját drámai családtörténetének megszállottjaként keresi a Szent Grált és a katórok igazságát, egy jezsuita szerzetes és az anti-terrorizmus fiatal, rettenthetetlen hősei, valamint egy titokzatos ember az események háttérében: ők a főszereplői az izgalmas történetnek.

A bosszú és az árulás, a hatalom és a Kelet-Nyugat közötti erőszakos konfliktusok adják a háttér.

Julia Navarro új regénye bővelkedik meglepetésekben, kalandokban. Elviszi olvasóját Jeruzsálem, Granada, Róma és Isztambul szent helyeire, miközben követi a modern bűnüldözésnek az ősi gyűlölettel, a vallási fanatizmussal és az intoleranciával szembeni harcát.

**Kiss József Könyvkiadó,
512 oldal,
3290 Ft**

A KRÁTER KIADÓ AJÁNLATA

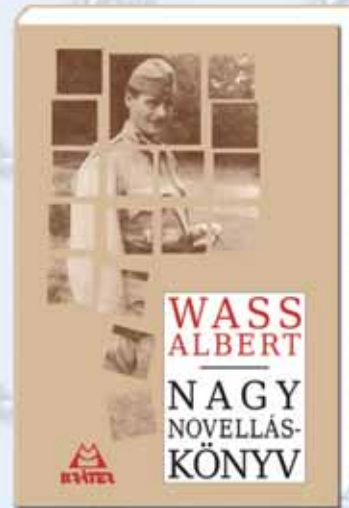
Az *Egyedül a világ ellen* (1943) izgalmas fordulatokkal beszéli el az Istenszékén élő árva legényke igazságkeresését. Mártonka naiv gyermekből furgangos legénnyé érik, miközben nem veszíti el hitét az igazság győzelmében. A farkasölő fiú a háborús nemzedék szimbolikus alakjaként fogalmazza meg a magyarság életérzését és helytállását. Hangya János grafikáival.

2500 Ft

„– Hát ide figyelj, kis cingéje – szólt az angyal elkomolyodva –, nagy szeretet s nagy hűség lakozik benned, bármilyen apró is vagy. Jutalmat érdemelsz. Tudod-e, mivel jutalmazlak meg? Rád bízom a tavaszt!”
Gábor Emese illusztrációival.

1500 Ft

212 NOVELLA. Wass Albert először a novellák által talál rá a próza széles országútjára. A megtalált és kimondott életsorsok különleges történetei teszik kortársai között már fiatalon elismertté. Ha nem lett volna kiváló költő, regényíró és közíró, akkor novellista hagyatéka önmagában is súlyt és helyet biztosított volna számára a 20. századi legkiválóbbak magyar irodalmában.

4900 Ft

KÖNYVRENDELÉS:

KRÁTER MŰHELY EGYESÜLET, 2013 Pomáz, Búzavirág u. 2.
Tel./Fax: 26/328-491, info@krater.hu, www.krater.hu

VÁSÁRLÁS:

KRÁTER KÖNYVESHÁZ, 1072 Budapest, Rákóczi út 8/a
Nyitva: H–P: 10–18 Tel.: (061)266-3153 könyveshaz@krater.hu

www.konyv7.hu

A GONDOLAT KIADÓ újdonságaiból

Majdnem száz év

Boreczky Ágnes beszélget
Méhes Verával

Méhes Vera neve elsősorban a Montessori pedagógiához kapcsolódva ismert. En is ezen keresztül kerültem kapcsolatba vele, felkért, hogy írjak egy cikket a ma is általa szerkesztett *Montessori Műhelybe*. Rövid idő alatt kiderült, hogy nemcsak szakmai pályája, ő maga és az élete is érdekes: a jellegzetes huszadik századi asszimilált zsidó történetben az áldozat, a túlélő, a tanú és a saját sorsát is alakító független értelmiségi nő élet- eseményei és reflexiói sűrűsödnek.

307 oldal, A5,
kartonált
Ár: 2800 Ft

TORNAI SZABOLCS

A világ mint téveszme

A szellemi elsötétülés ellenére az ókori görögök és indiaiak szemlélete történelenül érvényes. Voltaképpen három fő filozófiai kérdés létezik: 1. Ki vagyok én? 2. Mi az életem értelme? 3. Mi lesz, ha meghalok? Ezek elöl kitérni nem lehet. Mert még egy hanyag vállrándítás is villasz. S persze az is, ha valaki azt mondja: „Mit kell ezen annyit filózni?” Sőt, a bambu semmibe meredés is válasz. A kezdetlegestől a legbonyolultabbig minden embernek volt, van és lesz valamilyen válasza e három kérdésre. S ez azt jelenti: bizonyos fokon minden ember filozófus.

120 oldal, A5,
kartonált
Ár: 1500 Ft

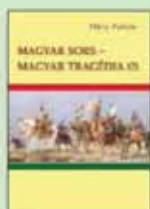

DÉRY ZOLTÁN

Magyar sors – magyar tragédia (?)

A szerző jelen dolgozatában az egykor európai nagyhatalomnak számító Magyarország sorsának tragikus fordulatáról ír. Rámutat a hivatalos történetírásunkban származásunkról és honalapításunkról megrögződött téves álláspontokra. Végigvezet azon a folyamaton, mely a Kárpát-medence nagy részének idegenekkel történő feltöltéséhez vezetett, miközben elemzi szomszédaink ezzel kapcsolatos elméleteit. Írása a nemzet sorsa iránt aggódók számára érdekes olvasmány.

404 oldal, B5,
kartonált
Ár: 3800 Ft

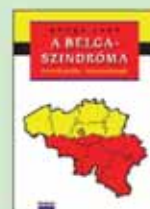
BANGÓ JENŐ

A belga-szindróma

Szürrealis politika – reális mindennapok

A vallon kakas és a flamand oroszán között című könyvében a szerző Belgium német nyelvű közösségét mutatja be. Ebben a második Belgiumról írt könyvében a többi belgiumi közösséget, illetve a régiókat vizsgálja. A szociológiai jellegű leírások bemutatják a vallonok, flamandok és brüsszeli-ek mentalitását, életmódját. A belga-szindrómát, vagyis a flamand és vallon szeparatizmus-elképzelése forgatókönyvet a politikusok szürrealis teóriái teremtik.

200 oldal, A5,
kartonált
Ár: 1980 Ft

Gondolat Kiadó
1088 Bp., Szentkirályi u. 16.
Tel.: 486-1527
www.gondolatkiado.hu

GONDOLAT KÖNYVESHÁZ

Nagy kedvezménnyel vásárolhat az irodalom, a társadalomtudományok, szak- és ismeretterjesztő kiadványok köréből és a felsőoktatásban használatos tankönyvekből.

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig
10-től 18 óráig,
szombaton 10-14 óráig

Cím: 1053 Budapest, Károlyi M. u. 16.
(Petőfi Irodalmi Múzeum bejáratánál)
Telefon: 266-4999

Minél távolabbi egy ország saját hazánktól, annyival hajlamosabbak vagyunk a sztereotípiagyártásra, hogy aztán néha meghökkenjünk, vagy épp megerősítve lássuk a legendákat egy történetben, amelyet egy a messzeséget megjárt ismerősünk hoz haza tarisznyájában. Egy ilyen saját történet saját ismeretségi körből egy nyugat-európai ország kis sí-házikójában esett. Egy jó barátom, ha alapszókincs szintjén is, de számos nyelven elboldogul. Az említett síházikóban melegedve, rajta és egy magyar barátján kívül csupa japán turista itta a teáját, jókedvűen szórakoztatva egymást. Magyar barátom odafordult hozzájuk, és kért vagy kérdezett valamit – japánul. Majd a választ megköszönve visszafordult a barátjához. Az addig felszabadult japán társaságon feszélyezett csend uralkodott el, a kacagós társalgásból nyomott hallgatás és gyakori oldalpillantások lettek. Nos, a japánok meg vannak róla

A felkelő Nap arcai

győződve, hogy anyanyelvüket rajtuk kívül a világon senki nem beszéli. E tézist már Ferber Katalin *Mindenki szellemi kalauza: Japán* című könyvéből vettem, amely a Jószöveg Műhely gondozásában jelent meg. A szerző tulajdonképpen egy rendhagyó bédekkert ad a magyar olvasók kezébe, és megnyugtatja a nyelvtanulót is: a japán nyelv egyáltalán nem megtanulhatatlan, „csupán” ezernyolcszáz kandzsit kell elsajátítani az írni-olvasni tanulónak, szemben például a kínai tizenötezerrel. Ezért is olyan kedveltek a képi megoldások, az oly népszerű képregény, a manga, ami még egy vállalati brosúrában sem szokatlan – meséli tapasztalatait a szerző. Ferber Katalin 1993 óta él Japánban, egyébként gazdaságtörténész, a Waseda Egyetemen tanít Tokyóban – teszi mindezt nőként, és könyve elolvasása után világos lesz, miért fontos ezt kiemelni. (Aki a szerző életútjára, e nem mindennapi karrier és a japán környezet mélyreható megismerésére vágyik, olvassa el a néhány éve készült interjúkötetet, *A felkelő Nap árnyékát*.) Japánban ilyen hivatást ilyen pozícióban egy kelet-európai nőnek betölteni legalábbis csodálkozásra méltó, japán nőként pedig szinte lehetetlen. Mint a könyv nőkről szóló fejezetéből kiderül, a nők sorsa a férjhezmenés, gyermekszülés, a teljes munkaidős háztartásbeliség. Mindezek megtörténte előtt egy cég potenciális leendő anyaként tekint egy nőre, nem szívesen foglalkoztatja, a későbbiekben pedig papírforma szerint részmunkaidőben, de valójában csak részmunkaidős fizetéssel foglalkoztatja. A japán nő ura és parancsolója a férje, aki viszont soha nincs otthon, tehát a házitűzhely ura és parancsolója mégiscsak a nő. Japánban elfelejthetjük az emancipációt. S mi a helyzet a férfiakkal? Nem legenda a heti hetvenórás munkaidő, a többórás tolongás a metrón: esténként egy japán férfi már nem túl szórakoztató társaság egy japán feleségnek, mint azt a szerző megállapítja. A gyerekek pedig idejük legnagyobb

részét az iskolában töltik, ami gondoskodik még a szombat-vasárnapjukról is. Aki nem veti magát alá a közösség mindenhatóságának, azt kirekesztik. A gyerekek maguk büntetik a sorból kilógót, nem véletlenül Japánban a legmagasabb a gyer-

meköngyilkosságok aránya. Ha megnézzük az iskolás gyerekekről készült fotókat a kötetben, sajátos látványegyét adják egy kelet-európai vagy kínai típusú, sematizáló „egyenruhadiktatúrának”, és a rendkívül magas élet színvonalról árulkodó fejlettségnek. Japánnak minden téren több arca van. A hagyományokhoz való ragaszkodás és a multikulturalizmus kart karba

öltve járnak. Az ország múltja... nos, kényes kérdés. 1937-ben például Nankingban a japán hadsereg legalább háromszázezer kínait mészárolt le, és ez csak egy a 20. századi fekete momentumok közül. Ahogyan a szerző is rámutat, a japánok fátylat borítani szeretnek a múltra, nem pedig feltárni azt: a történelemkönyvek eltávolítanak és ködösítenek. Pedig mélyebbre ásva a borzalmak mellett az igazi kincsek is ott vannak. Éppen pár hete, karácsonyra jelent meg először magyarul Gendzsi szerelmei címmel az a testes, háromkötetes opusz, amely az első japán írásos emlék, sőt a világirodalom első szerelmes regénye. Ferber Katalin könyvéből kiderül, hogy ez a japán középiskolásoknak kötelező olvasmány. (Itthon lenne is hasonló terjedelem láttán „diáklázadás”...).

A Japán-könyv látványos és olvasmányos, szórakoztató, de az általánosságoknál jóval mélyebben járó, ok-okozati összefüggéseket is feltáró esszékötet. Aki pedig csupán Japán színekavalkádjában szeretne megmerítkezni, hatalmas képi tarkaság várja a kötet lapjain.

Laik Eszter

KÖNYVRŐL

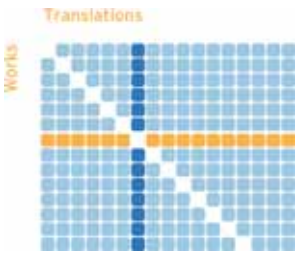
Ferber Katalin
**MINDENKI SZELLEMI KALAUZA:
JAPÁN**

Jószöveg Műhely Kiadó
176 oldal, 6990 Ft

Babel, de nem zűrzavar

Beszélgetés Votisky Zsuzsával

A cím a sokszínűsége utal, nem a rendetlensége. Az interneten böklészva nyilván sok irodalomkedvelő kíváncsiságát felkeltette az európai országok irodalmából ízelítőt adó

Babel Web Anthology címet viselő oldal. Néhány éve „kistestvére” született: a visegrádi országok soknyelvű internetes antológiája, a **Visegrad Literature** (www.visegradliterature.net), amelyet **Határtalan irodalom** címmel decemberben mutatott be a **Typotex Könyvkiadó**.

– Moszkvában, Prágában, Lipcsében, Frankfurtban már ismerték, mivel nem tipikusan magyar. A projekt mostanra érett meg arra, hogy a magyarországi közönségnek is bemutassuk – válaszol a „miért csak most?” kérdésre Votisky Zsuzsa, a kiadó ügyvezető igazgatója.

– Honnan az ötlet?

– Strassbourgban voltam egy szakmai konferencián, ahol nemzetközi – észt, horvát, grúz és cseh – társaságban vacsoráztunk. Angolul folyt a társalgás, jó hangulat volt, s eszembe jutott egy játék: mindenki mondjon egy verset a saját nyelvén, és ki kell találnunk, miről szól. Mindenki mást mondott. Remekül mulattunk. Ez adta az indítást a Visegrád Literature-höz, amely gyermeke a nagyobb formátumú Babel Web Antológiának.

– Mi motiválta?

– Több motivációm volt. Elsősorban az a strassbourgi este. De mindig is nagyon komolyan gondoltam, hogy az irodalom kifejezi a nemzeti lelkületet, gondolkodást, ám a rögtönzött fordítás messze nem adja vissza a vers teljességét. Angolul beszélgetünk, de egymás irodalmába csak műfordításokon keresztül tudunk igazán bepillantani. Hogy Radnóti Sándort idézzem: a Babel a műfordítók portálja.

A Babel Matrix 2004-ben indult, s amikor csatlakoztunk az Európai Unióhoz, a magam lelkesedését ezzel a projekttel fejeztem ki. De volt egy ilyen intenció a levegőben is, mert pályázati pénzt is nyertem rá. Azonkívül sokat voltam Frankfurtban, üzletileg is átláttam, hogy

a nemzeti irodalmak külföldre jutását a magyarok mások példája alapján támogatják és menedzselik, mert irodalmunk gyöngyszemei másképpen nem jutnak el Dániába, Norvégiába, vagy Lettországba. Az eredeti portálra hét nyelven kerültek rá tartalmak a magyar irodalomból, elsőként az orosz, az angol, a német, a holland és a portugál, majd a visegrádi országok – lengyel, cseh, szlovák – irodalma, nemcsak magyarról, hanem magyarra is fordítva. De hogy a visegrádi országok ne legyenek bezárva a saját partikuláris nyelvükbe, ezért az angol és a német fordításokat is tartalmazza a portál. A rugalmassága, az alakíthatósága nagyon sok lehetőséget ad, s nincs terjedelmi korlát. A versek vannak többségben, a prózai művekből csak néhány oldalt közlünk, a figyelem felkeltésére. A Visegrad Literature-ön több mint ezer pár van.

– A sajtótájékoztatón úgy tűnt, a szerkesztők nagyon szeretik ezt a munkát.

– Csak ők vesznek részt a munkában, nem keresünk fordítókat, a meglévő anyagból gyűjtünk, de nem teljes körűen. A művek között számos olyan akad, régiak is, amelynek még nincs feltárva a története, nem tudni ki, miért, mikor, mit fordított le. Szinte összhangban mindnyájan azt mondják, hogy – bár adott egy szerkesztői direktíva, ugyanakkor mégis van a szerkesztőnek szabadsága – ilyen jó munkájuk még nem volt.

– A kutatás gyönyörűségét kapták?

– Pontosan! Nagyon érdekes, hogy ezek az emberek, akik az irodalmak közvetíté-

sével foglalkoznak, szinte nap mind nap rácsodálkoznak, milyen érdekes és jó gyűjtemény ez. Az eredeti elképzelés az, hogy a régebbi és a kortárs irodalom Európa nyelvi sokszínűsége mellett is átjárhatóvá váljék.

Vannak olyan párosítások is, amelyeknek nincs magyar vonatkozása.

– Akár egyfajta közszolgálatnak is nevezhetnénk?

– Most még nem mondanám, de reménykedem benne. Meg abban, hogy üzleti haszon is származik belőle, nem csak pályázati összegekből fejleszhetjük tovább.

– Hogyan manifesztálódik az üzlet?

– Egyrészt a Google hirdetésekkel, másrészt már olyan telítettségű és annyira stabil a Babel Matrix, hogy remélhető jelentős nemzetközi kulturális befektetői érdeklődés.

– Mekkora a látogatottság?

– Az egyedi látogatók száma havonta 12–15 ezer, éves szinten 160–180 ezer. Az átlagos időzés 4–5 perc, de sokan töltnek ennél többet az oldalon. A magyarok járnak élen, élénk a látogatás a visegrádi országokból is, de Romániából, Németországból, Lettországból és Amerikából is. A Visegrad Literature-nek egyelőre nincs társa. Úgy érzem, ez előny és hátrány is egyben. Arra nem volt példa, hogyan működik egy multidimenzionális, soknyelvű antológia, ki kellett találni. Már a negyedik változatnál tartunk, feszes, könnyen áttekinthető, és érthető. De igyekszünk, hogy még barátságosabbá tegyük.

Hegedűs Eszter

Nem a válság miatt haldoklik a szakkönyvkiadás

Újra február, újra itt a mezőgazdasági könyvhónap. Küldetése éppoly aktuális, mint amikor **Erdei Ferenc** hatvan évvel ezelőtt kitalálta. Felhívja a figyelmet, mert az agráriumban ma is kevés a szaktudás. **Lelkes Lajost**, a **Mezőgazda Kiadó** igazgatóját arról is kérdeztem, hogyan érintette a válság a könyvkiadás ezen speciális ágazatát.

– **A szakkönyvkiadás példányszámban és keresettségben jelentősen különbözik a szépirodalomtól vagy a szórakoztató műfajtól. Hogyan vészelik át a nehéz gazdasági időszakot?**

– A szakkönyveken belül nagy különbségek vannak. A jogi vagy a közgazdasági könyvek például nagyobb példányszámban kelnek el, mint a mezőgazdaságiak. Minél jobban specializáltabb a tudomány – lásd természet- vagy műszaki tudományok, annál rosszabb a helyzet. És nem a válság miatt. Világjelenség, hogy évek óta romlik a szakkönyvkiadás helyzete. Egyrészt megjelentek új műfajok, mint az internet, illetve az e-könyv, amely a papír alapú könyvkiadást világszerte visszaszorítja. Itthon ehhez hozzáadódik, hogy a hagyományos könyvkereskedelem „plázásodott”, sikerkönyvekre futott rá, és ebből természetes módon kiesik a szakkönyvkiadás. Minél jobb egy szakkönyv, annál speciálisabb, és minél speciálisabb, annál kevesebb embert érdekel. Nem alakultak ki azok a nyugaton elterjedt speciális könyvesboltok, amelyek az egyetemi centrumokban működnek, és máshol a tudományos- és a felsőoktatási könyvek legfőbb leőhelyei. Ezért a magyar szakkönyvkiadás olyan válságos helyzetbe jutott, hogy a papíralapú szakkönyvkiadásnak nem is látom a folytatását. További hazai jelenség, hogy a felsőoktatásban megjelent az ún. bolognai rendszer. Korábban a szakkönyvkiadás egyaránt kiszolgált a tudományos életet és a felsőoktatást. A bolognai rendszer egy jóval egyszerűbb alapképzést nyújt, melyben a régi felsőoktatási tankönyvek túl magas szintűek. Az alapképzés utáni mesterképzésre csak a hallgatók harminc százaléka jut el, ők is nagyon sokféle szakra, azaz a kiadható könyvek száma alig éri el a 100 példányt egy-egy területen. Vagyis a papíralapú könyvkiadás nem eszköz többé. Marad az internet, az e-book és a másolás. A diák felveszi az órai anyagot és maga digitalizálja a tudnivalókat, a tudományos munkatársak pedig az előfizetett tudományos lapokból tájékozódnak és ott is publikálnak, mert az

előmenetelnél ez jobban számít, mint a könyvkiadás. Ráadásul az Oktatási Minisztérium 2007-ben megszüntette a felsőoktatási tankönyvtámogatást, és a tudományos szakkönyvkiadásnak jelenleg semmiféle pályázati fóruma nincsen. Ez 12 évig jól működött, évi körülbelül 100 agrárszakkönyv kiadását tette lehetővé. Újra kell tehát gondolni a dolgokat.

– **A válság, gondolom, tovább rontotta helyzetet.**

– Mint közepes méretű országot, természetesen jobban érintett a válság, mint a nagyokat. A volt a szocialista országokban szinte megszűnt az agrárkönyvkiadás. A szomszédos Ausztriába már Németországból hozzák be a könyveket. Németországban a szakkönyvek példányszáma 3000. Magyarországon elég kevés piaci szereplő van a témában, nem ment közülünk tönkre senki, hiszen mi csak úgy jelentetünk meg bármit is, hogy előre tudjuk, kb. mennyi fogy el belőle. Nem hibázhatunk. Nincsenek sikerkönyvek és bestsellerek, ebben a szektorban nem lehet meggazdagodni. Kevésbé is konkurálunk egymással, mint a többiek. Hiszen ha egy borászati tanszék van az országban, megbecsülhető mind a szerzők, mint a fogyasztók aránya. Nem érdemes két borászati mikrobiológiát csinálni.

– **Hogy áll a mezőgazdasági könyvek kiadása most?**

– Nem is áll olyan rosszul. Korábban a Földművelési-és Vidékfejlesztési Minisztérium a gazdánk volt és komolyan támogatta a hazai könyvkiadást. Most megszüntette a direkt támogatást a brüsszeli szabályoknak megfelelően. Viszont megcsinálta a Magyar Agrár Kamarával a Márai-programnak nevezett támogatási forma agrár változatát. Létrehozott egy Gazdálkodói Információs Szolgálatot, amely 202 helyen működik az országban. Tulajdonképpen egy szaknácádói hálózatról van szó, az irodákban agrármérnökök dolgoznak, fel vannak szerelve számítógéppel, internetes ellátással és szakkönyvtárat is működtetnek. Már harmadik éve fut a program, ami azt jelenti, hogy minden szakkönyvből megvesz a szolgálat 606 példányt és leszállítja a

202 helyre. Ez óriási lehetőség és segítség nekünk. Azt jelenti, hogy négy év alatt minden kistérségen létrejön egy 180 kötetből álló mezőgazdasági szakkönyvtár az állattenyésztés, növénytermesztés, kertészet, szőlészet, borászat, erdészet, vadászat témakörében.

– **Milyen más módon terjesztik a szakkönyveket?**

– 16 városban van már agrár felsőoktatás, ahol van valamiféle felsőoktatási tankönyv, vagy szakkönyvbolt. Nő az internetes megrendelések száma is. A széles közönségnek szóló, népszerű műveink – kertművelés, társállatok, biogazdálkodás, borászat – bekerülnek a nagy könyvruházakba is. Ebben a műfajban sok a konkurenstünk, mert a színes-szagos könyvekkel nem tudunk versenyezni. Tartalmilag ezek a könyvek nem fedik le a hazai viszonyokat, azaz kevésbé használhatók.

– **Mit kell tudnunk az idei Mezőgazdasági Könyvhónapról?**

– A februári könyvhónapot az ötvenes években Erdei Ferenc találta ki, ilyenkor tartották az arany- és ezüstkalászos mezőgazdasági tanfolyamokat a szakképzetlen mezőgazdasági dolgozóknak. Ehhez kellett a tankönyv, az irodalom. Ma valami hasonló a helyzet. Nagyon kevés a szaktudás a mezőgazdaságban. Az elmúlt két évtizedben a képzett mezőgazdászokat felszívták a multinacionális cégek, akiknek kellett az agrárértelmiség. A téveszkekből kikerülő mezőgazdasági munkások pedig nem valódi parasztok, hanem munkások, akik csak részvételenyességekhez értenek és nem látják át a gazdálkodás egészét. Új gépek, új technológiák, új elvárások vannak, amiknek meg kell felelni, különben meghalnak a szakmában. Ma egy jól működő borászfüzemben mindazt tudják, amit nyugaton. Nem lehet tévedni. A könyvhónap eleje egy agrárértelmiségi találkozóval kezdődik a Vajdahunyad várban, aztán helyszínünk Nyíregyházán az ottani Agrárfelsőoktatási Kar, majd Bolyba megyünk, ahol egy növénytermesztő és sertésenyésztő nagyüzem működik.

Szénási Zsófia

FEBRUÁR

2010 Mezőgazdasági könyvhónap

FEBRUÁR

A hónap programjai

2010. február 1. (hétfő, 10:30 óra) Megnyitó ünnepség Budapest – Magyar Mezőgazdasági Múzeum, Vajdahunyadvár
 2010. február 4. (csütörtök) Bóly – Bólyi Mezőgazdasági Termelő és Kereskedő ZRt.
 és a Montenuovo Nándor Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola
 2010. február 11. (csütörtök) Nyíregyháza – Nyíregyházi Főiskola Műszaki és Mezőgazdasági Főiskolai Kar
 2010. február 16. (kedd) Budapest – Országos Mezőgazdasági Könyvtár és Dokumentációs Központ

Könyvhónapi újdonságok 2010 február

Állattenyésztés és -tartás, állatbarát

Természetvédelem

Borász akadémia

Kertészet, kertbarát, ökogazdálkodás

A Mezőgazda Kiadó szakkönyvei megrendelhetők:

KÖNYVISTÁLLÓ

1097 Budapest, Ecseri út 14–16.

Telefon: 407-1020

Telefax: 407-1787

E-mail: kereskedelem@mezogazdakiado.hu

Libro-Trade Kereskedelmi Kft.

1173 Budapest, Pesti út 237.

Telefon: 254-0254

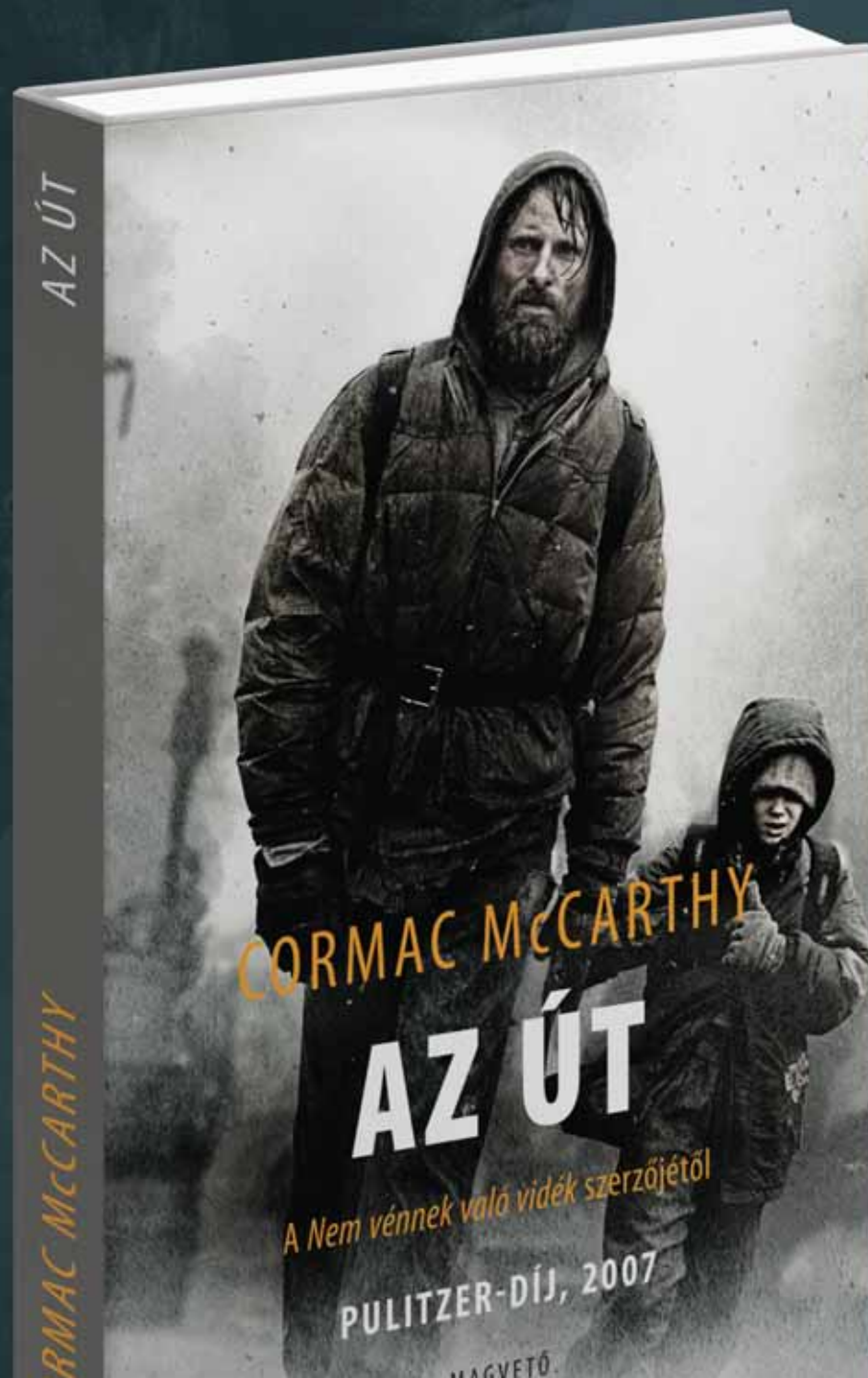
Telefax: 257-7472

E-mail: librotrade@librotrade.hu

CORMAC MCCARTHY

AZ ÚT

A Nem vénnek való vidék szerzőjétől
 A regényből készült film tavasszal a mozikban!

MAGVETŐ

CORMAC MCCARTHY

CORMAC MCCARTHY

AZ ÚT

A Nem vénnek való vidék szerzőjétől

PULITZER-DÍJ, 2007

MAGVETŐ

„Csak az ember olvas...”

m